

"A ko govori ljepše od onoga koji poziva Allahu, koji
dobra djela čini i koji govori: 'Ja sam, doista, musliman!'"
Sura Fussilat, ajet 33

informativni islamski časopis

El - Asr

IZDVAJAMO:

- **POUKE IZ KAZIVANJA O MUSAU I FARAONU**
- **UPOZNAJ HARAM DA BI GA SE SAČUVAO**
- **ISLAMSKI KALENDAR I HIDŽRETSKA GODINA**
- **KAZIVANJE O SLONU I TADAŠNJOJ VJERI U MEKKI**
- **OSTAVLJANJE ONOGA ŠTO NAS SE NETIČE**
- **PUT DO DOBROG DIJETETA**

ISLAMSKI DA'WETSKI SERVIS ONLINE Studio Din

SEARCH Search Here

Welcome Anonymous

NAVIGACIJA DIN

- HOME
  - Staff Studio Din
  - REGISTRACIJA
  - NAJNOVIJE **NEW!**
- MEDIA
  - Multimedia **NEW!**
  - Audio Bosanski **NEW!**
  - Audio English **NEW!**
  - Audio Arabic
  - Videoteka **NEW!**
  - Ilahije **NEW!**
  - Čestitke
  - Downloads
  - Ezani **NEW!**
  - Razglednice
  - Islamske Priče
  - Audio Dove
  - TV i Video **NEW!**
  - Abdest Video
  - Namaz Video
  - Audio Medresa
  - Video Rat u BiH
  - Audio Hutba
  - Audio Odgovori
  - Foto Album **NEW!**

- ISLAM
  - Arhiva tekstova **NEW!**
  - Tekstovi
  - Abdest
  - Sufara Audio
  - Odgovori 01
  - Odgovori 02 **NEW!**
  - Tefsir Kur'ana
  - Učenje Kur'ana
  - Učionica Kur'ana
  - Kur'an Audio **NEW!**
  - Prevod Kur'ana
  - Islamski Kviz **NEW!**
  - Kutubhana
  - Dove
  - Islami-Biblioteka
  - Top 10
  - Posalji tekst - Haber

- FORUM **NEW!**
  - Forums
  - Ahiret i dunjaluk
  - Islam i porodica
  - Islamsko bratstvo
  - Tewhid

Esselamu alejkum we rahmetullahi we berekatuhu

EDUKATIVNI INTERNET WEB PORTAL " STUDIO DIN "

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

NEW! NAJNOVIJE NA STUDIO DINU **NEW!**

NEW! Postavljena nova audio predavanja **NEW!**

ISLAMSKI ČASOPIS

Pročitaj više ...

Studio Din

KUR'AN

6. O vjernici, ako vam nekakav nepošten čovjek donese kakvu vijest, dobro je provjerite, da u neznanju nekome zlo ne učinite, pa da se zbog onoga što ste učinili pokajete. (Al-Hudžurat)

Studio Din

www.an-nisa.net

An-Nisa
Online-shop islamske odjeće

Pročitaj više ???

Islamski Da'wetski Servis Online

Studio Din

www.studio-din.com

Informativni islamski časopis "El-Asr"

Izdavač

Stichting (Udruženje) Hidžra

Adresa

Kloosterstraat 13, Beverwijk, Holandija

Registracija

ISSN 18730795

KvK Alkmaar 34185854

Uplate na račun

Rabo Bank 1427.67.425

Urednik

Š. Fazlić

Redakcija

E. Zukić

Ebu Hamza

H. Stranjac

Dizajn

M. Ramić

Šerijatska recenzija

Hajruddin Tahir Ahmetović

Lektura

A. Šibonjić

U ovom broju za El-Asr pišu:

Hfz. Mr. Muhammed Fadil Porča

Suad Drpljanin, prof.

Hajruddin Tahir Ahmetović, prof.

Hakija Kanurić, prof.

Ahmed Džinović, prof.

Osman Smajlović, prof.

Cokoja Saudin, prof.

Bilal Bosnić

Ummu Mu'az Smajlović

Ummu Muhammed

Informacije, narudžbe & marketing

Telefon: (0031) 6 49 336 506

e-mail: el-asr@hotmail.com

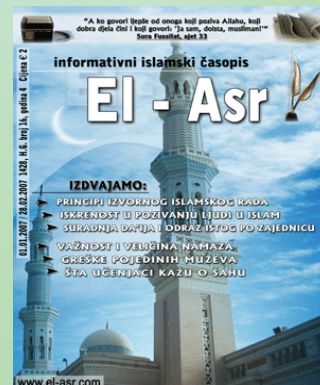
Štampa

Grafika "S" Zenica

U ovom broju

Pouke iz kazivanja o Musau i Faraonu	4
Oštroumnost u pozivu ljudi u islam	7
Ostavljanje onoga što nas se ne tiče	9
Upoznaj haram da bi ga se sačuvao	11
Obaveza iskrenosti u djelu	14
Suradnja da'ija i odraz istog po zajednicu, II dio	16
Zar će Allah primiti pokajanje moje	19
Put do dobrog dijeteta	21
Zabranjene stvari ženi muslimanki	24
Fetve iz medicine	26
Islamski kalendar i hidžretska godina	27
Fetve o djeci	29
Pouke i poruke iz sure Jusuf VII dio	30
Vojna osvajanja za vrijeme Muavije	32
Kazivanje o slonu i tadašnjoj vjeri u Mekki	34
Opšta pravila islamskog buđenja	36
Pitanje i odgovor	40
Preljepa životinja Burak	41

PROŠLI BROJ

Pouke iz kazivanja o Musau i Faraonu

U najtežim iskušenjima Uzvišeni traži od Musaa i Haruna, Svojih poslanika i predvodnika Benu Israila, istikamet, tj. dosljedno pridržavanje propisa i ustrajnost na tome i ne slijeđenje puta nezalica. Upravo u vremenu smutnji i nereda nužno je još više i čvršće prihvatiti se pravoga puta i sa njega nikako ne skretati. To je velika odgovornost onih na koje se ljudi ugledaju i za kojima se povode. Tada neki popuštaju i dolaze sa svojim mišljenjima i pretpostavkama koje još više slabe i njih i one koji ih slušaju i slijede

Piše: hfz. mag. Muhammed Fadil Porča

Deseti muharrem hidžretskog mjesečevog islamskog kalendara je dan kada postimo iz zahvalnosti Uzvišenom Allahu Koji je spasio Svog Poslanika Musaa, 'alejhissem, i njegov, u tom vremenu odabrani vjernički narod Benu Israila od nevjernika i zlikovca faraona, kojeg je zajedno sa njegovom svom vojskom uništio. Tom prilikom desilo se čudo rascjepkivanja mora. Podsjećamo se na taj značajni dan i veliki događaj u historiji čovječanstva i crpimo pouke i uzimamo poruke za naš svakodnevni rad i djelovanje.

Poziv svih Allahovih poslanika i vjerovjesnika u pogledu temelja vjere je jedinstven. To je čisti tewhid i ostavljanje širka. To je praktična predanost i pokornost Uzvišenom Allahu sa ispoljavanjem Njegove jednoće i odricanjem od višeboštva i njegovih sljedbenika. To je poznato i bliskom i udaljenom, pokornom i nepokornom, vjerniku i nevjerniku. Pogledajmo kako je u opisu faraonovog stradanja i u kontekstu pouke svim generacijama do Sudnjeg dana, spomenuto

u Kur'anu ovo veliko načelo. "A on, kad se počeo daviti, uzviknu: 'Ja vjerujem da nema nikakvog drugog boga osim Onoga u Kojeg vjeruju sinovi Israilovi i ja se pokoravam!'" (Prijevod značenja Junus, 90)

našao, čime priznaje svoju nemoć, a Allahovu svemoć. I ne samo to, već iskazuje svoju spremnost da svoje svjedočenje praktično dokaže, kako riječi ne bi bile puste i neutemeljene, jer kakva korist od riječi i priznanja bez rada i pokornosti. Iskrena vjera je ubjeđenje i predanost, to je iman i islam koji se traži od svakog čovjeka i džina. Dočim, to priznanje ovome nije koristilo zato što je vrijeme koje mu je dato na raspolaganje na ovom svijetu već isteklo i što ovo izgovara u času kazne.

Kada kazna dođe, kasno je za kajanje. Mnoge njihova nepokornost toliko udalji od istine koja je itekako jasna, i srca im učini tvrdim da i ne pomišljaju da se pokaju. Mnogi bi da vode politiku i pregovore sa Allahom kada im zatreba spas i misle da mogu sa Njime Uzvišenim kao što rade sa ljudima. Mnogi i ne razmišljaju o moći Uzvišenog kada čine

nered na Zemlji. Svemoćni je u stanju ne samo da ih uništi i spriječi u zlu, već često čini stradanja takvih poukom za druge. Uzvišeni kaže: "Zar sada, a prije si neposlušan bio i nered činio?!"

Priznao je nesretnik da je jedini istinski bog Allah, subhanehu ve te'ala, Koji nije nepoznat, Gospodar prvih i posljednjih, nebesa i Zemlje, Koji jedini zaslužuje da bude obožavan. Svjestan je da ga samo Allah može spasiti iz stanja u kojem se

Danas ćemo izbaviti samo tijelo tvoje da bi bio poučan primjer onima poslije tebe, - ali mnogi ljudi su nemarni u pogledu Naših znakova." (Prijevod značenja Junus, 91- 92)

- Vjernici, sljedbenici Allahovih poslanika su potpomognuti i na ovom i na budućem svijetu. Onaj Kojeg izvorno i iskreno vjeruju i Kojem su predani ibadetom posvetivši svoj život i smrt Njemu Uzvišenom, neće ih napustiti niti zanemariti. On ima savršenu mudrost i znanje i moramo imati najljepše mišljenje o svom istinskom Gospodaru. I kada dođemo u iskušenje trebamo znati da vjernik nije gubitnik ako je strpljiv, pokoran i poslušan. Čak i iskušenja u tom slučaju bivaju korisnim i dobrim. To je zadovoljstvo Allahovom odredbom i potpuna predanost. Potrebno je moliti Uzvišenog za učvršćenje i postojanost, rješenje koje je najbolje i da nas sačuva kušnji koje ne možemo podnijeti. Uzvišeni kaže: "Mi ćemo, doista, pomoći poslanike Naše i vjernike u životu na ovom svijetu, a i na dan kad se dignu svjedoci, na dan kad nepravednicima pravdanja njihova neće od koristi biti; njima pripada prokletstvo i najgore prebivalište." (Prevod značenja Gafir, 51- 52)
- Allahova pomoć dolazi kada je najpotrebnije i kada su svi uzroci pokidani i nije ostao nijedan osim Njegovog. Uzvišeni kaže: "Pa kad jedni druge ugledaše, drugovi Musaovi povikaše: 'Samo što nas nisu stigli!' 'Neće!' - reče on- 'Gospodar moj je sa mnom, On će me uputiti.'" (Prijevod značenja Eš-Šuara, 61-62)
- Velika je pouka u stradanju nepravednika, a ovog posebno. Koliko li ih je samo uništeno i to na vrhuncu njihove objesti i sile. Kada su mislili da im niko ništa ne može i da svim vladaju i upravljaju došla im je iznenadna i bolna Allahova kazna. Uzvišeni kaže: "I Faraon posla po gradovima sakupljače: 'Ovih je zaista malo i rasrdili su nas, a mi smo svi

budni!'" (Prijevod značenja Eš-Šuara, 53- 56) i kaže: "I Mi prevedosmo preko mora sinove Israilove, a za petama su im bili faraon i vojnici njegovi progoneći ih ni krive ni dužne." (Prijevod značenja sura Junus, 90) "a Faraon je zaista na Zemlji silnik bio i u zlu svaku mjeru prevršio." (Prijevod značenja Junus, 83)

- Zulumčar bi ponižen i kažnjen, iza njega ostadoše imanja i ljepote, a vjernici naslijediše Allahovu zemlju: "I koliko ostaviše bašča i izvora i njiva zasijanih i dvorova divnih i zadovoljstava koja su u radosti provodili! - tako to bi, i Mi smo to u nasljedstvo drugima ostavili." (Prijevod značenja Ed-Duhan, 25 - 28)
- Niko ne žali za zlotvorom niti je ikome teško zbog njegovog nestanka. Zemlja i njeni stanovnici ga se oslobode, a on nemilosrdno bude kažnjen onim što zaslužuje. Uzvišeni kaže: "Ni nebo ih ni Zemlja nisu oplakivali i nije im nimalo roka dato." (Prijevod značenja Ed-Duhan, 29) Nepravednici poriču istinu i pored njene jasnoće i svoga saznanja u pogledu iste. Dakle, nije manjkavost u objavi vjere već je oholost i nepravednost uzrok odbijanja istine i nepokoravanja svome Gospodaru. Takav je bio slučaj sa faraonom i takav je slučaj sa ostalim silnicima i zulumčarima. Uzvišeni kaže: "I kad im očito dođoše znamenja Naša, oni rekoše: 'Ovo je prava čarolija!' I oni ih, nepravedni i oholi porekoše, ali su u sebi bili ubijedeni da su istinita, pa pogledaj kako su skončali smutljivci." (Prijevod značenja En-Neml, 13 - 14)
- Nužnost potpomaganja strpljivošću i ibadetom Allahu, subhanehu ve te'ala, posebno u vremenu iskušenja i smutnji koje vladaju među ljudima. Oslanjanje na Allaha je vidljivi znak islama i praktičnog ispoljavanja vjere. Dovom vjernik svoje potrebe izlaže Uzvišenom, Koji opet od njega hoće skrušenost i obraćanje i Koji najbolje poznaje sve njegove tajne i javne

potrebe i radnje. Uzvišeni kaže: "I Musa reče: 'O narode moj!, ako u Allaha vjerujete, u Njega se pouzdajte ako ste Mu predani (muslimani)! 'U Allaha se uzdamo!' rekoše oni. 'Gospodaru naš, ne učini da zbog nas dođu u iskušenje ljudi koji nasilje čine, i spasi nas, milošću Svojom, od naroda koji ne vjeruje!' I Mi objavismo Musau i bratu njegovu: 'U Misiru narodu svome kuće pripremite i bogomoljama ih učinite i u njima namaz obavljajte! A ti obraduj vjernike!'" (Prijevod značenja Junus, 84- 87) i kaže: "O vjernici, pomozite se strpljivošću i namazom! Allah je doista uz strpljive." (Prijevod značenja El-Bekara, 153)

- U najtežim iskušenjima Uzvišeni traži od Musaa i Haruna, Svojih poslanika i predvodnika Benu Israila, istikamet, tj. dosljedno pridržavanje propisa i ustrajnost na tome i ne slijeđenje puta neznalica. Upravo u vremenu smutnji i nereda nužno je još više i čvršće prihvatiti se pravoga puta i sa njega nikako ne skretati. To je velika odgovornost onih na koje se ljudi ugledaju i za kojima se povode. Tada neki popuštaju i dolaze sa svojim mišljenjima i pretpostavkama koje još više slabe i njih i one koji ih slušaju i slijede. Uzvišeni kaže: "Uslišena je dova vašal!" - reče On -, "a vas dvojica na Pravom putu ustrajte i nikako ne slijedite put onih koji ne znaju!" (Prijevod značenja Junus, 89)
- Velika je nada u mlađim generacijama koje su odvažne i postojane u iskušenjima i koje su nepokolebljive, sa Allahovom pomoći, pred nasrtajima batila, i pored njihove malobrojnosti. Uzvišeni kaže: "I ne povjerova Musau niko, osim mali broj potomaka njegovog (faraonovog) naroda, iz straha da ih Faraon i glavešine njihove ne počnu zlostavljati, - a Faraon je zaista na Zemlji silnik bio i u zlu svaku mjeru prevršio." (Prijevod značenja Junus, 83)

Nastavak na sl. strani --->

- Faraon i njegove glavešine oprobali su sve metode u odvrćanju ljudi od Pravoga puta. Optužuju Musaa i Haruna da odvrćaju ljude od vjere njihovih predaka i da žele vlast na Zemlji i otvoreno prkose i iskazuju svoje nevjerovanje i nijekanje njihove uzvišene misije, kako bi se i drugi za njima povelili. Uzvišeni kaže: "A oni rekoše: 'Zar si došao da nas odvратиš od onoga na čemu smo zatekli pretke naše, da bi vama dvojici pripala vlast na Zemlji? E nećemo mi vama dvojici vjerovati!'" (Prijevod značenja Junus, 78) Koliko li je samo danas takvih koji

izvornom pozivu u Allahovu čistu vjeru pretpostavljaju i suprotstavljaju adete i navike predaka?! Koji optužuju da'ije da svojim radom, naređivanjem dobra i odvrćanjem od zla žele vlast i slično?!

- Optužuju ih da su došli sa čarolijom kojom obmanjuju ljude. Uzvišeni kaže: "Kada im je od Nas došla istina, rekli su: 'Ovo je zaista prava čarolija!' - 'Zar za istinu koja vam je došla kažete da je čarolija?' - reče Musa-, a čarobnjaci neće nikad uspjeti!" (Prijevod značenja Junus, 76-77) Ustvari, Faraon i njegove glavešine su upravljale narodom čarolijama, ali ne prezaju da istinu optuže onim što oni sami rade.

- Faraon nemajući drugih dokaza počeo isticati svoju vlast i silu ne bi li se narod za tim poveo u slijepoj pokornosti njemu. Uzvišeni kaže: "I Faraon obznani narodu svome: 'O narode moj,' - reče on - 'zar meni ne pripada carstvo u Misiru i ovi rukavi rijeke koji ispod mene teku, - Zar ne shvaćate?'" (Prijevod značenja Ez-Zuhruf, 51)

- Počeo ponižavati Musaa, a sebe uzdizati:

"I zar nisam ja bolji od ovog bijednika koji jedva umije da govori?" (Prijevod značenja Ez-Zuhruf, 52) Zar to danas umišljeni faraoni isto ne govore o nosiocima emaneta izvorne Allahove vjere?!

- Nekada je Faraon prijetio, a nekada se predstavljao kao dušebrižnik svog naroda. "Pustite vi meni" -reče Faraon - "da ubijem Musaa, a on neka traži pomoć od gospodara svoga, jer se bojim da vam on vjeru vašu ne izmijeni ili da u zemlji nered ne izazove." (Prijevod značenja Gafir,

26)

- Počeo jadnik u svom bunilu i sljepoći da spominje zahtjeve Allahovom Poslaniku, koji su, ustvari, zahtjevi Onom Koji ga je poslao, i to ne radi istine, već radi odvrćanja od Pravog puta: "Zašto mu nisu stavljene narukvice od zlata ili zašto zajedno sa njim nisu došli meleki?" (Prijevod značenja Ez-Zuhruf, 53) Ovo su samo neki metodi koji se spominju da ih je koristio Faraon sa svojim narodom u odvrćanju od istine i koji su i danas u opticaju.
- Tako je zaveo svoj narod koji ga je slijedio u zabludi, a da nisu bili za nje ne bi je ni prihvatili: "I on zavede narod svoj, pa mu se pokori; oni su,

doista, bili narod griješni." (Prijevod značenja Ez-Zuhruf, 54)

- To je neminovno prouzrokovalo Allahovu srdžbu i njihovu propast i postaše primjerom za pouku drugima. "A kad izazvaše Naš gnjev, Mi ih kaznismo i sve ih potopismo, i učinismo ih primjerom i poukom narodima kasnijim." (Prijevod značenja Ez-Zuhruf, 55-56)

- Zulumčari nakon opomene bivaju još gori i okrutniji i savjet im nimalo ne koristi: "I Mi smo Faraonu sve Naše dokaze pokazali, ali je on ipak porekao i odbio." (Prijevod značenja Ta-Ha, 56)

- Nakon svih pokušaja da mu ukaže na Pravi put i da ih ovaj prihvati, a samim tim i njegov narod, Musa, 'alejhisselam, uputio je dovu Uzvišenom Allahu protiv nevjernika i silnika, a Harun, 'alejhisselam, je na nju aminao: "I Musa reče: 'Gospodaru naš! Ti si dao Faraonu i glavešinama njegovim raskoš i bogatstva na ovom svijetu, Gospodaru naš,

kako bi zavodili sa puta Tvoga! Gospodaru naš, uništi bogatstva njihova i zapečati srca njihova, pa neka ne vjeruju dok ne dožive patnju nesnosnu!" (Prijevod značenja Junus, 88) Zaista teška dova koju zaslužuju nasilnici. Nestanak imetka, okorjelost srca, nevjerovanje i nesnosna kazna.

- I današnji nasilnici idu stopama Faraona i nadamo se da će završiti kao i njihov predvodnik, a na nama je da se strpimo, budemo ispravni i ustrajni i dovu da činimo.

Oštroumnost u pozivu ljudi u islam

Mudrost je postaviti svaku stvar na njeno mjesto. Jedna od najboljih metoda u davi je metoda buđenja želje kod osobe uz istovremeno opominjanje. Dakle, svakom čovjeku je potrebno da mu se probude njegove želje i da se obrađuje, ali isto tako je potrebno i da se upozori na suprotno, tj. ako se ne bude pridržavao vjere, koje ga kazne čekaju

Pripremio: Suad Drpljanin, prof.

Oštroumnost i pronicljivost su osobine koje krase svakog onoga ko ih posjeduje. One su neminovne skoro kod svakog ovodunjalućkog posla s kojim se ljudi bave. To je slučaj i sa najboljim ovodunjalućkim poslom, tj. pozivanjem u Allahovu, dželle ša'nuhu, vjeru. Allah, dželle ša'nuhu, kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "Reci: 'Ovo je put moj, ja pozivam k Allahu, imajući jasne dokaze (s oštroumnošću), ja, i svaki onaj koji me slijedi, i neka je hvaljen Allah, ja Njemu nikoga ne smatram ravnim.'" (Jusuf, 108) Oštroumnost i pronicljivost u da'vi obuhvataju dvije stvari, a to su znanje i vjerovanje. Pa, onaj koji posjeduje šerijatsko znanje i vjeruje u Allaha a pridržava se i slijedi sunnet najodabranijeg čovjeka, Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, taj posjeduje oštroumnost i pronicljivost u da'vi. Oni koji sastave znanje s vjerovanjem ti će biti uzdignuti na visoke stepene od Allaha, dželle ša'nuhu, Koji kaže, kako stoji u prijevodu značenja: "O vjernici, kad vam se kaže: 'Načinite mjesta drugima tamo gdje se sjedi' - vi načinite, pa i vama će Allah mjesto načiniti; a kad vam se rekne: 'Dignite se' - vi se dignite, i Allah će na visoke stepene uzdignuti one među vama koji vjeruju i kojima je dato znanje. - A Allah dobro zna

ono što radite." (El-Mudžadela, 11) Imam Kurtubi kaže da to znači da će Allah, dželle ša'nuhu, uzdignuti one koji imaju znanje nad onima koji vjeruju a nemaju znanja, međutim, samo onda ako budu radili po tom znanju. (Tefsiru-l-Kurtubi, 17/299) Isto tako oštroumnost je i domišljatost, širokovidnost, ubjeđenje (jekin), posjedovanje jasnih dokaza i tome slično. Ibn-Kesir, rahmetullahi 'alejh, o Allahovom, dželle ša'nuhu, govoru: "Reci: 'Ovo je put moj, ja pozivam k Allahu, imajući jasne dokaze (s oštroumnošću), ja, i svaki onaj koji me slijedi, i neka je hvaljen Allah, ja Njemu nikoga ne smatram ravnim.'" (Prijevod značenja Jusuf, 108) kaže sljedeće: "To je pozivanje u svjedočenje da je samo Allah, dželle ša'nuhu, istinski bog Koji je Jedan i Koji nema sudruga, pozivanje k Allahu, dželle ša'nuhu, sa oštroumnošću, ubjeđenjem i sa jasnim dokazima, onako kako je to činio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, i kako to treba da čini svaki onaj koji ga u tome slijedi. (Tefsir Ibn-Kesir, 2/496) Skoro da nema pitanja vezanog za pozivanje ljudi ka Allahu, dželle ša'nuhu, a da pri tome nije prijeko potrebno upotrijebiti oštroumnost. Mi ćemo ovdje spomenuti samo neke svrhe za koje je oštroumnost neminovna u da'vi.

Oštroumnost pri odabiru u šta se poziva

A to je pozivanje u vjeru kroz njena tri načela: Islam, iman i ihsan. Tako će se da'ija zadržati na njenim temeljima, obavezama (farzovima), granicama (zabranjenim stvarima) kako svojim govorom tako i djelima. Prenosi se od Ebu-Hurejre, radijallahu 'anh, da je rekao: "Jednog dana je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, sjedio među narodom kada mu pride jedan čovjek te ga upita: 'Šta je to iman?' Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, odgovori: 'Iman je da vjeruješ u Allaha, i Njegove meleke, i u Njegove knjige, i u Njegove poslanike, da vjeruješ u proživljenje i da vjeruješ u Allahovu odredbu dobra i zla.' Opet ga upita: 'A šta je islam?' Odgovori mu: 'Islam je da obožavaš Allaha i da Mu ne pripisuješ druga, da klanjaš, da daješ zekat, da postiš ramazan i da obaviš hadž ako si u mogućnosti.' On ga opet upita: 'Šta je to ihsan?' Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, mu odgovori: 'Da obožavaš Allaha kao da Ga vidiš, jer ako ti Njega ne vidiš On tebe zaista vidi.' Zatim ga upita: 'Kada će biti Sudnji dan?' On mu odgovori:

Nastavak na sl. strani --->

'Upitani ne zna ništa više od onoga koji je pitao, ali ću te obavijestiti o njegovim predznacima, kada robinja rodi sebi gospodara i kada se budu čobani deva natjecali u izgradnji, a o pet stvari samo Allah ima znanje. (Muttefekun alejh) Kada je ovaj čovjek otišao, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao da je to bio Džibril, 'alejhi-s-selam, i da je došao da ih poduči vjeri. Vidimo da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, sve ove stvari nazvao vjerom, te isto tako primjećujemo kako je Džibril, 'alejhi-s-selam, odabrao najbitnije stvari te o njima pitao. Dakle, svaki onaj koji poziva ka Allahu, dželle ša'nuhu, mora da bude oštrouman i pronicljiv te da zna koji su to prioriteti u koje treba da poziva.

Oštroumnost pri izboru načina na koji će pozivati

Veoma je važno izabrati pravi način na koji će se pozivati ljudi ka Allahu, dželle ša'nuhu, to će postići samo ako bude dobro poznao realno stanje vremena i prostora u kome se nalazi. Isto tako mora da poznaje stanje u kome se nalaze oni koje poziva, jer svaki govor nije za svakoga. Mudar je onaj da'ija koji zna gdje i šta treba reći i koji zna upotrijebiti najljepše primjere i na najprimjereniji način nešto objasniti. Allah, dželle ša'nuhu, nam je objasnio načine na koje treba da pozivamo, pa, Uzvišeni kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: **"Na put Gospodara svoga mudro i lijepim savjetom pozivaj i s njima na najljepši način raspravljaj! Gospodar tvoj zna one koji su zalutali s puta Njegova, i On zna one koji su na pravom putu."** (En-Nahl, 125) Mudrost je postaviti svaku stvar na njeno mjesto. Jedna od najboljih metoda u davi je metoda buđenja želje kod osobe uz istovremeno opominjanje. Dakle, svakom čovjeku je potrebno da mu se probude njegove želje i da se obraduje, ali isto tako je potrebno i da se upozori na suprotno, tj. ako se ne bude pridržavao vjere, koje ga kazne čekaju. Na ovaj način je Uzvišeni opisao svoje poslanike, sallallahu 'alejhim ve sellem, kako stoji u prijevodu značenja: **"Mi objavljujemo tebi kao što smo objavljivali Nuhu i vjerovjesnicima poslije njega, a objavili**

smo i Ibrahimu, i Ismailu, i Ishaku, i Jakubu i unucima, i Isau, i Ejjubu, i Junusu, i Harunu, i Sulejmanu, a Davudu smo dali Zebur -, i poslanicima o kojima smo ti prije kazivali i poslanicima o kojima ti nismo kazivali, - a Allah je sigurno s Musaom razgovarao -, o poslanicima koji su radosne vijesti i opomene donosili, da ljudi poslije poslanika ne bi nikakva opravdanja pred Allahom imali. - A Allah je silan i mudar." (En-Nisa, 163-165) Od osobina oštroumnog da'ije je da je blag i da olakšava ljudima jer je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Zaista ste poslani da olakšavate a ne da otežavate!" (Buharija) Dakle da'ija mora da vodi računa da olakšava ljudima tamo gdje je dozvoljeno korištenje olakšica, a nikako ne smije otežavati jer bi se većina ljudi udaljila od njega.

Oštroumnost pri spoznaji stanja onih koji se pozivaju

Svaki da'ija mora dobro da poznaje stanje onih koje poziva. Treba dobro da procijeni njihovu kulturu, njihove običaje, šta prihvataju a šta ne, šta odgovara njihovoj naravi itd. Najbolji primjer za sve ovo, nam je najodabraniji i najbolji od svih Ademovih potomaka Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem. Allah, dželle ša'nuhu, je obdario Svoga Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, oštroumošću, što se najbolje vidi iz metoda njegova odgoja. Tako je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, govorio shodno stepenu razumijevanja onih kojima se obraćao i naređivao svojim sljedbenicima da to čine, u tom smislu Alija, radijallah 'anhu, je i rekao: "Govorite ljudima ono što razumiju. Zar želite da odbiju riječi Allaha i Njegova Poslanika?" (Buharija) Veoma je važno da se pazi na ono šta se govori običnom čovjeku, jer ako mu nešto kažeš šta njegov razum ne može da prihvati ili ne može da shvati, onda ga to može veoma lahko odvesti u nevjerstvo. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, tolerisao je beduinu koji je bio grub po svojoj naravi, ono što nije tolerisao civilizovanom čovjeku. Način njegova, sallallahu 'alejhi ve sellem, ophođenja sa ženama je bio drugačiji od načina ophođenja sa muškarcima, zato što je žena po svojoj prirodi osjetljivija i nježnija. One koji su tek primili Islam je drugačije tretirao od onih

koji su to prije učinili. Različito se odnosio prema onome ko ima lošu namjeru u odnosu na onoga koji je imao dobru namjeru itd.

Prenosi se od Aiše, radijallahu 'anha, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Svakog čovjeka stavite na mjesto koje zaslužuje." (Muslim) Isto tako prenosi se od Ibn-Omera, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Ako vam dođe plemenit čovjek ugostite ga." (Ibn-Madže) Govoreći o tome kako treba voditi računa kome se šta govori Ibn-Mesud, radijallahu 'anhu, je rekao: "Nećeš reći nešto novo ljudima što neće shvatiti a da ih to ne odvede u smutnju." (Muslim) Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, govoreći o omladini a vodeći računa, pri tome, u kakvom se stanju omladina obično nalazi tj. da to razdoblje karakteriše povećana strast, rekao je: "O omladino, ko od vas može da se oženi neka to i učini, jer je to bolje za njegov pogled i sigurnije za njegov spolni organ, a ko ne može da se oženi neka posti jer mu je post, uistinu, štit." (Buharija) Ovakvih primjera je zaista puno, tako kada bi navodili sve primjere kako se Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, sa svakim pojedinačno ponašao na način na koji odgovara njegovom stanju, morali bi zauzeti puno više mjesta nego što je za ovaj tekst predviđeno. Nema sumnje da je poznavanje ove i ostalih osobina koje su krasile Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, jedan od najboljih načina da se one nađu u našoj praksi i da nam Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, usitinu postane najveći uzor u svakom koraku našeg života.

Svaki musliman treba obratiti pažnju na gore spomenuto, a posebno daija mora biti razborit i oštrouman, kako bi mogao brzo primijetiti svaku sitnicu na onome koga poziva i odabrati najbolji metod za unapređenje njegovih pozitivnih osobina i liječenje njegovih negativnih osobina. Mora biti u stanju prepoznati tajne njegove nutrine pomoću njegova izgleda i ponašanja, biti svjestan razlika među ljudima, kako bi mogao izabrati za svakoga ono što mu najviše odgovara. Molim Allaha, dželle ša'nuhu, da nas učini od onih koji će imati oštroumnost i koristiti je pri pozivanju u Njegovu vjeru. Amin!

Ostavljanje onoga što nas se ne tiče

U velikoj smo potrebi, brate muslimanu, da slijedimo naše ispravne prethodnike u ovim svojstvima iskrenih vjernika i primjeni vjerskih propisa, kako bismo zadobili ponos i dostojanstvo na Dunjaluku, a nagradu i uspjeh na Ahiretu. Allaha molimo da nas iz Svoje plemenitosti učvrsti na tome

Pripremio: Hajruddin Tahir Ahmetović, prof.

Od osobina istinskih vjernika, onih koji će uspjeti, jeste i izbjegavanje onoga što ih se ne tiče. Allah, subhanehu ve te'ala, pojasnio je na početku sure El-Mu'minun da je izbjegavanje onoga što ih se ne tiče osobina spašenih vjernika, onih kojima je obećan Džennet Firdevs. Rekao je: "i koji ono što ih se ne tiče izbjegavaju" (Prijevod značenja El-Mu'minun, 3), da bi kasnije rekao: "Oni su dostojni nasljednici, koji će Džennet Firdevs naslijediti, oni će u njemu vječno boraviti." (Prijevod značenja El-Mu'minun, 10-11)

Ono što te se ne tiče, dragi moj brate, jeste sve ono u čemu nema koristi po tebe, od djela ili riječi: igra, zabava, zbijanje šala, sve ono što čovjek, da bi sačuvao svoju ljudskost, mora ostaviti. Ibn-Kesir, rahmetullahi 'alejh, komentarišući riječi Uzvišenog: "i koji ono što ih se ne tiče izbjegavaju", kaže: "tj. i koji sve što je ništavno, bezvrijedno izbjegavaju", a što obuhvata i mnogobojstvo kao što pojedini kažu. Obuhvata i grijeha kao što drugi kažu i obuhvata sve u čemu nema koristi od riječi i djela.

Istaknuti učenjak Abdurrahman b. Nasir Es-Sa'di, rahmetullahi 'alejh, komentarišući prethodno spomenute ajete iz sure El-Mu'minun kaže: "Oni (vjernici) se okreću od

svakog govora u kojem nema nikakve koristi. Za takvim govorom oni nemaju nikakve potrebe i okrećući se od njega oni uzdižu svoje duše i čuvaju ih čistim. Oni, kada prolaze pored onoga što ih se ne tiče, prolaze dostojanstveno. Pa, ako se okreću i

o onome što će čuvati sve ovo? Mu'az je rekao: 'Svakako Allahov poslaniče!' Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, uhvatio se za jezik i rekao: 'Čuvaj ovo!' Dakle od plemenitih osobina istinskih vjernika jeste čuvanje jezika od svega što ih se ne tiče i svega što je zabranjeno." (Tefsir El-Kerimi Er-Rahman, 594)

Allah, subhanehu ve te'ala, spominje ovu osobinu istinskih vjernika i na drugim mjestima Svoje plemenite knjige. Tako kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "i koji, prolazeći pored onoga što ih se ne tiče, prolaze dostojanstveno." (El-Furkan, 72) To znači kada čuju loš i pogrdan govor, ustegnu se i svoje duše sačuvaju od ulaska u raspravu s onima koji su izustili taj govor i njihovo dostojanstveno prolaženje pored takvih, uistinu, je izbjegavanje i okretanje od onoga što ih se ne tiče. Mukatil, rahmetullahi 'alejh, komentarišući ove riječi

Allaha, subhanehu ve te'ala, kaže: "Kada čuju od strane nevjernika psovku i pogrdu, okrenu se i ostave ih, a rečeno je i za ono što ih se ne tiče da su to svi grijesi, dok značenje riječi 'prolaze dostojanstveno' znače žurno bez ikakava uplitanja." Allah,

Nastavak na sl. strani -->

ne upuštaju u govor koji ih se ne tiče, onda još više se okreću i ne upuštaju u zabranjen govor. Kada čovjek sačuva svoj jezik, osim od dobra, tada će sačuvati i svoju vjeru, kao što je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao Mu'az b. Džebel, radijallahu 'anh: 'Hoće li da te obavijestim

subhanehu ve te'ala, zbog ovakvih osobina koje su krasile prve vjernike, ashabe Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, podario im je dostojanstvo, ponos i vođstvo na Dunjaluku, učinio ih je namjesnicima na Zemlji, učvrstio im je vjeru s kojom je On Uzvišeni zadovoljan, pomogao im je da prošire pravdu, sigurnost i blagostanje diljem svijeta, olakšao im je da postignu Njegovo zadovoljstvo, Njegov Džennet i naklonost. Prema njima su se ispunile Njegove, subhanehu ve te'ala, riječi: "Allah obećava da će one među vama koji budu vjerovali i dobra djela činili sigurnim namjesnicima na Zemlji postaviti, kao što je postavio namjesnicima one prije njih, i da će im zacijelo vjeru njihovu učvrstiti, onu koju im On želi, i da će im sigurno strah bezbjednošću zamijeniti; oni će se samo Meni klanjati, i neće druge M e n i r a v n i m smatrati ..." (Prijevod značenja En-Nur, 55) U velikoj smo potrebi, brate muslimanu, da slijedimo naše ispravne prethodnike u ovim svojstvima iskrenih vjernika i primjeni vjerskih propisa, kako bismo zadobili ponos i dostojanstvo na Dunjaluku, a nagradu i uspjeh na Ahiretu. Allaha

Allah, subhanehu ve te'ala, obavještava nas o dobrim učenjacima od sljedbenika

Knjige i jednoj od njihovih dobrih osobina, a ona je da su, kada bi čuli nešto što ih se ne bi ticalo, okretali od istog i ne bi se onima od kojih bi čuli isti govor suprostavljali sličnim, lošim govorom. Iz njih nisu izlazile osim lijepe riječi. Svevišnji Allah kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "A kada čuju

posmatrali. Kada su kršćani završili sa svojim pitanjima, Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pozvao ih je u Allahovu, subhanehu ve te'ala, vjeru, proučio im nešto iz Kur'ana. Čuvši Allahov govor, oči su im zasuzile i počeli su plakati. Nakon toga odazvali su se Allahu, subhanehu ve te'ala, povjerovali su u Njega Uzvišenog i spoznali Njegove naredbe koje im je objavio u njima objavljivanim knjigama. Kada su htjeli da napuste Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, Ebu-Džehl b. Hišam s grupom Kurejšija se ispriječio ispred njih i rekao im: "Allah vam ne dao uspjeha u vašem putovanju! Došli ste ispred svojih istomišljenika da im donesete vijesti o ovom čovjeku i vaš skup se nije smirio s njim sve dok niste napustili svoju vjeru i povjerovali u ono čemu on poziva. Ne znamo da ima gluplje karavane od vaše!" Kršćani su im odgovorili: "Mir neka je vama! Mi vas nećemo optuživati za neznanje. Nama pripada ono na čemu smo mi, a vama ono na čemu ste vi. I vas neće zadesiti od nas ništa osim dobro."

Dragi brate muslimanu, život na ovom svijetu je kratak. Na njemu nema mjesta i vremena za igru i zabavu. Trenuci našeg života su kratki i odbrojani. Znaj da nećeš progovoriti nijednu riječ, a da ona neće biti zapisana. Budi pametan i razborit. Ne provodi svoj, ionako kratak, životni vijek u igri i zabavi, onome što ti neće biti od koristi. Uzdigni svoju dušu od ovih niskih prohtjeva. Budi čovjek visokih ambicija. Čovjek čiste duše. Stremi ka plemenitom moralu i visokim vrijednostima. To nam naređuje i naša vjera. Ne zaboravi da je Allahov, subhanehu ve te'ala, Džennet, skupocjena roba kod Njega uzvišenog i da se kao takva ne može postići igrom i zabavom, već iskrenošću i zalaganjem. Trudi se da budeš od ovakvih, možda ti se Allah, subhanehu ve te'ala, smiluje, spasi te i podari ti veliki uspjeh na Dunjaluku i Ahiretu. Allaha Svevišnjeg molimo da nas opskrbi korisnim znanjem, dobrim djelima i da nas učini od onih koji slušaju i slijede ono što je najbolje!

**O ljudi, Gospodara svoga
se bojte! Zaista će
potres, kada Smak svijeta
nastupi, veliki događaj
biti!**

**Na Dan kad ga doživite
svaka doživlja će ono što
doji zaboraviti, a svaka
trudnica će svoj plod
pobaciti,
i ti ćeš vidjeti ljude
pijane, a oni neće pijani
biti, već će tako izgledati
zato što će Allahova
kazna strašna biti.**

Sura Al-Hadždž 1-2

besmislicu kakvu, od nje se okrenu i reku: 'Nama naša djela, a vama vaša djela; mir vama! Mi ne želimo društvo neukih.'" (El-Kasas, 55) Kaže se da je ovaj ajet objavljen povodom dolaska jedne skupine kršćana iz Abesinije Allahovom poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, nakon što im je stigla vijest o njemu. Zatekli su Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, u mesdžidu. Sjeli su kod njega, razgovarali s njim i pitali ga mnoge stvari. Za to vrijeme Kurejšije su sjedile kod svojih kipova oko Ka'be i sve to

Upoznaj haram da bi ga se sačuvao

Kod nas se često dešava da se mijenja staro zlato za novo, tako da se daje veća količina starog zlata za manju količinu novog. Takva zamjena je klasična kamata i strogo je zabranjena. Onaj ko je u potrebi da zamijeni staro zlato neka ga proda za novac, a zatim, nakon što uzme novac za staro zlato i bude slobodan u raspolaganju tim novcem, može kupiti novo zlato od iste osobe kojoj je prodao staro ili od bilo koga drugog

Piše: Hakiya Kanurić, prof.

Uzvišenog Allaha molim da nas poduči onom što nam koristi i da nam poveća znanje. Neka je salavat i selam na našeg voljenog Poslanika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, njegovu časnu porodicu, ashabe i sve one koji slijede njegovu uputu sve dok se smjenjuju dan i noć. Svaki iole učen musliman zna da je kamata u Islamu zabranjena. Unatoč tome vidimo kako je ova pojava rasprostranjena među muslimanima i kako se obistinjuju riječi Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: "Raširit će se pred Sudnji dan kamata, zinaluk i vino." (Et-Taberani, El-Evsat, prenosioci ovog hadisa su pouzdani.) Rasprostranjenost ovog poroka nikako ne može biti opravdanje onom ko kaže da se danas čovjek ne može sačuvati kamate. Uzvišeni Allah je zabranio kamatu i naredio Svojim robovima da je se klone, a Allah ne zadužuje Svoje robove onim što ne mogu izvršiti. Uzvišeni je rekao, kao što stoji u prijevodu značenja: "Allah nikog ne opterećuje preko mogućnosti njegovih." (El-Bekara, 286) Danas je mnogo onih koji olahko shvataju ovu zabranu i lakomisleno se upuštaju u kamatne ugovore. Pogledajmo kakvoj opasnosti se izlaže onaj ko se bavi kamatom:

- Allah će ga izbezumljenim proživjeti. Uzvišeni je rekao kako stoji u prijevodu značenja: "Oni koji se kamatom bave dići će se kao što će se dići onaj koga je dodirom šejtan izbezumio, zato što su govorili: 'Kamata je isto što i trgovina.' A Allah je dozvolio trgovinu, a zabranio kamatu." (El-Bekara, 275)

- U ratu je protiv Allaha i Njegovog

- Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ga proklinje. Džabir, radijallahu anhu, je rekao: "Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je prokleo onog ko uzima kamatu, onog ko daje kamatu, onog ko zapisuje kamatu i onu dvojicu koja to svjedoče i rekao je: 'Oni su jednaki.'" (Muslim) Biti proklet znači biti udaljen od milosti Allaha Uzvišenog, a ima li većeg nesretnika od onog kome se Allah ne smiluje?!

- Ubraja se u najteže grijешnike. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Klonite se sedam upropašćujućih grijeha: Širk, sihr, ubistvo čovjeka kojeg je Allah zabranio da se ubije, jedenje kamate, jedenje imetka jetima, bjegstvo na dan borbe i potvora čestitih vjernica da su zinaluk počinile." (Buharija i Muslim)

- Izaziva Allahovu srdžbu i kaznu. Prenosi se od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: "Kada se zinaluk i kamata rasprostrane u nekom mjestu zaslužili su Allahovu kaznu." (Et-Taberani, El-Kebir i Hakim, hadis je vjerodostojan.)

- Na Ahiretu će biti mučen teškom patnjom. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao u dugom hadisu:

Nastavak na sl. strani -->

Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Uzvišeni kaže: "O vjernici bojte se Allaha i od ostatka kamate odustanite, ako ste pravi vjernici. Ako ne učinite, eto vam onda, nek znate, rata od Allaha i Poslanika Njegovog!" (Prijevod značenja El-Bekara, 278-279)

"...pa smo se uputili do rijeke od krvi. Na sredini rijeke je stajao čovjek. Na obali rijeke je stajao drugi čovjek pred kojim je bilo kamenje. Kad god bi onaj sa sredine rijeke pokušao izaći, onaj sa obale bi ga pogodio kamenom u usta i tako ga vratio na isto mjesto ..." Na kraju hadisa pojašnjeno je Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je to onaj koji je jeo kamatu. (Buharija i Muslim)

Vrste kamate

Da bi smo se sačuvali ovog velikog grijeha, moramo dobro poznavati kamatu u svim njenim oblicima. Učenjaci na više načina govore o vrstama kamate. Da bi bolje razumijeli ovu temu podijelit ćemo kamatu na dvije vrste: **kupoprodajnu i dugovnu kamatu.**

Kupoprodajna kamata

Kupoprodajna kamata je prisutna samo kada se trguje sa kamatnom robom, dok je dugovna kamata prisutna u svim vrstama robe, bila ona kamatna ili ne. U hadisu kojeg prenosi Ubade b. Samit, radijallahu anhu, a bilježi ga Muslim, pomenuto je šest vrsta kamatne robe. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *"Onaj ko prodaje zlato za zlato, srebro za srebro, pšenicu za pšenicu, ječam za ječam, hurme za hurme i so za so, neka budu jednake količine i neka bude iz ruke u ruku. A kada prodaje različite vrste neka prodaje kako želi ako je iz ruke u ruku."* U ovom hadisu je navedeno šest vrsta kamatne robe. Tih šest vrsta ćemo podijeliti u dvije grupe. Prva grupa su zlato i srebro, a druga grupa su: pšenica, ječam, hurme i so. Prva grupa, tj. zlato i srebro imaju jednu zajedničku osobinu zbog koje se ubrajaju u kamatnu robu. To je kupovna moć i mjerenje vrijednosti svih drugih vrsta robe. Ranije su bili u upotrebi dinari, tj. zlatnici, i dirhemi, tj. srebrenjaci i njima se kupovalo. Danas se kupuje novcem, stoga se sve vrste novca poput KM, eura, rijala i ostalih valuta pridružuju zlatu i srebru u propisima vezanim za kamatu. Druga grupa kamatne robe, a to su pšenica, ječam, hurme i so, uvršteni su u kamatnu robu, po jednom mišljenju učenjaka, zbog toga što su svakodnevna hrana i što se uz to daju skladištiti. Zato ćemo svaku drugu robu kod

koje se nađu ova dva svojstva pridružiti ovoj grupi, kao na primjer: riža, šećer, med i sl. Upoznali smo vrste kamatne robe pomenute u hadisu i druge koje se njima pridružuju u propisima vezanim za kamatu. Shvatili smo da se kamatna roba dijeli u dvije grupe. Da bi pojasnili kako se trguje ovom robom na ispravan način (bez kamate), napominjemo i to da postoje dvije vrste kupoprodajne kamate: kamata povećanja i kamata odgode. Kada prodajemo ili mijenjamo bilo koju kamatnu robu za jednaku robu, npr. zlato za zlato, med za med i sl. da bi trgovina ili zamjena bila ispravna potrebno je da se ispune dva uvjeta:

Prvi uvjet je da budu u jednakoj količini i da pouzdano znamo da su u jednakoj mjeri, jer sumnja po pitanju jednakosti je poput ubjeđenja u nejednakosti. Ukoliko se ne ispuni ovaj uvjet onda je to primjer kamate povećanja. **Kod nas se često dešava da se mijenja staro zlato za novo tako, da se daje veća količina starog zlata za manju količinu novog. Takva zamjena je klasična kamata i strogo je zabranjena.** Onaj ko je u potrebi da zamijeni staro zlato neka ga proda za novac, a zatim, nakon što uzme novac za staro zlato i bude slobodan u raspolaganju tim novcem, može kupiti novo zlato od iste osobe kojoj je prodao staro ili od bilo koga drugog.

Drugi uvjet je da se zamjena izvrši iz ruke u ruku, tj. da se preuzme zamjenjena roba prije nego se kupac i prodavač fizički razidu. Ukoliko se ne ispuni ovaj uvjet, onda je to primjer odgovodne kamate. Ova dva uslova su neophodna samo kada mijenjamo kamatnu robu za istu takvu robu. Kao na primjer kada želimo zamijeniti bagremov med za kestenov, možemo to učiniti ali pod uslovom da budu jednake količine i da se zamjena ostvari prije nego se kupac i prodavač razidu. Kada mijenjamo jednu kamatnu robu za drugu, a obje pripadaju istoj grupi, tj. podudaraju se u osobini zbog koje su uvrštene u kamatnu robu, npr. zlato za srebro, KM za eure, pšenicu za med itd. u ovom slučaju radi ispravnosti trgovine potrebno je da se ispuni samo jedan uslov, a to je da bude iz ruke u ruku, tj. da se razmjena izvrši prije nego se kupac i prodavač razidu. To je

značenje riječi Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: *"A kada prodaje različite vrste neka prodaje kako želi ako je iz ruke u ruku."* Iz ovog zaključujemo da se zlato ne može kupiti na rate, jer kupac mora isplatiti punu cijenu prije nego se razide sa prodavačem. Isto tako zamjena KM za eure se mora izvršiti prije nego se kupac i prodavač fizički razidu pazeći da ne ostane jedan drugom dužan, u protivnom zapast će u kamatu odgode. Kada se radi o razmjeni kamatne robe različitih grupa, tj. različitih osobina, kao na primjer da kupujemo pšenicu za zlato ili med za novac i sl., nema nikakvih uslova, osim općih uslova ispravnosti trgovine, pa je stoga dozvoljeno odgoditi plaćanje i nije uslov da se razmjena izvrši iz ruke u ruku. Isto tako, ako roba nije kamatna, može se prodavati bez pomenutih uslova, npr. možemo zamijeniti knjigu za dvije, automobil za dva, svejedno izvršili razmjenu prije razilaženja ili ne.

Dugovna kamata

Dugovna kamata je svaka dunjalučka korist koju pozajmljivač uslovi, bila pozajmljena roba kamatna ili ne. Na primjer, pozajmljivanje određene svote novca uz uslov da se vrati više je kamata. Produživanje roka vraćanja uz povećanje duga je isto tako kamata. U predislamskom periodu vladao je običaj da se dužniku ukoliko nije u stanju vratiti pozajmicu u određeno vrijeme produži rok uz povećanje duga. Islam to strogo zabranjuje. Uzvišeni Allah, nakon što je naredio vjernicima da odustanu od ostatka kamate i nakon što je objavio rat onom ko to ne učini, rekao je, kako stoji u prijevodu značenja: **"A ako je u nevolji onda pričekajte dok bude imao; a još vam je bolje, nek znate, da dug poklonite."** (El-Bekara, 280.) Kada je u pitanju dug, nije uslov da pozajmljena roba bude kamatna. Tako je na primjer pozajmljivanje vreće cementa uz uslov da dužnik vrati dvije vreće klasična kamata, iako cement nije kamatna roba. Obratimo pažnju na razliku između prodaje i pozajmljivanja. Prodati vreću cementa za dvije je dozvoljeno, jer ne spada u kamatnu robu, međutim, pozajmiti vreću

cementa uz uslov da se vrate dvije, nije dozvoljeno. Trgovina je u osnovi propisana da bi se ostvarila korist kroz razmjenu dobara, dok je pozajmljivanje dobrotvornog karaktera, pa se svaka korist koju pozajmljivač uslovi smatra kamatom. Ta zabranjena korist, koja proizlazi iz pozajmice, nije ograničena samo na materijalno povećanje nego obuhvata i bilo koju drugu korist. Na primjer, posuditi hiljadu crjepova uz uslov da ih dužnik, kada ih bude vraćao, podigne na krov, je kamata, jer je uz pozajmljivanje uslovljena korist, tj. dizanje crjepova na krov. Prilikom vraćanja duga dozvoljeno je dati više nego je uzeto u zajam, ukoliko to nije bilo uslovljeno. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Najbolji među vama je onaj ko najljepše vraća dug." (Buharija i Muslim)

Poklon od dužnika

Onaj ko pozajmi drugome ne smije

prihvatiti poklon od dužnika, ako mu ovaj poklanja zbog pozajmice, jer je to korist koja je proizašla iz duga i smatra se kamatom. Dozvoljeno je prihvatiti hediju ukoliko okolnosti upućuju na to da poklanjanje nije zbog duga, kao što je u sljedećim slučajevima:

- Ukoliko je dužnik imao običaj davati poklone prije pozajmice i ti se pokloni nisu povećali nakon nje.
- Ako će pozajmljivač smatrati hediju dijelom vraćenog duga ili će pokloniti dužniku sličnu hediju.
- Kada hedija dođe nakon vraćanja duga.

Pokajanje od kamate

Onaj ko se pokaje prije nego uzme kamatu neće je ni uzeti. Uzvišeni kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "A ako se pokajete pa vama pripadaju glavnice vaših imetaka." (El-Bekara, 279)

Onaj ko uzme kamatu a zatim se pokaje, a nije poznavao ovaj propis, poput osobe koja odraste u nevjerničkoj sredini i ne poznaje učenje Islama, nije obavezan izdvojiti taj imetak nego s njim raspolaže kao i sa ostalim imetkom. Uzvišeni je rekao: "Onome do koga dopre pouka Gospodara njegova - pa se okani njegovo je ono što je prije stekao, njegov slučaj će Allah riješavati; a oni koji opet to učine biće stanovnici Džehennema, u njemu će vječno ostati." (Prijevod značenja El-Bekara, 275) Onaj ko zna da je kamata zabranjena ali je unatoč tome uzme, a zatim se pokaje, imetak stečen na takav način će udijeliti u dobrotvorne svrhe. Ukoliko je u prijeko potrebi za tim imetkom onda će ga koristiti a kada bude u mogućnosti udijeliće njegovu vrijednost u dobrotvorne svrhe.

Da li ste znali ???

Strogo je zabranjeno izdavanje filma o Muhammedu, Allahovom poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, zbog njegova prikazivanja pred kamerom ili usmjeravanje kamere u pravcu njega, njegova hoda ili drugih njegovih radnji, kao što je i prikazivanje nekoga od njegovih ashaba u raznim situacijama strogo zabranjeno, oko čega postoji idžma-jednoglasan stav. (Islamska svjetska liga u Mekki)

Strogo je zabranjena prodaja i širenje filma "Muhammed Allahov poslanik", kao i filma u kojem se predstavljaju i glume Ashabi, radijallahu 'anhum, zbog ponižavanja, omalovažavanja i ismijavanja vjerovjesništva i poslanice, svetosti Islama i ashaba Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. (Vijeće velikih učenjaka, 1403. H.G)

Predstavljanje Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sellem, na pokretnim ili nepokretnim slikama strogo je zabranjeno i nije dozvoljeno ni pod kakvim izgovorom. Isti slučaj je sa svim poslanicima i vjerovjesnicima, kao i s plemenitim ashabima. (Islamski pravni kolegij u Mekki, 1405. H.G)

Nije dozvoljena gluma bilo kojeg od ashaba Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, zbog njihova ugleda i položaja, Allahove pohvale i zbog spriječavanja njihova omalovažavanja. (Vijeće velikih učenjaka, 1393. H.G)

Da li ste znali da nije dozvoljeno snimanje i izdavanje filma o Allahovom poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, ili nekom od njegovih ashaba. (Islamski istraživački kolegij u Kairu, 1397. H.G)

Obaveza iskrenosti u djelu

Koliko je samo djela u koje čovjek ulaže svoj trud, a vara se u njima, jer nije spoznao gdje je greška. Od jednog od takvih se prenosi da je uvijek klanjao u prvom safu, ali je jednog dana zakasnio pa je klanjao u drugom safu. Spopade ga stid od ljudi jer su ga vidjeli u drugom safu i spozna da je njegova radost i punoća srca zbog namaza u prvom safu bila zbog mišljenja ljudi o njemu

Piše: Ahmed Džinović, prof.

Iskrenost (ihlas) je jedan od uslova da bi Allah, subhanehu ve te'ala, primio neko djelo. To znači da naš nijet bude ispravan i usmjeren samo Allahu, subhanehu ve te'ala, a naša želja nagrada na Ahiretu. Uzvišeni Allah kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "A naređeno im je da se samo Allahu klanjaju, da Mu iskreno kao pravovjerni, vjeru ispovjedaju." (El-Bejjina, 5)

Takođe, Uzvišeni kaže: "Onome ko bude želio nagradu na onom svijetu - umnogostručit ćemo mu je, a onome ko bude želio nagradu na ovom svijetu, dat ćemo mu je, ali mu na onom svijetu nema udjela." (Prijevod značenja Eš-Šura, 20)

Pored iskrenosti u djelu, ono pored toga mora biti i u skladu sa Kur'anom i Sunnetom Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i bez ova dva uvjeta djelo neće biti primljeno kod Uzvišenog Allaha.

Što se tiče ihlasa, on u šerijatskoj terminologiji znači: Da čovjek svojom pokornošću želi samo Allaha i Njegovu zadovoljstvo i da mu ne pripisuje nikoga od Njegovih stvorenja, te da ništa od ibadeta ne radi zbog nekog od ljudi. Takođe, ihlas je: Odstranjivanje svih nečistoća i nedostataka u cilju približavanja Allahu, 'azze ve dželle. To znači čišćenje srca od

svih poroka i nečistoća, bilo malih ili velikih, tako da u njemu ostane samo cilj približavanja Allahu, subhanehu ve te'ala, i u njemu ne bude drugi podsticaj osim toga.

Prenosi se da je Ebu-Umame, radijallahu 'anhū, rekao: "Allahovom Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, je došao neki čovjek i upitao ga: 'Šta misliš za čovjeka koji se bori zbog nagrade i spomena?' Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je odgovorio: 'Nema ništa od toga.' Čovjek je ponovio pitanje tri puta, a Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je odgovarao: 'Nema ništa od toga.' Potom je kazao: 'Allah ne prima nijedno djelo osim ono koje je urađeno iskreno u ime Njega i kojim se želi Njegovo lice...' " (Hadis bilježi En-Nesai sa dobrim senedom - lancem prenosilaca)

Nagrada za djelo se neće postići osim sa nijetom koji je fard u svakom djelu, shodno Allahovim, subhanehu ve te'ala, riječima: "Zato se klanjaj samo Allahu, iskreno Mu ispovjedajući vjeru, iskreno ispovjedanje vjere dug je Allahu." (Prijevod značenja Ez-Zumer, 2-3.) I riječima Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: "Zaista se djela cijene samo prema namjerama i zaista će svaki čovjek dobiti samo ono što je naumio svojim djelom, pa ko bude hidžru učinio u ime Allaha i Njegova Poslanika, njegova

hidžra je Allahu i Njegovu Poslaniku, a ko bude hidžru učinio radi materijalne dobiti, ili zbog žene da bi je oženio, njegova hidžra je za ono za šta ju je naumio." (Muttefekun 'alejhi)

Što se tiče Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve sellem, riječi: "Zaista se djela cijene samo prema namjerama ..."; to znači da ispravnost djela koja su u skladu sa Sunnetom zavisi od ispravnosti nijeta. A riječi: "i zaista će svaki čovjek dobiti samo ono što je naumio svojim djelom"; znače da je nagrada za učinjeno djelo onome ko ga je učinio prema ispravnim namjerama koje obuhvati u jednom djelu. Što se tiče riječi: "pa ko bude hidžru učinio u ime Allaha i Njegova Poslanika njegova hidžra je Allahu i Njegovu Poslaniku, a ko bude hidžru učinio radi materijalne dobiti, ili zbog žene da bi je oženio, njegova hidžra je za ono za šta ju je naumio"; on, sallallahu 'alejhi ve sellem, nam je, nakon što je ustanovio ovo pravilo, spomenuo primjer za djela koja su naizgled jednaka (hidžra), ali se razlikuju u svojoj suštini.

Nema sumnje da je nijet taj na čijim osnovama određujemo djelo, što vidimo takođe iz hadisa kojeg prenosi Ebu-Hurejre od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: "Allah ne gleda u vašu tijela i imetak, ali

gleda u vaša srca i vaša djela." (Muslim i ibn-Madže)

Od Sehla b. Hunejfa se prenosi da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: **"Ko bude od srca tražio šehadet od Allaha, Allah će mu dati stepen šehida pa makar umro na postelji."** (Muslim, Et-Tirmizi i dr.)

Od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, se prenosi da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kazao: **"Allah je zapisao dobra i loša djela a zatim to pojasnio, pa ko je htio da uradi dobro djelo ali ga nije uradio, Allah mu upiše čitavo dobro djelo, a ko ga je htio uraditi i uradio ga, Allah mu upiše deset dobrih djela ili uveća sedamstotina puta i više. Ko je htio da uradi loše djelo ali ga nije uradio, Allah mu upiše čitavo dobro djelo, a ko je htio da uradi loše djelo i uradio ga, Allah ga upiše kao jedno loše djelo."** (Muttefekun 'alejh)

Jedna te ista stvar nijetom, tj. namjerom, postaje ibadet, dok bez nje bude adet (običaj). Naprimjer, boravak u mesdžidu, ako bude sa namjerom itikafa i traženja znanja, onda se on smatra ibadetom, a ako bude sa namjerom spavanja i rashlade onda je to običaj. Takođe, ispravnim nijetom i njegovim pridržavanjem u svim djelima običaj prelazi u ibadet, pa hrana i piće, intimni odnosi, spavanje i ostala djela prelaze u ibadet, kada se to podredi zikru i Sunnetu Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem.

En-Nevevi, rahimehullah, u komentaru hadisa: **"i u intimnom odnosu jednog od vas, ima sadaka"** (Muslim, Ebu-Davud i dr.); kaže: "U ovome je dokaz da ono što je dozvoljeno (mubah) iskrenim nijetom

prelazi u pokornost Allahu. Tako, intimni odnosi postaju ibadetom ako time čovjek želi ispunjenje prava svoje supruge te ophođenje s njom na lijep način, kako to Uzvišeni Allah naređuje. Takođe, ako time želi dobro dijete, ili da učini sebe i svoju ženu čednim, te da ne bi gledali u haram ili razmišljali o njemu, i ostalo mimo toga od dobrih namjera." (Sahih Muslim bišerh En-Nevevi, 7/ 92)

Iskrenost u nijetu je uzrok uspjeha i na

djela. Takođe, to je dokaz da u svemu treba imati iskren nijet, a Uzvišeni Allah kaže: **'A naredeno im je da se samo Allahu klanjaju, da mu iskreno kao pravovjerni, vjeru ispovjedaju'** (Prijevod značenja El-Bejjina, 5) Sve uopćene predaje koje su došle o nagradi šehida i vrijednosti džihada odnose se na onoga koji iskreno ide u džihad, želeći samo Allahovo zadovoljstvo, a takođe pohvala za učenjake i one koji troše na Allahovom putu, vrijede samo za one koji to rade iskreno u ime Allaha." (Sahih Muslim bišerh En-Nevevi, 13/50-51)

Koliko je samo djela u koje čovjek ulaže svoj trud, a vara se u njima, jer nije spoznao gdje je greška. Od jednog od takvih se prenosi da je uvijek klanjao u prvom safu, ali je jednog dana zakasnio pa je klanjao u drugom safu. Spopade ga stid od ljudi jer su ga vidjeli u drugom safu i spozna da je njegova radost i punoća srca zbog namaza u prvom safu bila zbog mišljenja ljudi o njemu. Ovo je vrlo složeno i neprimjetno, tako da se djela vrlo teško oslobađaju ovih stvari i mali je broj onih koji to primjećuju, osim kome Allah, subhanehu ve te'ala, da uspjeha u tome.

Stoga je rečeno: "Čišćenje nijeta (namjera) za one koji čine djela je teže od svih djela." Takođe, El-Fudajl je kazao: "Ostavljanje djela radi ljudi je licemjerstvo,

djelo radi ljudi je širk, a ihlas je: da te Allah sačuva u tome!"

Trebamo znati da se nijet mora učiti na što ukazuju riječi zabilježene od Es-Sevrija, rahimehullah, da su se podučavali nijetu kao što su se podučavali djelu, iz čega zaključujemo da je nijet jedan od ogranaka znanja. Jahja b. Ebi-Kesir je rekao: "Naučite nijet, jer on je značajniji od samog djela."

Džamija Edinburgh, Škotska

ovom svijetu i na Ahiretu. Suprotno tome, ako čovjek ima loš nijet on time gubi dobro djelo i nagradu za njega, te još ima i kaznu na Sudnjem danu.

En-Nevevi, komentarišući hadis Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kojeg prenosi Muslim u svome "Sahihu", o borcu, učenjaku i darežljivom čovjeku, koji su svoja djela radili s lošom namjerom, a zbog čega su uvedeni u vatru, kaže: "Njihova kazna je stoga što su ta djela radili zbog nekoga drugog, a ne radi Allaha, a njihov ulazak u vatru je dokaz da je zabranjeno nešto raditi kako bi se time prikazalo pred ljudima, te za žestinu kazne zbog takvih

Suradnja da'ija i odraz istog po zajednicu (DRUGI DIO)

Neka zna onaj koji je iskušan osuđivanjem učenih da će on biti razlogom odbacivanja istine koju kaže dotični učenjak. Dakle, on će biti razlog odbacivanja istine a imat će i grijeh zbog svog osuđivanja dotičnog učenjaka. Neka zna da osuđivanje učenjaka ustvarnosti nije samo osuđivanje njegove ličnosti, već je to osuđivanje ostavšine Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, jer su učenjaci nasljednici vjerovjesnika. Pa, kada se osude učenjaci, kaže se nešto ružno o njima, tada više ljudi neće imati povjerenja u znanje koje oni imaju kod sebe, a to znanje bude ostavština Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem. Tako, neće imati povjerenja u bilo koju stvar od Šerijata s kojom dođe ovaj dotični učenjak koji je osuđen

Autor: Muhammed b. Salih el-Usejmin, rahimehullahu te'ala;
Prijevod: Hajruddin Tahir Ahmetović, prof.

Pitanje br. 1: Između ostalih stvari u kojima se desilo razilaženje među da'ijama koji pozivaju Allahu, subhanehu ve te'ala, jeste i stvar metode da'veta. Neki od njih metode da'veta smatraju ibadetom i kao takav, on je strogo određen od strane Allaha, subhanehu ve te'ala. Zbog toga kore sve one koji pristupaju različitim aktivnostima: obrazovnim, sportskim i dramskim, kao metodama privlačenja i pozivanja omladine. Dok, neki od njih smatraju da se metode da'veta mijenjaju s mijenjanjem vremena i da je na da'ijama da koriste svako dozvoljeno sredstvo, svaku dozvoljenu metodu u pozivanju Allahu, subhanehu ve te'ala. Tražimo od vas, Allah vas sačuva, da nam pojasnite ispravno!

Odgovor: Sva hvala pripada Gospodaru svih svjetova! ... Nema sumnje da je poziv Allahu, subhanehu ve te'ala, ibadet koji Allah Svevišnji naređuje u Svojim riječima, kako stoji u prijevodu značenja: "Na put Gospodara svoga mudro i lijepim savjetom pozivaj i s njima ne najljepši način

raspravljaj! ..." (En-Nahl, 125) Da'ija, dok poziva Allahu, subhanehu ve te'ala, osjeća da sprovodi Allahovu naredbu i da se njome približava Allahu, subhanehu ve te'ala. Zatim, takođe nema sumnje da je najbolja metoda u pozivu Allahova Knjiga i sunnet Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Doista je Allahova Knjiga najveća oporuka cijelom čovječanstvu: "O ljudi, već vam je stigla poruka od Gospodara vašeg i lijek za vaša srca i uputstvo i milost vjernicima." (Prijevod značenja Junus, 57) Takođe i riječi Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sellem, najpotpunija su oporuka. Ponekad bi oporučivao svojim ashabima takvu oporuku - kako su je oni sami opisivali - da bi im od nje srca ustreptala i oči zasuzile. Pa, ako čovjek bude u mogućnosti da njegov poziv bude na ovakav način, onda je sigurno to najbolji način, tj. poziv Allahovom Knjigom i sunnetom Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Ukoliko čovjek ponekad vidi da je dobro da spomenutim metodama doda druge dozvoljene metode, u tome nema ništa loše, ali pod uslovom da te nove metode ne

sadrže u sebi ništa zabranjeno, poput: laži ili poistovjećivanja nevjernika, ili glumljenja Ashaba, radijallahu 'anhum, ili islamskih učenjaka poslije Ashaba ili nekoga drugog što bi moglo dovesti do omalovažavanja ovih cijenjenih učenjaka od strane nekih ljudi. Takođe, takve metode ne smiju u sebi sadržavati poistovjećivanje muškaraca sa ženama ili obratno, jer se po pitanju ove stvari vjerodostojno prenosi prokletstvo od Allahova vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kada je rekao: "Doista su proklete žene koje se poistovjećuju s muškarcima, kao i muškarci koji se poistovjećuju sa ženama!" (Buharija, 5885) Uglavnom, ukoliko se učini neka od dozvoljenih metoda u cilju pridobijanja ljudskih srca, dakle metoda koja u sebi ne sadrži ništa zabranjeno, u tome ne vidim ništa loše. Međutim, njihova učestala upotreba ili činjenje istih sredstava jednim sredstvima u pozivu Allahu, subhanehu ve te'ala, okrećući se od poziva Allahovom Knjigom i sunnetom Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, tako da se na

onoga koji se poziva ne ostavlja uticaj osim ovim metodama, to ne vidim nikako. Čak šta više vidim to strogo zabranjenim, jer je upućivanje i usmjeravanje ljudi nečim drugim mimo Kitaba i Sunneta u pozivu Allahu, subhanehu ve te'ala, pokuđena stvar. Ali, ako se ponekad i učini ne vidim ništa loše u tome, svakako ako ne budu u sebi sadržavale zabranjene stvari.

Pitanje br. 2: Da li je poziv Allahu, subhanehu ve te'ala, obavezan po svakog muslimana i muslimanku ili se ograničava samo na učenjake i one koji traže znanje?

Odgovor: Ukoliko čovjek bude imao znanje o onome čemu poziva, tada nema nikakve razlike između velikog učenjaka u kojeg se upire prstom, ili marljivog tragaoca za znanjem ili običnog čovjeka koji ima jasno, čisto znanje o dotičnom pitanju. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *"Prenesite od mene, pa makar jedan ajet!"* (Buharija, 3461) Ne uslovljava se da'iji da on postigne veliko znanje, ali mu se uslovljava da ima znanje o onome čemu poziva. Dok, pozivanje s neznanjem oslanjajući se na osjećaje, niukom slučaju nije dozvoljeno. Zato vidimo braću koja pozivaju Allahu, subhanehu ve te'ala, a nemaju osim malo znanja, oslanjajući se na osjećaje oni zabranjuju ono što Allah nije zabranio, propisuju ono što Allah nije propisao.

Uistinu, ovo je opasna stvar, jer je zabranjivanje nečega što je Allah dozvolio isto je kao i dozvoljavanje nečega što je Allah, subhanehu ve te'ala, zabranio i Allah je ove dvije stvari učinio istima: *"I ne govorite neistine jezicima svojim: 'Ovo je dopušteno, a ovo je zabranjeno', da biste tako o Allahu neistine iznosili. Oni koji o Allahu govore neistine - neće uspjeti. Kratko će uživati, i njih će strašna patnja čekati."* (Prijevod značenja En-nahl, 116-

117)

Pitanje br. 3: Da li je dozvoljeno da'iji da poziva ljude dok se oni nalaze u grijehu, kao da im npr. dođe dok su oni u igri i zabavi, pjesmi i muzici? I da li su dozvoljeni odlasci u kuće grijehnika s ciljem da'veta? I koji je metod u tom slučaju najbolji?

Odgovor: Da'va-poziv biva sa mudrošću, kako je to i Svevišnji Allah naredio. Ako čovjek vidi da će njegov poziv na ovakvom mjestu ili u ovakvom vremenu biti plodonosan i učinkovit, neka im priđe, pa, makar prišao i grijehnicima na njihovu

vođama i starijim, jer kada se vođe i stariji poprave, svi oni koji ih slijede i koji se ugledaju u njih, popraviti će se. Ako npr. ne bude u mogućnosti ili vidi da nije od koristi da ugledne i starije pozove javnim pozivom, neka se onda potruži i ode njihovim kućama ili da ih pozove na drugim odgovarajućim mjestima. Uglavnom, ukoliko se čovjek bude pridržavao onoga na što ga je Uzvišeni Allah uputio ili što mu je naredio od mudrosti, bit će na velikom dobru: *"On daruje mudrost onome kome On hoće, a onaj kome je mudrost darovana - darovan je blagom neizmjernim."* (Prijevod značenja El-Bekara, 269)

Pitanje br. 4: Kakvo je vaše mišljenje, uvaženi šejhu, o mladićima, čak i nekima od njih koji se trude u traženju znanja, kojima je postalo preokupacija osuđivanje drugih, udaljavanje i upozoravanje ljudi na druge? Da li je ovaj postupak opravdan Šerijatom i hoće li čovjek biti nagrađen za njega ili će biti kažnjen?

Odgovor: Ono što ja smatram jeste da je ovaj postupak strogo zabranjen. Kada je čovjeku zabranjeno da ogovara svoga brata vjernika, pa makar on i ne bio učen, pa kako da ogovara svoju braću, učene od vjernika?! Obaveza je na čovjeku vjerniku da sačuva svoj jezik od ogovaranja braće vjernika. Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao, kao što stoji u prijevodu značenja: *"O*

vjernici, klonite se mnogih sumnjičenja, neka sumnjičenja su, zaista, grijeh. I ne uhodite jedni druge i ne ogovarajte jedni druge! Zar bi nekome od vas bilo drago da jede meso umrloga brata svoga, - a vama je to odvratno -, zato se bojte Allaha, Allah, zaista, prima pokajanje i samilostan je." (El-Hudžurat, 12) Neka zna onaj koji je iskušan

Nastavak na sl. strani -->

mjestu. Historičari spominju da bi Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, u danima Hadža prilazio ljudima. Dolazio bi na njihova mjesta i pozivao ih Allahu, subhanehu ve te'ala. Takođe, ako čovjek vidi korist u pozivu grijehnika dok se oni nalaze u igri i zabavi, neka to i učini. Međutim, ako ne vidi korist da ih sve grupno pozove, neka onda uzima jednog po jednog i tako ih poziva, ali neka posveti pažnju njihovim uglednijim, njihovim

osuđivanjem učenih da će on biti razlogom odbacivanja istine koju kaže dotični učenjak. Dakle, on će biti razlog odbacivanja istine a imat će i grijeh zbog svog osuđivanja dotičnog učenjaka. Neka zna da osuđivanje učenjaka stvarnosti nije samo osuđivanje njegove ličnosti, već je to osuđivanje ostavštine Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, jer su učenjaci nasljednici vjerovjesnika. Pa, kada se osude učenjaci, kaže se nešto ružno o njima, tada više ljudi neće imati povjerenja u znanje koje oni imaju kod sebe, a to znanje bude ostavština Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem. Tako, neće imati povjerenja u bilo koju stvar od Šerijata s kojom dođe ovaj dotični učenjak koji je osuđen. Ja ne kažem: "Svaki učenjak je nepogriješiv!" Naprotiv, svaki čovjek je podložan grešci. Zato kada primetiš kod nekog učenjaka nešto za što si ti ubijeden da je greška, nazovi ga i popričaj s njim. Ako saznaš da je istina s njim, onda ti je obaveza da ga slijediš. Ako ti ne bude jasno gdje je istina ali vidiš da njegov govor ima utemeljenje, onda ti je obaveza da svoj jezik usčuvaš od njega. Ako ne nađeš za njegov govor utemeljenje, onda upozori na njegov govor, jer potvrđivanje i odobravanje greške nije dozvoljeno, ali nemoj da ga osuđuješ. On je učenjak, poznat po lijepoj namjeri. Kada bismo htjeli da osudimo sve učenjake, koji su poznati po lijepoj namjeri, zbog greške u koju su pali u nekim od pitanja vjere, tada bismo osudili velike učenjake. Međutim, obaveza je ono što sam spomenuo. Ako primetiš kod nekog učenjaka grešku, diskutuj s njim, popričaj, pa, ili će ti postati jasno da je ispravno ono na čemu je on pa ćeš ga slijediti ili ono na čemu si ti pa će on tebe slijediti, ili ti neće postati jasno ko je na istini pa će to biti razilaženje koje je dozvoljeno. Tada ti je obaveza da svoj jezik usčuvaš od njega. On neka kaže svoje mišljenje a ti reci svoje mišljenje. Allahu hvala, razilaženje se ne dešava samo u našem vremenu. Razilaženje

je počelo od vremena Ashaba, radijallahu 'anhum, i ono traje sve do današnjeg dana. Međutim, ako postane jasno da je on na grešci ali i dalje nastavi da podržava svoj govor, na tebi je obaveza da pojasniš grešku, da upozoriš na nju i odvraćaš druge od nje. Ali to ne smije da bude s ciljem osuđivanja dotičnog učenjaka, osvete njemu, jer ovaj čovjek, možda, kaže istinit govor po pitanju neke druge stvari u kojoj se ti nisi s njim raspravljao.

Uglavnom, savjetujem svoju braću da se klonu ovog belaja i ove bolesti. Allaha molim

Od Ebu-Umame, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

**„Prednost (vrijednost) učenog nad pobožnim je kao prednost mene u odnosu na najnižeg od vas.“
Zatim je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:
„Zaista, Allah, Njegovi meleki, stanovnici nebesa i Zemlje, pa čak i mravi u svom mravnjaku, pa i riba u vodi, donose salavat na onoga koji podučava svijet dobru.“**

(Tirmizi, hasen)

da meni i njima podari lijek od svega što šteti našoj vjeri i našem dunjaluku.

Pitanje br. 5: Uvaženi šejhu, nema sumnje da je suradnja da'ija neophodan faktor za njihov plodonosni da'vet i prihvatanje od strane ljudi. Moje pitanje je: Na islamskom polju postoji mnogo da'ija. Svaki od njih ima svoj način i svoj pravac u da'vi. Pored svega toga, ponekad dođe do razilaženja u bitnim pitanjima vjere, u akidetu. Koja su to ograničenja za rad i potpomaganje s ovim i drugim? Da'ije su u potrebi za vašim savjetom po ovom pitanju. Allah vas sačuvao!

Odgovor: Nema sumnje da su ograničenja u ovom razilaženju povratak onome na što Uzvišeni Allah ukazuje u Svojim riječima: "O

vjernici, pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku i predstavnicima vašim. A ako se u nečemu ne slažete, obratite se Allahu i Poslaniku, ako vjerujete u Allaha i u onaj svijet; to vam je bolje i za vas rješenje ljepše." (Prijevod značenja En-Nisa', 59) I takođe u riječima: "Ma u čemu se razilazili, treba da presudu da Allah." (Prijevod značenja Eš-Šura, 10) Obaveza je da se onome koji skrene s ispravnog u akidi-vjeronanju ili djelu, tj. praktičnim i naučnim stvarima, pojasni ispravno. Ako se povрати, uistinu, to je od Allahove, subhanehu ve te'ala, blagodati prema njemu. Dočim, ako se ne povрати, to je iskušenje od Allaha po njega. Na nama je obaveza da pojasnimo, koliko smo u mogućnosti, grešku u koju je on zapao i upozorimo druge na nju. Pri tome ne smijemo klonuti i žalostiti se. Allah, subhanehu ve te'ala, izveo je mnoge ljude iz velikih novotarija i učinio ih sljedbenicima Sunneta. Mnogima od nas nije strano šta se desilo sa Ebul-Hasanom el-Eš'arijem, rahmetullahi 'alejhi! Četrdeset godina je bio sljedbenik jedne od mu'tezilskih frakcija. Zatim se ostavio jedno određeno vrijeme nekih stvari, da bi ga nakon toga Allah, subhanehu ve te'ala, uputio na Pravi put, pravac ehli sunneta vel-džemata. Dakle, pitanja akideta su bitna i neophodno je savjetovanje u njima, kao što je, isto tako, neophodno savjetovanje i u praktičnim stvarima, u djelima, iako je polje razilaženja po pitanju praktičnih stvari kod učenjaka šire i veće, jer u osnovi, razilaženje u akidi se nije desilo, osim pojedinaca koji su se razišli po pitanjima prolaznosti Vatre, kažnjavanja u Berzehu, vaganju-šta će se vagati i drugim stvarima. Međutim, ako ih uporediš sa razilaženjem u praktičnim stvarima, naći ćeš ih u malom broju, uskom polju, Allahu neka je hvala! Ali i pored ovoga, obaveza nam je da svakog onog koji se razide s nama, i u naučnim i u praktičnim pitanjima vjere, posavjetujemo i pojasnimo mu njegovu grešku, u svakom slučaju.

Zar će Allah primiti pokajanje moje

Upitali smo ga: 'Hassane! Hassane! Kako se osjećaš?' Nasmijao nam se blagim osmijehom i rekao: 'Ušutite! Tako mi Allaha, ja, uistinu, sada čujem glas hurija kako me dozivaju iza ovog brda!'" Subhanallah! Hassan, koji je nekada govorio: "Ja sam Hassan! I džehennemaska vatra nije stvorena osim za mene!" Sada tog istog Hassana dozivaju prelijepe hurije i raduju se susretu s njim

Trojica mladića sastali su se i upoznali u griješenju. Zatim, Allah, subhanehu ve te'ala, promijenio je njihovo stanje. Počeli su da obavljaju namaz, poste, uče Kur'an. Dogovorili su se da se svako jutro, sastanu sahat vremena prije sabah namaza i da idu u neki od mesdžida. Tamo bi klanjali noćni namaz i učili Kur'an. Na ovome su ostali dugo vremena. Svako jutro bi ustajali sahat vremena prije sabah namaza i odlazili u mesdžid. Jedno jutro, mladić koji je trebao da ode do ostale dvojice i da ih probudi, okasnio je. Do sabah namaza nije ostalo mnogo, oko pola sahata. Odlučili su da idu u mesdžid i da iskoriste i to malo vremena. Dok su išli kolima do mesdžida, pored njih je projurilo auto. Iz njega se čula glasna muzika. Jedan od mladića je rekao: "Šta mislite da odemo za ovim našim bratom! Da popričamo s njim! Možda ga Allah, subhanehu ve te'ala, uputi u ovoj noći." Požurili su za autom iz kojeg se i dalje čula glasna muzika. Blicali su mu dugim svjetlima da stane. Ovaj,

misleći da se radi o planiranoj tuči, zaustavio je auto pored puta i izašao. Bio je to mladić visoka rasta, širokih ramena, nabijenih mišića. Srditim glasom je rekao: "Ko to od vas želi da se bije?" Trojica mladića su mu se nasmijala i rekla: "Es-Selamu 'alej Kum ve rahmetullahi ve berekatuhu!" Mladić je rekao u sebi: "Onaj koji želi da se bije, taj ne naziva selam, ne priziva mir." Ali ... Ponovo je upitao: "Ko od vas želi da se bije?" Mladići su mu ponovo nazvali selam. Rekao je: "Ve alejkumu-s-selam. Šta želite?" Upitali su ga: "Zar ne znaš u kojem se vremenu ti sada nalaziš? U ovom vremenu Uzvišeni Allah se spušta na zemaljsko nebo i govori: 'Ima li nekoga ko traži oprost pa da mu oprostim? Ima li nekoga da ima kakvu potrebu pa da mu udovoljim?' Brate naš! Boj se Allaha! Zar te nije strah Allaha Svevišnjeg?! Zar se ne bojiš Njegove kazne?! Zar te nije strah loše završnice?!" Upitao ih je: "Vi ne znate ko sam ja! Vi ne znate ko sam ja!" Upitali su ga: "A ko si ti?"

Odgovorio je: "Ja sam Hassan! I džehennemaska vatra nije stvorena osim za mene!" Rekli su mu: "Traži oprost kod Allaha, subhanehu ve te'ala! Ne gubi nadu u Allahovu milost! Zar ne znaš da On Uzvišeni oprašta sve grijehe?! Zar nije tvoj Gospodar rekao: 'Uistinu, Allah neće oprostiti da Mu se mnogoboštvo čini, a oprostiti će ono što je manje od toga.'" Mladići su ga stali savjetovati, podsticati na Allaha, subhanehu ve te'ala, govoriti mu o neizmjerljivoj Allahovoj milosti, o Džennetu i nagradama u njemu. Hassan ... Hassan je počeo da plače. Rekao je: "Ali, ja nisam ostavio nijedan grijeh a da ga nisam isprobao. A sada sam i u pijanom stanju. Zar će Allah primiti moje pokajanje?!" Odgovorili su: "Da i ne samo to, već će ti tvoja loša djela zamijeniti dobrim! Šta misliš da ideš i klanjaš s nama sabah namaz u obližnjem mesdžidu?" Hassan je pristao. Otišli su u obližnji mesdžid. Allah, subhanehu ve te'ala, je htio da imam na namazu uči ajete: "Reci: 'O Moji robovi! Ne gubite nadu u Allahovu milost, uistinu, Allah prašta sve grijehe!'" Hassan je prsnuo u plač. Kada je završio namaz Hassan je rekao: "Nisam osjetio slast namaza već dugo godina." Prisutni u mesdžidu su mu prilazili, hrabрили ga i zajedno s njim se radovali njegovoj tevbi, njegovom povratku. Nakon nekog vremena izašli su iz mesdžida. Mladići su upitali Hassana: "Gdje ti je babo?" Hassan je odgovorio: "Moj babo klanja u tom i tom mesdžidu. Obično ostaje u njemu radi spominjanja Allaha, subhanehu ve te'ala, i učenja Kur'ana sve dok Sunce ne odskoči." Svi zajedno otišli su do spomenutog mesdžida. Sunce je već bilo odskočilo. Hassan je mladićima pokazao na svoga oca. Bio je to oronuli starac. Pogrbljen. Duge i sijede brade. Sijedih obrva, koje su uveliko prekrivale njegove oči. Jedan od mladića je prišao starcu i nazvao mu selam. Obavijestio ga je o Hassanovom dolasku. Starac, čim je čuo ime Hassan, počeo je da kune i dovi. Rekao je: "Hassane! Da Bog da Allah spržio tvoje lice vatrom! Da Bog da te Allah kažnjavao i patio kao što si i ti nas patio!" Čuvši te riječi Hassan je pao na koljena i počeo da plače. Prolaznici su zastajali i gledali prizor ispred sebe. Isti mladić je rekao starcu: "Ali, oče! Hassan je došao kao pokajnik!"

Nastavak na sl. strani -->

"Hassan se pokajao?!"-upitao je starac. Odgovorili su: "Da. Hassan se pokajao i okrenuo od svog dosadašnjeg života. Ovo jutro klanjao je s nama sabah namaz. Pridružio se karavani pokajnika i Allahovih dobrih robova." Starac je privio sina Hassana na svoje staračke grudi. Obadvojica su plakali. Starac je rekao: "Idemo sine da obradujemo staru majku." Otišli su do stare majke i obavijestili je o Hassanovu pokajanju. Majka je od silne radosti zaplakala. Kako i ne bi, kada se i Uzvišeni Allah raduje Hassanovu pokajanju iako Mu Hassanovi dojučerašnji grijesi nisu

ništa mogli nauditi, kao što mu ni današnje Hassanovo pokajanje ništa ne koristi. Allahovu moć i vlast niko ne može umanjiti niti uvećati. Sve je samo u Njegovim rukama. Hassan se potpuno vratio Allahovoj vjeri. Iz dana u dan povećavao je ibadet Uzvišenom Allahu. Jedan dan, došao je starom babi i rekao: "Oče moj! Ja imam jednu molbu i molim vas da mi je ne odbijete." -"Reci sine šta ti treba"-babo mu kaže. - "Oče moj! I sam znaš koliko imam grijeha. Sam znaš koliko sam i kakve grijeha činio. Mislim da

ništa ne može obrisati te grijeha, osim da za svaki grijeh pustim po jednu kap krvi iz svoga tijela. Oče moj! Želim da se borim na Allahovu, subhanehu ve te'ala, putu! Želim da uzdižem Allahovu, subhanehu ve te'ala, riječ! Molim vas da mi tu borbu na Allahovu putu ne zabranite!" -kaže Hassan. Stari babo iznenađen Hassanovom molbom kaže: "Zar sada sine da ideš? Zar sada da nas ostaviš? Obradovao si nas svojim povratkom! Obradovao si nas svojim islamom! Zar sada da nas ostaviš?!" Hassan kaže: "Oče moj! Ako me volite molim vas da me ne spriječavate! Molim vas da se ne uplićete između mene i moje pogibije na Allahovu putu!" Stari babo reče: "Dobro, ali pod uslovom da stara majka pristane." Hassan je otišao do stare majke i zatražio

dozvolu od nje. Rekla je: "Zar sada sine da nas ostaviš, sada kada si nas obradovao svojim islamom i povratkom?" Hassan je odgovorio: "Majko moja! Molim vas, ako me volite, da se ne uplićete između mene i moga šehadeta!" -"Dobro, sine - stara majka kaže - tebi pripada ono što tražiš, ali pod uslovom da se sutra na Sudnjem danu zauzimaš za nas! Uslov je, da, ako preseliš kao šehid, budeš naš zagovornik na Sudnjem danu!" Hassan je otišao u borbu. Otišao je da uzdiže i promiče Allahovu, subhanehu ve te'ala, riječ. Nakon obuke od mjesec dana Hassan je postao iskusan i

njega. Zatekli smo ga kako sav u krvi donosi tesbih na svoga Gospodara, slavi i veliča svoga Gospodara. Krv je izlazila iz svakog djelića njegova tijela -baš onako kako je to Hassan i priželjkivao - bila je to avionska granata. Upitali smo ga: 'Hassane! Hassane! Kako se osjećaš?' Nasmijao nam se blagim osmijehom i rekao: 'Ušutite! Tako mi Allaha, ja, uistinu, sada čujem glas hurija kako me dozivaju iza ovog brda!'" Subhanallah! Hassan, koji je nekada govorio: "Ja sam Hassan! I džehennemska vatra nije stvorena osim za mene!" Sada tog istog Hassana dozivaju prelijepe hurije i raduju se susretu s njim.

"Zar je onaj koji zna da je istina ono što ti se objavljuje od Gospodara tvoga kao onaj koji je slijep? A pouku samo razumom obdareni primaju: oni koji obavezu prema Allahu ispunjavaju i ne krše obećanje; i oni koji poštuju ono što je Allah naredio da se poštuje i Gospodara svoga se boje i obračuna mučnog plaše; i oni koji trpe da bi postigli naklonost Gospodara svoga, i koji molitvu obavljaju, i koji od onoga što im Mi dajemo i tajno i javno

udjeljuju, i koji dobrim zlo uzvraćaju - njih čeka najljepše prebivalište, edenski vrtovi u koje će ući oni i roditelji njihovi i žene njihove i porod njihov - oni koji su bili čestiti - i meleki će im ulaziti na svaka vrata: 'Mir neka je vama, zato što ste trpjeli, a divno li je najljepše prebivalište!' A oni koji ne ispunjavaju dužnosti prema Allahu, iako su se na to čvrsto obavezali, i kidaju ono što je Allah naredio da se poštuje, i čine nered na zemlji - njih čeka prokletstvo i najgore prebivalište!" (Prijevod značenja Er-Ra'd, 19-25)

Preuzeto s predavanja "Utopljenici"

Put do dobrog dijeteta

Zaista odgoj djece nije lahka stvar i to bi trebao da spozna svaki otac, a i naravno svaka majka. Zbog toga što će njegov odgoj biti njemu glavni pokretač u budućnosti. Obaveza je na vaspitaču, bio on roditelj ili učitelj, da tome pridaje veliku važnost i da usavrši temeljne principe odgoja, kako bi mogao da odgaja djecu potpunim islamskim odgojem

Piše: Ummu Mu'az Smajlović - Univerzitet "Ummul-Qura" Mekka

Dobro dijete je najbolje bogatstvo koje musliman ostavlja iza sebe, ono koristi njegovim roditeljima u životu, a i poslije smrti. Zbog toga je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *"Kada umre rob, prekinu se sva njegova djela, osim troje: trajna sadaka, znanje koje koristi i dobro dijete koje dovi za njega."* (Tirmizi, 1298; Nesa'i, 3598; hadis sahih Šejh Albani, Sahih Džamia, 793) Takođe, dobro potomstvo će se pridružiti porodici u Džennetu: *"Onima koji su vjerovali i za kojima su se djeca njihova u vjerovanju pavela, priključićemo djecu njihovu, a djela njihova nećemo nimalo umanjiti."* (Prijevod značenja At-Tur, 21) Tako je muslimanu obaveza da poduzme određene korake kako bi zadobio dobro dijete.

Odabir majke

Obaveza muslimana je da svojoj djeci odabere majku muslimanku, koja poznaje pravo svoga Gospodara, svoga muža, svoga dijeteta, koja oznaie kako da se nosi sa poteškoćama prilikom dječijeg odgoja. Ona poznaje svoj životni zadatak i svoje mjesto u iskušanjima. Ljubomorna je na svoju vjeru i Sunnet Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Ona je ta koja treba da rodi djecu i ona je škola iz koje će tvoja djeca izaći. Ukoliko je ona dobra, "zadojiti" će ih dobrotom i bogobojaznošću, jer u

ženi muslimanki se nalaze odgojna sredstva, koja se ne nalaze u drugima. Zar nisu Aliju, radijallahu 'anhu, četvrtog muslimanskog halifu, odgojile dvije posebne žene: njegova majka Fatima bint Esed i Hatidža, radijallahu 'anha, majka pravovjernih. Omera b. Abdulaziza, Allah mu se smilovao, jednog od najbogobojaznijih i najpravednijih vladara, je odgojila njegova majka Ummu-Asim, koja je bila najboljeg odgoja i najbolje je poznavala propis halala u svome vremenu. Od onih koje je zabilježila istorija je Abdurrahman En-Nasir, rahimehullah, koji je u periodu svoje vladavine u Endelusu dospio u srce Francuske i stigao do Švicarske, a tajna njegova uspjeha leži u njegovu odgoju, za koji se postarala samo njegova majka, jer je odrastao kao jetim - bez oca. Velikan ovog ummeta Sufjan Es-Sevri, Allah bio s njim zadovoljan, fekih i muhadis, je odrastao kao siročić, a za njegovo obrazovanje se pobrinula njegova majka, koja ga je ostavljala da se posveti znanju, dok se ona starala za opskrbu i ishranu, prodavajući predenu vunu. Ne bi pogriješili kada bi rekli da iza svakog velikana stoji žena.

Dova

Na muslimanu je obaveza da moli Uzvišenog Allaha da ga opskrbi sa dobrim djetetom, koje će mu koristiti u životu, a i poslije smrti: *"A kada te robovi Moji za Mene*

upitaju, Ja sam sigurno blizu: odazivam se molbi molitelja kada Me zamoli!" (Prijevod značenja Al-Bakara, 186), *"I oni koji govore; Gospodaru naš, podari nam u ženama našim i djeci našoj radost i učini da se čestiti na nas ugledaju!"* (Prijevod značenja Al-Furqan, 74)

Dova prilikom ženidbe

Dova prilikom ulaska kod mlade je sunnet Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, koji je pao u zaborav zbog naše nehajnosti i nemarnosti prema prakticiranju sunneta. Prenosi se od Abdullaha b. Amra b. El-Asa, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: *"Kada se neko od vas oženi ili kupi slugu neka kaže: 'Allahu moj, molim Te da mi u njoj podariš dobro i da ono čemu je ona po naravi sklona bude dobro. I utječem Ti se od njenog zla i zla onoga čemu je po prirodi sklona.'"* (Ebu-Davud, 2160. Albani ga je ocijenio dobrim)

Dova prije spolnog odnosa

Prenosi se od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: *"Kada bi neko od vas*

Nastavak na sl. strani -->

kada pride svojoj ženi rekao: 'Bismillah, Allahu moj, udalji nas od šejtana i udalji šejtana od onoga čime si nas opskrbio', pa im se začne dijete, nikada mu šejtan ne bi mogao nauditi.'" (Buharija 131.)

Trljanje nepca novorođenčeta

Pohvalno je trljanje nepca novorođenčeta (tehnika) poslije rođenja, slijedeći na taj način sunnet Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Uzme se hurma te se sažvače, čiji se dio stavlja na prst potom se unosi u usta trljajući nepce bebe laganim pokretom, pokušavajući da to dopre po njegovim cijelim ustima i da nešto siđe u njegovu utrobu. Ukoliko je hurma nedostupna, može se zamijeniti sa nečim slatkim, poput meda, ili nešto što nije dotakla vatra. Najbolje bi bilo da samo trljanje nepca uradi neko ko je bogobojazan od ljudi ili žena, ukoliko ne bude prisutan kod poroda, onda da mu se odnese dijete. Ebu Musa, radijallahu 'anhu, je rekao: "Rodio mi se dječak, pa sam otišao sa njim kod Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sellem, pa mu je nadio ime Ibrahim, protrljao

mu je nepce sa hurmom, te je dovio za njegov beričet i onda mi ga je vratio." (Buharija, 5467, 6198; Muslim, 2145) Prenosi se od A'ise, radijallahu 'anha, da je rekla: "Donosili su Allahovom poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, mališane, pa im je dovio za beričet i trljao njihova nepca." (Muslim, 2147)

Odabir lijepog imena

Na muslimanu je da odabere za svoje dijete najbolje i najljepše ime, jer je to na što nas je podsticao Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, obaviještavajući nas o najdražim imenima Allahu: "Allahu su najdraža imena: Abdullah i Abdurrahman." (Muslim, 2132) El-Kurtubi, rahmetullahi 'alejh, je rekao: "Ovim

imenima se pridružuju sva imena slična njima, kao što je: Abdul-Kerim, Abdul-Melik, Abdus-Samed i ostala. Ovo su najdraža imena Allahu, subhanehu ve te'ala, jer u sebi sadrže opis koji je obavezan Allahu, 'azze ve dželle. Takođe je u njima opis koji je obavezan insanu, a to je ropstvo Njemu." (Fethul Bari, hadis: 6186.) Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Nazivajte svoju djecu po poslanicima, a Allahu su najdraža imena Abdullah i Abdurrahman, najistinitija imena su Haris i Hamam." (Ebu-Davud Sahih) Hafiz Ibnu Hadžer, Allah mu se smilovao, je rekao: "Haris (koji sije) je osoba u sijanju i žetvi, dunjalučkoj ili ahiretskoj, a Hamam (onaj koji je ambiciozan) je čovjek koji se neprestano brine za nečim." (Fethul-Bari, hadis: 6199)

Akika za dijete

Prenosi Ummu-Kurz El-Ka`bije, radijallahu 'anha, da je čula Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: „Za dječaka dvije ovce, a za žensko jedna!" (Ebu Davud, Nesai, Sahihul Džamia od Albanija po brojem 4105) To je pravo djeteta kod njegova oca, to je zahvala Allahu, subhanehu ve te'ala, na blagodati prema roditeljima u rađanju djeteta, to je pokornost Allahu, 'azze ve dželle, sadaka siromasima i iskup novorođenčetu. Čini se sedmi dan od rođenja djeteta, a ukoliko se ne bude u mogućnosti u to vrijeme, dozvoljeno je i poslije. Mustehab je kod većine učenjaka, bez obzira da li novorođenče bilo muško ili žensko.

Sveobuhvatni islamski odgoj

Zaista odgoj djece nije lahka stvar i to bi trebao da spozna svaki otac, a i naravno svaka majka. Zbog toga što će njegov odgoj biti njemu glavni pokretač u budućnosti. Obaveza je na vaspitaču, bio on roditelj ili učitelj, da tome pridaje veliku važnost i da usavrši temeljne principe odgoja, kako bi mogao da odgaja djecu potpunim islamskim odgojem. Ovdje ćemo spomenuti neke temeljne principe odgoja:

- Imanski odgoj, tj. vezivanje djeteta za temelje imana i tevhida, privikavanje na njih od kada počne razumijevati. Podučavati ga osnovama vjere, kao što je iman (vjerovanje) u Allaha, dželle ša'nuhu, Njegove meleke, Njegove knjige, Njegove poslanike, Sudnji Dan, Džennetu i Džehennemu. Podučavati ga ruknovima islama: namazu, postu, zekatu i hadždžu.
- Ljubav prema Allahu, na mudar način upoznavati dijete sa blagodatima kojim nas je Allah, subhanehu ve te'ala, obasuo i koje se ne mogu pobrojati.

- Ljubav prema Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, upoznavanjem sa ličnošću Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, sa njegovim osobinama, hrabrošću, nježnošću, dobroćinstvom, strpljenjem i iskrenošću. Tako da kada se dijete upozna sa ličnošću Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da to izazove ljubav i slijeđenje.
- Strah i nada u Allaha, subhanehu ve te'ala, tako što će se podučiti da Allah sve zna šta on radi i da mu ništa nije skriveno, što će izazvati kod njega strah od Allaha, tako da njegovi postupci budu iskreni, s kojima će pridobiti Allahovo, subhanehu ve te'ala zadovoljstvo.

- Propisi halala i harama - upoznaj dijete sa stvarima koje su haram, kako bi se od njih udaljilo i upoznaj sa onima koje su mubah i halal, kako bi to radilo.

Imanski odgoj je važna odgovornost koja je za vratom roditelja, sa odgojem će doći svako dobro i dijete će izrasti u savršenu osobu, jer bez imanskog odgoja dijete ne može da preuzme odgovornost, niti se opisuje kao povjerljiv, niti može da radi za više ciljeve, naprotiv, živi kao neko ko nema određeni cilj, osim da se nahrani, napoji i udovolji drugim svojim strastima, što mu je ujedno i glavna preokupacija u životu.

Vaspitni odgoj

Vaspitni odgoj je skupina temelja iz ahlaka i odgojnih odlika, kojima bi se dijete trebalo podučiti, na koje bi se naviklo od kad počne razlikovati, te ustrajati u tome sve dok ne postane punoljetno i do stupanja u samostalan život. Ono u što nema sumnje je da su moralne i vaspitne odlike, rezultat čvrstog imana i ispravnog vjerskog odgoja. Tako da dijete, koje od malena odraste, vjerujući u Allaha, subhanehu ve te'ala, odgajajući se na Allahovoj bogobojaznosti i osjećaju da ga On, subhanehu ve te'ala, prati, te oslanjajući se i tražeći pomoć samo od Njega, izaziva kod njega težnju da se odazove svakom dobru i plemenitosti. Jer vjerski nagon, osjećaj da ga Allah prati i samoobračunavanje će biti zastor između djeteta i svih ružnih osobina i iskvarenih običaja. Dok sa druge strane dijete koje se odgaja daleko od ispravne akide, odgojem koji u sebi ne sadrži vjerske smjernice niti jake veze sa Allahom, će sigurno zapasti u pokvarenost ili izopačenost. Ovdje treba da se ukaže na postupke koji su prošireni među djecom, a na koje bi svaki roditelj trebao da obrati pažnju, pazeći na svoje dijete kako ne bi zapalo u neki od njih. Ovo su pojedini primjeri lošeg vaspitnog odgoja kod djece:

- Služenje sa neistinom ili laži, što je

bez sumnje nedoličan odgoj, te je obaveza na roditeljima da paze svoju djecu kako ne bi zapali u taj ružni odgoj. Dosta je ružnoće za laž to što ju je islam opisao da je od osobina munafika. U hadisu kojeg prenosi Abdullah b. Amr b. El-As, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Četvero, koje se nađu kod nekoga bit će munafik: '... četvrto: I kada govori, laže!'" (Muslim, 59)

Ebu-Hurejre, r.a., veli da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „Kada čovjek umre, prekidaju se njegova djela, osim u tri slučaja: trajna sadaka, znanje kojim se (iza njega) koristi i dobro odgojeno dijete koje mu dovu čini.“

(Muslim)

- Krađa, koja nije ništa manje opasnija od laži, tako da dijete koje od malena ne odraste na spoznaji da ga Allah, subhanehu ve te'ala, prati i da zna za njegove postupke, ili se ne podučava povjerenju i izvršavanju tuđih prava, bojati se za to dijete da se ne podučiti prevari, krađi ili pronevjeri, te da tako bude od nesrećnih na Dunjaluku, a i na Ahiretu.

- Vrijeđanje i psovanje je vrlo ružna osobina koja je proširena većinom kod djece koja se odgajaju daleko od kur'anske upute i povezanosti sa islamom. Razlog raširenosti ove osobine vraća se dvjema stvarima:

- Loš uzor, jer dijete kada sluša ili čuje od njegovih roditelja ružne riječi, ili u kojima je psovka, nema sumnje da će ih

prepričavati i ponavljati, čak i ako ne razumije značenje tih istih riječi;

- Loše društvo, dijete koje je ostavljeno na ulici, da se druži sa lošim društvom, neminovno je da nauči od njih pokvaren jezik. Zbog toga je obaveza na roditeljima i vaspitačima da djeci daju primjer dobrog odgoja u lijepom obraćanju, sa lijepim i milosnim riječima, te da ih udalje od ulične igre i lošeg društva, kako se ne bi povel za njim i preuzeli njihove običaje.

Tjelesni i fizički odgoj

Tijelo je ono što nas pomaže na našem putu prema Allahu, subhanehu ve te'ala. Ukoliko ga počastiš i činiš mu dobro i ono će tebe potpomoći, a ukoliko ga zanemariš, bojati se da ne prevaziđeš svoj životni put. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Zaista i tvome tijelu pripada kod tebe pravo." (Buharija, 1975; Muslim, 1159-182.) Nema nikakve zapreke da se dijete podučava nekim sportovima koji će ojačati njegovo tijelo, a sa njim i njegovu dušu. Prenosi se da je Omer, radijallahu 'anh, rekao: "Podučite vašu djecu plivanju, gađanju i jahanju konja?" Tako, ukoliko bi insan podučio svoje dijete streljaštvu ili nekim drugim sportskim disciplinama, kao što je karate ili ostale borilačke vještine, ili vožnja auta i bicikla, zaista bi uradio veliko dobro.

Na nama je da u potpunosti pazimo na svoju djecu, svaki njihov postupak i pokret, i da pokušamo da ispravimo pogreške ukoliko dođu sa dječije strane, sa nježnošću ili čvrstinom, zavisno od samog djeteta i težine njegovog postupka. Nemoj da se samo na to oslanjaš, nego je na tebi da doviš Uzvišenom Allaha i da od Njega zatražiš da popravi stanje tvoga djeteta, i da ga uputi na pravi put, jer je On, Jedini, subhanehu ve te'ala, Koji vlada uputom i ljudskim srcima.

Zabranjene stvari ženi muslimanki

Prva od zabranjenih stvari koja je danas mnogo proširena i koja nosi sa sobom veliku opasnost jeste poistovjećivanje s muškarcima u odijevanju i nošnji. Pantalone poput muških pantalona. Frizure poput muških frizura. Cijenjena sestro! Plemenita i čedna muslimanko! Znaš li da je ovaj običaj, ovo poistovjećivanje s muškarcima, strogo zabranjeno?! Nije ti dozvoljeno ni u kakvoj situaciji, ni pod kakvim izgovorom da obučeš nešto čime ćeš se poistovjetiti s muškarcem

Piše: Ummu-Muhammed

Neka je sva hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova, Koji nas uputi na Pravi put i poduči nas onome što nismo znali, a On je Sveznajući, Stvoritelj nebesa i Zemlje, Najmilostiviji. Neka je salavat i selam na Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, koji je poslan kao milost svim svjetovima, na njegovu porodicu i sve ashabe.

Cijenjena sestro, sretna sam što mi je Uzvišeni Allah omogućio da se ponovo čujem s tobom i da ponovo uputimo jedna drugoj nekoliko riječi. Pokoravajući se Njemu Uzvišenom, ovom prilikom htjela sam da porazgovaram s tobom o nekim zabranjenim stvarima koje su se uveliko uvrijebile među ženama muslimankama, postale su sastavni dio njihova života, običaji u kojima one ništa loše ne primjećuju, a Uzvišeni Allah i Njegov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, izriču velike prijetnje za iste postupke ukazujući na njihovu strogu zabranjenost. Allaha, subhanehu ve te'ala, molim da nas učini od onih koje slušaju i pokoravaju se Njegovim naredbama i naredbama Njegova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, onih koje kada budu pozvane Allahu i Njegovu poslaniku samo kažu: "Slušamo i pokoravamo se": "Kad se vjernici Allahu i Poslaniku Njegovu pozovu, da im on presudi, samo reknu: 'Slušamo i pokoravamo se!' - Oni će uspjeti. Oni koji

se Allahu i Poslaniku Njegovu budu pokoravali, koji se Allaha budu bojali i koji od Njega budu strahovali - oni će postići ono što budu željeli." (Prijevod značenja En-Nur, 51-52) Molim Ga, subhanehu ve te'ala, da nas sačuva svakog vida okretanja i udaljavanja od Njegove riječi, da nas sačuva osobina onih o kojima On Svevišnji kaže: "Teško svakom lašcu, velikom griješniku! On čuje Allahove riječi kada mu se kazuju, pa opet ostaje ohol kao da ih čuo nije, - njemu patnju neizdrživu navijesti. A kad sazna za neke Naše ajete, on im se ruga. Takve ponižavajuća patnja čeka." (Prijevod značenja El-Džasija, 7-9)

Allaha Uzvišenog molim da primi od nas ovo djelo, da nas nagradi za njega ukoliko pogodimo, a oprostí ukoliko u njemu nešto pogriješimo, doista je On najbolji zaštitnik i pomagač!

Prva od zabranjenih stvari koja je danas mnogo proširena i koja nosi sa sobom veliku opasnost jeste poistovjećivanje s muškarcima u odijevanju i nošnji. Pantalone poput muških pantalona. Frizure poput muških frizura. Cijenjena sestro! Plemenita i čedna muslimanko! Znaš li da je ovaj običaj, ovo poistovjećivanje s muškarcima, strogo zabranjeno?! Nije ti dozvoljeno ni u kakvoj situaciji, ni pod

kakvim izgovorom da obučeš nešto čime ćeš se poistovjetiti s muškarcem. Žena je žena, a muškarac je muškarac. Svako od njih ima svoje sklonosti i ima svoju građu. Hadisi Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, o zabranjenosti poistovjećivanja žene s muškarcem vjerodostojno su preneseni:

□ Ibn Abbas, radijallahu 'anhuma, je rekao: "Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je prokleo ljude koji si poistovjećuju sa ženama i žene koje se poistovjećuju s muškarcima." (Tirmizi i Buharija u Edebul-mufredu)

□ Ammar b. Jasir, radijallahu 'anh, prenosi da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Troje neće ući u Džennet: onaj koji nije ljubomoran, muškobanjasta žena i notorni alkoholičar." Upitali su: "Allahov poslaniče! Za notornog alkoholičara znamo, ali ne znamo o onom koji nije ljubomoran! Ko je on?" Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je odgovorio: "Onaj koji se ne brine ko mu sve ulazi kod njegove žene." - "A muškobanjasta žena?" - upitali su. Odgovorio je: "Ona koja se poistovjećuje s muškarcima." (Taberani)

□ Ebu-Uname, radijallahu 'anh, prenosi da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Četvero je

prokleta i na Dunjaluku i na Ahiretu pri čijem su proklinjanju meleki izgovarali: 'Amin': čovjek kojeg je Allah stvorio muškarcem, pa se on promijeni u žensko i poistovjeti se sa ženama; žena koju je Allah stvorio kao žensko, pa se ona promijeni u muškarca i poistovjeti s njima ..." (Taberani)

□ Abdullah b. Amr b. El-As, radijallahu 'anh, je vidio neku ženu kako hoda muškim hodom, pa je upitao: "Ko je ova žena?" Rekli su mu: "To je Ummu-Se'id kćerka Ebu-Džehla." Abdullah je rekao: "Čuo sam Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da kaže: 'Nije od nas ona žena koja se poistovjećuje s muškarcima, niti onaj čovjek koji se poistovjećuje sa ženama.'" (Ahmed)

Zato, plemenita sestro muslimanko, vodi računa o spomenutom i budi oprezna.

Druga od zabranjenih stvari, koje su se uvriježile među ženama muslimankama jeste spajanje kose s drugom, tuđom kosom ili oblačenje perike. Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, zabranio je spomenuto u mnogim hadisima:

□ Ebu-Se'id el-Makburi prenosi od svoga oca da je rekao: "Čuo sam Muaviju b. Ebi-Sufjana, radijallahu 'anhuma, kako na mimeru, držeći u ruci pramičak kose, kaže: 'Šta je vašim ženama pa stavljaju u svoje kose nešto slično ovom?! Čuo sam Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kako kaže: - Nema nijedne žene koja u svoju kosu stavi kosu druge žene, a da time nije počinila krivotvorenje.-'" (Buharija i Muslim) U predanju kod Buharije, rahmetullahi 'alejh, stoji da je Muavija, radijallahu 'anh, rekao: "Gdje su vaši učeni?! Čuo sam Allahova poslanika, alejhisselam, kako zabranjuje slično i govori: 'Uistinu su Israelićani uništeni onda kada su im žene stale činiti ovo.'" Dok u predanju kod Se'id b. El-Musejjeba, rahmetullahi 'alejh, stoji da je Muavija rekao: "Nisam znao da ovo čini neko drugi pored židova."

□ Esma bint Ebi-Bekr, radijallahu 'anhuma, prenosi da je neka žena upitala Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve

sellem: "O Allahov poslaniče! Moja kćerka je dobila ospice od kojih joj je kosa na glavi opala, a udala sam je. Pa, da li da spojim i nametnem joj kosu?" Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Allah je prokleo onu koja spaja svoju kosu s kosom druge žene i onu ženu koja to radi." (Buharija i Muslim)

Takođe od zabranjenih stvari jeste uklanjanje obrva, potpuno ili djelimično.

□ Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je prokleo onu ženu koja potpuno ili djelimično uklanja obrve radi ukrasa i ženu koja to radi. (Buharija i Muslim)

□ Abdullah b. Mes'ud, radijallahu 'anh, je rekao: "Allah je prokleo žene koje tetoviraju i koje traže od drugih da ih tetoviraju, žene koje čupaju obrve i one koje im to rade, žene koje rastavljaju zube radi ukrasa i mijenjaju Allahovo stvaranje!" Neka od žena mu se suprostavila, pa je rekao: "Zašto da ne proklinjem onoga koga je prokleo Allah i Njegov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, a u Allahovoj, subhanehu ve te'ala, knjizi stoji: 'Ono što vam Poslanik da uzmite, a ono što vam zabrani ostavite.'" (Buharija i Muslim)

Pohvalno je da žene uklone dlake sa brade i brkove jer se one smatraju neprirodnim kod žene. Ženi nije dozvoljeno da uklanja dlake sa obrva ako to od nje traži njen muž, jer nema pokornosti stvorenju u nepokornosti prema Stvoritelju, Allahu, subhanehu ve te'ala.

Takođe od zabranjenih stvari jeste i tetoviranje, kao što si mogla primjetiti iz riječi Ibn-Mes'uda, radijallahu 'anh, i kao što stoji u hadisu Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je rekao: "Proklete su one koje svoju kosu spajaju s tuđom kosom i koje to čine, žene koje čupaju svoje obrve i one koje im to čine i žene koje tetoviraju i traže od drugih da ih tetoviraju."

I kao što je spomenuto u hadisu Ibn-Mes'uda, radijallahu 'anh, a slično se spominje i u hadisu Alkame, radijallahu 'anh, da od zabranjenih stvari jeste i pravljenje razmaka među zubima,

rastavljanje zuba radi ukrasa, jer se time mijenja Allahovo, subhanehu ve te'ala, stvaranje.

Sve ove radnje su prezrene, pogrdni adeti, veliki grijesi, pa čuvaj ih se, plemenita sestro, budi na oprezu. Znaj da podsticaji na sve ove radnje dolaze od samog šejtana. On ti došaptava kako da se uljepšaš. Govori ti kako tvoj suprug neće gledati u tebe ako ne učiniš ove stvari, ako mu se ne uljepšaš na takav način. Govori ti kako one nisu zabranjene kada je u pitanju sređivanje i uljepšavanje za svoga supruga. Laže, tako mi Gospodara Ka'be! Da bismo shvatile suštinu stvari, pravu istinu otvorimo Allahovu, subhanehu ve te'ala, Knjigu. Otvorimo suru En-Nisa. Pročitajmo riječi Uzvišenog, kao što stoji u prijevodu značenja: "Oni se mimo Allaha ženskim kumirima klanjaju, a ne klanjaju se drugom do šejtanu-prkosniku, prokleo ga Allah! A on je rekao: 'Ja ću se sigurno potruditi da preotmem za sebe određen broj Tvojih robova, i navodit ću ih, sigurno, na stranputice, i primamljivaću ih, sigurno, lažnim nadama, i sigurno ću im zapovjediti pa će stoci uši rezati, i sigurno ću im narediti pa će stvorenja Allahova mijenjati!' A onaj ko za zaštitnika šejtana prihvati, a ne Allaha, doista će propasti! On im obećava i primamljuje ih lažnim nadama, a ono što im šejtan obeća samo je obmana. Njihovo prebivalište bit će Džehennem i oni iz njega neće naći spas!" (En-Nisa, 117-121)

Jesi li sada shvatila, plemenita sestro, da su ove radnje samo šejtanska obmanjivanja, zato budi na oprezu, čuvaj se ljudskih i džinskih šejtana. Nikako se ne povodi za ovim lažnim parolama. Ako je nekih radnji već i bilo pri tebi, vrati se Allahu, subhanehu ve te'ala, On je Onaj Koji neizmjereno prašta. Allaha Svevišnjeg molim da nam istinu učini jasnom i olakša nam njeno slijeđenje i da nam laž, obmanu učini jasnom i pomogne nam da se iste klonimo. On, Uzvišeni najbolji je zaštitnik i divan li je pomagač! Do našeg sljedećeg susreta pozdravljam te najljepšim pozdravom, pozdravom stanovnika Dženneta: Es-Selamu 'alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu.

Porodaj i namasko vrijeme

Pitanje: Nekim ženama nastupi porodaj nakon što nastupi namasko vrijeme, pa da li je na njima da naklanjaju dotični namaz nakon što prođe vrijeme nifasa?

Odgovor: Na njima nije da naklanjaju dotični namaz, osim ako nisu odugovlačile s namazom, odgađale ga do njegovog krajnjeg vremena nakon čega je nastupio porodaj. U tom slučaju će, nakon što se očisti od nifasa, naklanjati dotični namaz, poput žene koja dobije hajz nakon što je odgađala s namazom u njegovom vremenu – ona će nakon što se očisti od hajza naklanjati dotični namaz, zbog njegova odgađanja. A uspjeh je samo s Allahom!

(Fetve od šejha Bin-Baza)

Klanjanje sjedeći

Pitanje: Ja klanjam stojeći jedan ili dva rekata farz namaza, a preostali dio namaza obavim sjedeći. Je li mi to dozvoljeno ili ne, s obzirom da imam 65 godina?

Odgovor: Ako nisi u mogućnosti da svoj cijeli namaz upotpuniš i obaviš ga sjedeći ili ako ćete pri tome spopasti tegoba, upotpuni svoj namaz sjedeći i tvoj namaz u tom slučaju je ispravan. Ali, ako si u mogućnosti da svoj namaz obaviš stojeći bez ikakve tegobe, a ti ga obaviš sjedeći iz nemara i želje za odmorom, tvoj namaz je neispravan, zbog vjerodostojno prenesenih riječi Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sellem: *"Klanjaj stojeći, pa ako ne možeš onda sjedeći, pa ako ni tako ne možeš onda na strani."* (Buharija i Muslim) A uspjeh je samo s Allahom, neka je salavat i selam na našeg Vjerovjesnika Muhammeda, njegovu porodicu i ashabe.

(Stalna komisija za fetve, 7172)

Lijekovi koji spriječavaju hajz u danima posta

Pitanje: Da li je dozvoljeno ženama korištenje lijekova koji spriječavaju hajz u danima posta ili hadždža? Ako je to dozvoljeno, šta je bolje: korištenje tih lijekova ili ne kada je u pitanju post, hadždž i umra?

Odgovor: Osnova u ovome jeste dozvoljenost. Ne poznajem dokaz koji se suprostavlja ovoj osnovi. Ibadet koji žena obavlja u takvoj situaciji, kada je hajz spriječen tabletama, je

ispravan, jer propisi nastupaju tek kad se pojavi krv hajza. (Muhammed b. Ibrahim Alu-Šejh)

U tome nema nikakve smetnje, zbog velike koristi koju žena postiže u postu s drugima i nenapaštanju takvih dana. Takav slučaj je ako u dotičnim lijekovima nema štete po ženu jer nekim ženama spomenuti lijekovi nanose štetu. (Abdulaziz bin Baz)

Dozvoljeno je da žena koristi lijekove za spriječavanje hajza u mjesecu ramazanu, ako iskusni i povjerljivi liječnici posvjedoče da joj isti lijekovi neće škoditi i da neće uticati na njenu buduću trudnoću. A bolje joj je da se toga kloni. Uzvišeni Allah ja dao ženi olakšicu da prekine post u mjesecu ramazanu kada joj nastupi hajz i propisao joj da isti broj dana koje nije postila naposti poslije i On, subhanehu ve te'ala, zadovoljan je takvom vjerom.

(Stalna komisija za fetve)

Islamski kalendar i hidžretska godina

Većina ljudi drži do novca, do materije, a zaboravlja na suštinu, a to je upravo ovo vrijeme, čije godine mi pratimo i ne znamo ko će slijedeću novu hidžretsku dočekati. Razmišljamo li o tome kada pratimo dženazu, kad ukopavamo našeg brata ili sestru u islamu, da će jednog dana nas ponijeti, da nam dženazu obave i da nas spuste u zemlju? Svi će nas tada ostaviti, čak i naši najbliži. Ostaviće nas same u kefinima, sa našim djelima koja smo učinili. Razmišljamo li o tome i pripremamo li se za taj dan?

Piše: hfz. mag. Muhammed Fadil Porča

Početak računanja islamskog kalendara je uzet po jednom od najvećih događaja vezanih za istoriju islama, a to je hidžra Allahovog poslanika, Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, iz Mekke u Medinu. Ovim događajem je udaren temelj jedinstvenoj islamskoj muslimanskoj zajednici, koja radi na međusobnom potpomaganju Allahove, tebareke ve te'ala, vjere, din islama.

Na početku islama, broj godina nije se računao kako to danas poznajemo, već je to počelo od hilafeta (vladavine) pravednog halife Omera

b. El-Hattaba, radijallahu 'anhum. Kada se islamska država proširila i kada su ljudi osjećali veliku potrebu za

računanjem vremena i godina, treće ili četvrte godine Omerovog hilafeta (kako to spominju knjige istorije), napisao je Ebu-Musa el Eš'ari, radijallahu 'anhum, ovom pravednom halifi pismo, u kojem je pisalo: "O vladaru pravovjernih, dolaze nam od tebe pisma na kojima nema datuma, ne znamo kada si ih napisao i nama poslao?!" Nakon čitanja ovog pisma, halifa Omer,

radijallahu 'anhu, je sakupio ashabe i od njih zatražio njihovo mišljenje, i dogovor u pogledu ovog pitanja. Neki tom prilikom predložiše, da se islamski kalendar računa kao što računaju perzijanci, tj. po svojim vladarima, kad god koji od njih umre, oni počinju računati vrijeme od novog, slijedećeg vladara. Ovaj prvi prijedlog se nije svidio ashabima, pa, neki predložiše da se računa po računanju rimljana, ali ni to im se ne dopade. Neki su predložili da se vrijeme računa po rođenju Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, dok

toga su se svi usaglasili, te to ostaje dokle god je muslimana na dunjaluku. Zatim su se uzeli dogovarati oko toga koji mjesec da uzmu za početak godine. Neki rekoše da to bude Ramazan, zato što je to mjesec u kojem je objavljen Kur'an, drugi opet rekoše da to bude Rebbiul-evvel, jer je to bio mjesec u kojem je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, došao kao muhadžir među Ensarije i u kojem je hidžru učinio. Na kraju su Omer, Osman i Alija, radijallahu 'anhum, u tome presudili i uzeli da početak računanja hidžretske godine

bude od mjeseca Muharrema, zato što je to sveti mjesec ili jedan od svetih mjeseci, a dolazi nakon mjeseca Zul-

1. مُحَرَّم Muharram	2. صَفَر Safar	3. رَبِيعُ الْأَوَّل Rabee' al-Awwal	4. رَبِيعُ الثَّانِي Rabee' ath-Thaane	5. جُمَادَا الْأَوَّل Jumaada al-Awwal	6. جُمَادَا الثَّانِي Jumaada ath-Thaane
7. رَجَب Rajab	8. شَعْبَان Sha'baan	9. رَمَضَانَ Ramadhaan	10. شَوَّال Shawwaal	11. ذُو الْقَعْدَةِ Dhul-Qi'dah	12. ذُو الْحِجَّةِ Dhul-Hijjah

drugi rekoše da se računa od vremena njegovog poslanstva, a neki od prisutnih predložiše da se računa od hidžre Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Halifa Omer, radijallahu 'anhu, tom prilikom presudi i reče: "Hidžra je odvojila istinu od neistine pa, po njoj računajte svoje vrijeme i godine." Tako su ashabi počeli da računaju godine od vremena hidžre Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i oko

hidždžeta u kojem muslimani obavljaju i izvršavaju hadž, koji je opet upotpunjenje ruknova islama, petog islamskog šarta. Također, u njemu je bila prisega Ensarija Allahovom poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, i u njemu je pala odluka da se učini hidžra.

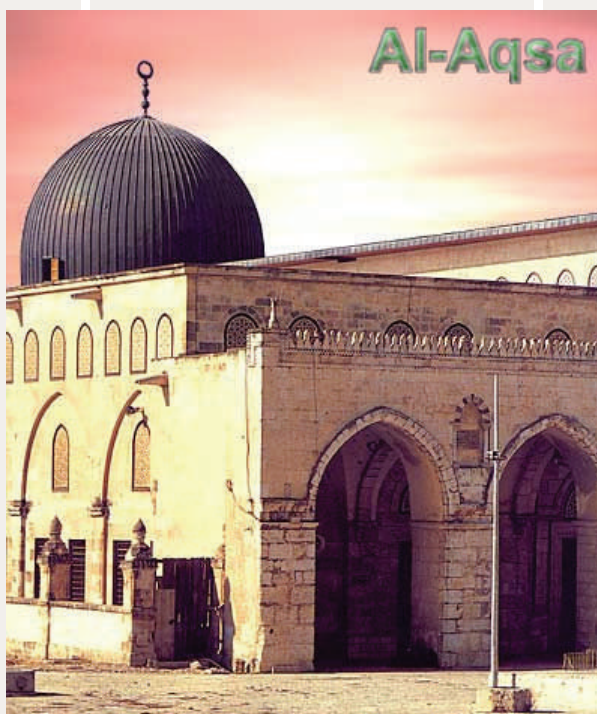
Nastavak na sl. strani —>

Tako da je mjesec Muharrem, sveti mjesec, uzet za prvi mjesec u hidžretskom islamskom kalendaru. Mi se već nalazimo, tj. skoro smo ušli u novu 1428. hidžretsku godinu. Niko od Allahovih, tebareke ve te'ala, stvorenja ne zna šta muslimane u njoj očekuje. Zaista su muslimani danas u jednom teškom i žalosnom stanju nad kojim se može plakati, stanje je džehla - velikog neznanja - u pogledu temelja vjere i islamskih propisa. Muslimani su danas ostavili obaveze i propise, koje je Uzvišeni Allah naredio i uspostavio.

Mnogi od muslimana su protraćili svoju mladost u igri i zabavi, kao da su izgubljeni, kao da nemaju drugog cilja osim da ubiju svoje vrijeme. Ovo ovakvo stanje dovelo je do razjedinjenosti i podijeljenosti, što je rezultiralo slabošću muslimana. Ova slabost je opet dovela do toga da neprijatelji ove vjere i njihovi sljedbenici navale na ovaj ummet sa svih strana. Tako da su svetosti ove vjere narušene, bogatstva i obilja koja je Uzvišeni Allah dao muslimanima, svakodnevno se otimaju tako lahko i nema drugog načina i puta za popravak našeg stanja, osim iskreno pokajanje i potpuno (a ne djelimično) vraćanje Allahu, tebareke ve te'ala. Mnogi ljudi su zaboravili na ahiret, time što su se zabavili dunjalučkim poslovima, pa su dali prednost i pretpostavili ono što im je stvoreno, nad onim zbog čega su stvoreni, a to je ibadet i pokornost Allahu, tebareke ve te'ala. Pretpostavili su dunjaluk ahiretu. Ovo je velika prilika svima nama da se preispitamo u pogledu onoga gdje smo posustali i što smo u svom životu propustili. Ovo je prilika da se ispravimo i iskreno odlučimo da u ostatku našeg života budemo u pokornosti Uzvišenom Allahu.

Od negativnosti koje se čine u našem vremenu, jeste da neki ljudi poredeći se sa ehli-kitabijama (židovima i kršćanima) u uspostavljanju raznih praznika, uzimaju početak nove hidžretske godine za dan koji proslavljaju i slave, pa kažu kad i drugi imaju novu godinu, zašto i mi ne bismo imali svoju novu godinu i proslavljali je kao što je i drugi proslavljaju. Allah, tebareke ve

te'ala, ovom ummetu nije odredio niti propisao bilo koje druge praznike osim dva bajrama, ramazanski i kurbanski. To je Allahova blagodat što nam je odabrao i odredio od Sebe ovu vjeru i nije dao ljudima mogućnost da u tome biraju. Allah, tebareke ve te'ala, nas je zadužio i obavezao da moramo čuvati svoju dušu da se ne zaprlja grijesima i nepokornošću. "Tako Mi Sunca i svjetla njegova, i mjeseca kada ga prati, i dana kada ga vidljivim učini, i noći kada ga zakloni, i neba i onoga koji ga sazda, i zemlje i onoga koji je ravnom učini, i duše i onoga koji je stvori, pa dade da ona ima sklonosti ka dobru i zlu, uspjeće samo onaj ko je očisti a izgubljen i propao je

onaj ko je onečistil" (Prijevod značenja Eš-Šems, 1-10)

Velika je prilika da se preispitamo na kraju jedne i početku druge hidžretske godine šta smo učinili od djela, šta smo propustili da nadoknadimo i šta smo od hajra učinili pa da ga povećamo. Da ne bi čovjek došao u situaciju koju Allah, tebareke ve te'ala, spominje i opisuje u plemenitom Kur'anu u suri El-Mu'minun, gdje kaže: "Kad nekome od njih smrt dođe, on uzvikne: 'Gospodaru moj, povrati me da uradim kakvo dobro u onome što me je prošlo!' - Nikada! To su riječi koje će on uzalud govoriti - pred njima će prepreka biti sve

do dana kada će oživljeni biti." (Prijevod značenja El-Mu'minun, 99 i 100.) Nema nijedne osobe a da mu Allah, tebareke ve te'ala, neće dati na ovom svijetu priliku za pokajanje, pa ako je iskoristi blago li se njemu, a ako je ne iskoristi, neka ne krivi nikog drugog do samoga sebe. Vrijeme prolazi, godina za godinom se smjenjuje, a mnogi su još uvijek u gafletu i nemaru. Šta očekuju? Da će doći vrijeme kada će biti mladi, da će doći vrijeme kada će imati više snage, kada će imati više vremena? Nismo sigurni da ćemo u budućem vremenu našega života imati priliku da budemo u onome i onako kako nam Allah, tebareke ve te'ala, naređuje. Zato nam Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, upućuje nasihat u onome što bilježi imam Ibn Ebi Šejbe u svom Musannefu i Ibnul-Mubarek u Zuhdu, El Hakim i Bejheki od Abdullaha b. Abbasa, radijallahu anhum, da je posavjetovao jednog čovjeka te je rekao: "Iskoristi pet stvari prije drugih pet: svoju mladost prije starosti, svoje zdravlje prije bolesti, svoje bogatstvo prije siromaštva, svoje slobodno vrijeme prije zauzetosti i svoj život prije smrti." Većina ljudi se trudi da stekne i zaradi imetak, a kad ga zaradi onda ga čuva i nastoji ga rasporediti i utrošiti ondje gdje je najbolje, najsigurnije i najkorisnije. Dočim, vidjećemo da većina ljudi ne pazi i ne čuva svoje slobodno vrijeme, ne čuva vrijeme svoga života, koje im se nikada više na

dunjaluku neće dati. Vrijeme je naš kapital, naša prilika da na Dunjaluku radimo i zaradimo za Ahiret. Većina ljudi drži do novca, do materije, a zaboravlja na suštinu, a to je upravo ovo vrijeme, čije godine mi pratimo i ne znamo ko će slijedeću novu hidžretsku dočekati. Razmišljamo li o tome kada pratimo dženazu, kad ukopavamo našeg brata ili sestru u islamu, da će jednog dana nas ponijeti, da nam dženazu obave i da nas spuste u zemlju? Svi će nas tada ostaviti, čak i naši najbliži. Ostaviće nas same u kefinima, sa našim djelima koja smo učinili. Razmišljamo li o tome i pripremamo li se za taj dan?

Fetve o djeci

Sunećenje djeteta prije sedmog dana

Pitanje: Da li je dozvoljeno osunetiti dijete prije sedmog dana po njegovom rođenju? Rečeno mi je da je prije sedmog dana sunećenje zabranjeno, dok je poslije pokuđeno.

Odgovor: Sunećenje djece je sunnet. Nije zabranjeno da se dijete osuneti prije sedmog dana, kao što nije zabranjeno niti pokuđeno da se odgodi nakon sedmog dana. U ovoj stvari postoji širina i može da se učini kada god hoće, s tim da se vodi računa o koristi i zdravlju djeteta. Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *"Pet stvari su od fitre-urođene vjere: sunećenje, uklanjanje dlaka sa stidnih mjesta, skraćivanje brkova, rezanje noktiju i uklanjanje dlaka ispod pazuha."*

(Stalna komisija za fetve, 5/112)

Nagrada za namaz djeteta

Pitanje: Da li će dijete koje nije dostiglo godine punoljetstva biti nagrađeno za svoj namaz?

Odgovor: Dijete će biti nagrađeno za svoj namaz kada dostigne godine raspoznavanja (sedma godina), ukoliko ispravno uzme abdest i ispravno obavi namaz.

(Stalna komisija za fetve, 6/27)

Propis akike za onoga kome nije zaklana

Pitanje: Kakav je propis akike onoga za koga njegov otac nije zaklao akiku?

Odgovor: Ako njegov otac nije zaklao za njega akiku, on je ostavio sunnet i nije propisano da čovjek zakolje sam za sebe akiku ako to nije učinio za njega njegov otac, jer je ona sunnet po pitanju roditelja, a ne djeteta. A Allah najbolje zna!

(Salih el-Fevzan, El-Munteka, 3/194)

Djeca nevjernika

Pitanje: Gdje je mjesto djece vjernika, a gdje djece višebožaca ukoliko umru malena?

Odgovor: Mjesto djece vjernika je Džennet, jer oni slijede svoje očeve. Uzvišeni kaže: "Onima koji su vjerovali i za kojima su se djeca njihova u vjerovanju povela priključićemo djecu njihovu, a djela njihova nećemo nimalo umanjiti – svaki čovjek je odgovoran za ono što sam čini –" (Prijevod značenja Et-Tur, 21)

Što se tiče djece nevjernika, tj. djece koja su odgojena od strane oba roditelja nevjernika, najispravnije mišljenje po pitanju njih jeste da kažemo: "Allah zna kakva bi oni djela činili. Tako da su oni, što se tiče dunjalučkih propisa, na istom stepenu kao i njihovi roditelji, a što se tiče ahiretskih propisa, doista, Allah zna kakva bi oni djela činili, kao što Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: 'Allah zna njihov završetak', i to je ono što i mi kažemo. U stvarnosti, njihov propis na drugom svijetu mnogo nas i ne interesuje. Ono što nas interesuje jeste njihov propis na dunjaluku, a on je propis višebožaca: ne gasule se (ne kupaju), ne umotavaju se u ćefine, ne klanja im se dženaza i ne ukopavaju se u muslimanska mezarja. A Allah najbolje zna.

(Ibn-Usejmin, El-Medžmu'u es-semin, 1/93)

Pouke i poruke iz sure Jusuf (SEDMI DIO)

Ako bi neko upitao: "Kako to da je Jusuf, 'alejhisselam, prepoznao svoju braću, a oni njega nisu", odgovor bi bio: Jusuf, 'alejhisselam, se rastao s braćom u ranim godinama, dok je bio još dječak, a oni, njegova braća su tada bili stariji. Primjetit ćeš da se dijete mnogo promijeni za deset godina, dok se ti, ako si stariji, za deset godina nećeš mnogo izmijeniti.

Pripremio: Hajruddin Tahir Ahmetović, prof.

Nastavljamo sa dozvolom Uzvišenog Allaha, da ukratko spominjemo pouke i poruke iz sure Jusuf, moleći Uzvišenog da nas učini od onih koji slušaju i slijede ono što je najbolje i najljepše. Uzvišeni Allah kaže, kao što stoji u prevodu značenja:

(58) I dodoše braća Jusufova i udoše k njemu, pa ih on poznade, a oni njega ne poznadoše. (59) I kad ih namiri hranom potrebnom, reče: "Dovedite mi svoga brata koji je ostao s ocem vašim, zar ne vidite da punu mjeru dajem i da goste ne može biti bolje primam. (60) Ako mi ga ne dovedete, nećete više od mene hrane dobiti i ne dolazite mi!" (61) "Pobrinut ćemo se da ga nekako od oca njegova izmamimo, zaista ćemo tako postupiti" - rekoše oni. (62) A Jusuf reče momcima svojim: "Stavite njihove stvari u toware njihove, oni će ih, kad se vrate svojim, prepoznati i opet će se vratiti." (63) I pošto se vratiše ocu svome, rekoše: "O oče naš, više nam neće hranu davati. Zato pošalji s nama brata našeg da bismo dobili hranu, a mi ćemo ga zaista čuvati." (64) "Zar da vam ga povjerim kao što sam prije povjerio brata njegova?" - reče on. "Ali, Allah je najbolji čuvar i On je najmilostiviji!" (65) A kad otvoriše toware

svoje i nadoše da su im vraćene stvari njihove, oni rekoše: "O oče naš šta možemo više poželjeti? Evo, vraćene su nam stvari naše, i hranom ćemo čeljad našu namiriti, i brata našeg ćemo čuvati, a i jedan kamilin tovar hrane ćemo više dobiti; to je neznatan tovar." (66) "Ja ga s vama neću poslati" - reče - "dok mi se tvrdo Allahom ne zakunete da ćete mi ga doista vratiti, osim ako ne nastradate." I pošto mu se oni zakleše, on reče: "Allah je jamac za ono što smo utanačili!" (67) "O sinovi moji," - reče onda - "ne ulazite na jednu kapiju, već na razne kapije, a ja vas ne mogu spasiti od onoga što vam Allah odredi; moć pripada jedino Njemu, ja se u Njega uzdam, i neka se samo u Njega uzdaju oni koji se uzdaju!" - I kad udoše onako kako im je otac njihov naredio, to im nimalo nije pomoglo da budu pošteđeni onoga što im je Allah bio odredio, jedino se ostvarila želja Jakubova, koju je izvršio, a on je, uistinu, veliki znalac bio, zato što smo ga mi naučili, ali većina ljudi ne zna."

(58) Ako bi neko upitao: "Kako to da je Jusuf, 'alejhisselam, prepoznao svoju braću a oni njega nisu", odgovor bi bio: Jusuf, 'alejhisselam, se rastao s braćom u ranim godinama, dok je bio još dječak, a oni,

njegova braća su tada bili stariji. Primjetit ćeš da se dijete mnogo promijeni za deset godina, dok se ti, ako si stariji, za deset godina nećeš mnogo izmijeniti. Pretpostavimo, da neko od nas ima npr. trideset godina. Nakon deset godina, na njemu ti nećeš primjetiti velike promjene, kao što ćeš npr. na djetetu koje ima deset godina, kasnije kada dostigne dvadesetu godinu, uočiti velike razlike. A deset godina je istih. Zatim, Jusuf je poznavao njihov broj i budući da se nisu mnogo promijenili, zbog svoje starosti, Jusuf je lahko mogao pretpostaviti da se radi o njegovoj braći, dok oni nisu nikako mogli pretpostaviti da je njihov brat kojeg su bacili u bunar sada vezir pred njima.

(59) Jusufova, 'alejhisselam, inteligencija kada je rekao svojoj braći: "Dovedite mi svoga brata koji je ostao s ocem vašim ..." Nakon što im je napunio toware i dao im odgovarajuću mjeru, Jusuf, 'alejhisselam, je rekao svojoj braći da mu dođu s bratom kojeg su ostavili kod svoga oca. Ovo im je rekao zato što je, kada su mu došli, saznao od njih ko su oni, odakle dolaze, ko im je otac, koliki je broj članova njihove porodice. Onaj koji radi na podjeli pomoći mora da zna sve spomenuto, naročito u danima neimaštine, kako bi pomoć stigla do

svakoga i kako bi se ispoštovalo pravo svakog. Nakon što su obavijestili Jusufa, 'alejhisselam, da je jedan od njih ostao uz njihova oca, rekao im je da i njega sljedeći put povedu kako bi dokazali svoje tvrdnje da ih je u porodici više nego što je sada došlo. U protivnom, smatrat će ih lašcima i sljedeći put neće im ništa dati. Na ovakav način podstakao ih je da mu dovedu njegova brata za kojim je mnogo žudio. Jusufovo, 'alejhisselam, gostoprimstvo i zadovoljavanje potrebe musafira-putnika: **"... zar ne vidite da punu mjeru dajem i da goste ne može biti bolje primam."** Neophodno je da se ovim osobinama odlikuje svaki vjernik.

(60-62) Upotreba dozvoljenog lukavstva kako bi se došlo do dozvoljenog cilja. Jusuf, 'alejhisselam, je naredio svojim momcima, pomoćnicima, da robu njegove braće s kojom su došli iz svoje zemlje kako bi za nju kupili hranu, ponovo vrate u njihove toware. Kada se vrate kući, vidjet će da su od nas hranu dobili besplatno, tj. vidjet će da za hranu nismo uzeli njihovu robu, pa će reći da smo zaboravili da uzmemo njihovu robu i to će biti još veći podstrek da nam se vrate: **"Stavite njihove stvari u toware njihove, oni će ih, kad se vrate svojima, prepoznati i opet će se vratiti."** Dakle, Jusuf, 'alejhisselam, poslužio se dozvoljenim lukavstvom kako bi postigao dozvoljeno: njihov povratak s bratom. Dok, ni u kom slučaju nije dozvoljeno koristiti se zabranjenim lukavstvom ili zabranjenim sredstvom kako bi se postigao dozvoljeni cilj, poput onog koji kaže: "Ja moram pričati sa ženama strankinjama kako bih upoznao jednu od njih i oženio se njome." Dakle, cilj ni u kom slučaju ne opravdava sredstvo. Još gore od toga je korištenje zabranjenog sredstva u postizanju zabranjenih ciljeva. Dakle, i cilj i sredstvo moraju biti Šerijatom dozvoljeni.

(63-64) Vjernik ne smije sebi dozvoliti da ga zmija ujede dva puta iz iste jazbine, kao što se prenosi u hadisu Ebu-Hurejre, radijallahu 'anh, da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: *"Vjernik ne smije biti ujeden iz iste jazbine dva puta."* (Buhari, 6133): **"Zar da vam ga povjerim kao što sam prije povjerio brata njegova?"** Vjernik mora da bude razborit i pametan. Mora da proučava ono što ga je

pogađalo u prošlosti kako bi mu se ista stvar ne bi ponovo dogodila.

Potpuni oslonac na Allaha, subhanehu ve te'ala, razlog je otklanjanja neželjenih stvari, musibeta i teškoća. Ja'kub, 'alejhisselam, nije rekao: "Ja ga neću s vama poslati", već se čvrsto oslonuo na Allaha Svevišnjeg i rekao: *"Ali, Allah je najbolji čuvar i On je najmilovistiji!"*

(65) Gostoprimstvo prema ljudima sredstvo je za pridobijanje njihovih srca. Sigurno je da se ljudi okreću onome ko im čini dobročinstvo. Ne zaboravljaju ga: **Rekoše: "O oče naš šta možemo više poželjeti? Evo, vraćene su nam stvari naše, i hranom ćemo čeljad našu namiriti, i brata našeg ćemo čuvati, a i jedan kamilin tovar hrane ćemo više dobiti."** Onaj čovjek ukazao nam je veliko gostoprimstvo i još nam je vratio i naše toware, pa, pošalji s nama našeg brata.

(66) Ako čovjek, da bi postigao stvar koja mu je mnogo potrebna, mora da stupi u kontakt s osobom koja nije pouzdana, koje se pribojava, boji se da će ga iznevjeriti, na njemu je da zatraži od takve osobe da se zakune Allahom, subhanehu ve te'ala, nakon čega će se srce smiriti. Zbog toga je i Ja'kub, 'alejhisselam, zatražio od svojih sinova da mu se zakunu Allahom rekavši: **"Ja ga s vama neću poslati, dok mi se tvrdo Allahom ne zakunete da ćete mi ga doista vratiti!"**

Čovjek kada bude savladan i primoran na neku stvar, ne bude imao nikakvog drugog izbora, imat će opravdanje: **"... osim ako ne nastradate."** Ispravno je što je Ja'kub, 'alejhisselam, zatražio od svojih sinova da mu vrate najmlađeg sina, međutim, ako nastradaju to neće biti u stanju i imat će opravdanje, jer: **"Allah ne preopterećuje n i k o g a p r e k o n j e g o v i h mogućnosti."** (Prijevod značenja El-Bekara, 286)

Iskazivanje i naglašavanje oslonca na Allaha, subhanehu ve te'ala, nakon što se uzme čvrsto obećanje razlog je povećanja bereketa i dobra, kao i podsjećanja obje strane na ono što su obećale. Zbog toga je i Ja'kub, 'alejhisselam, nakon zakletve njegovih sinova rekao: **"Allah je jamac za ono što smo utanačili!"** Svaka od obadvije

strane podsjećat će svoje duše na Allaha, subhanehu ve te'ala, bit će svjesna Njegova prisustva i znanja o onome što su jedna drugoj obećale.

(67) Propisano je poduzimanje razloga i stvari kako bi se sačuvalo od uroka. Ja'kub, 'alejhisselam, je savjetovao svojim sinovima: **"O sinovi moji, ne ulazite na jednu kapiju, već na razne kapije"**. Sinovi Ja'kuba, 'alejhisselam, su bili lijepi i bilo ih je mnogo, jedanaest, pa je bilo bolje da se svi zajedno ne pojavljuju na jednom mjestu. U protivnom, njihova ljepota, muškost i veliki broj mogli bi biti povod za urok.

Takođe, čovjek treba da otkloni od sebe potvoru koja se iznosi na njega ili da poradi na svemu da se na njega ne iznese potvora ili ružno mišljenje o njemu. Ako bi se sinovi Ja'kuba, 'alejhisselam, svi pojavili i ušli na jedna vrata, možda bi neko od mještana pomislio kako su ti stranci došli da učine neko zlo. Dakle, opravdanost Ja'kubovih, 'alejhisselam, riječi da uđu na razne kapije nije bila samo bojazan od uroka već i strah od ružnog mišljenja o njegovim sinovima.

Poduzimanje razloga za ostvarenje neke stvari ne može spriječiti Allahovu odredbu i onaj koji poduzima određeni razlog treba da zna da se isti taj razlog neće ispriječiti između njega i Allahove, subhanehu ve te'ala, odredbe. Allah, subhanehu ve te'ala, ako je nešto odredio, ono će se sigurno desiti, ma šta drugi poduzimali i činili: **"I kad uđoše onako kako im je otac njihov naredio, to im nimalo nije pomoglo da budu pošteđeni onoga što im je Allah bio odredio."** Međutim, na čovjeku je da poduzima razloge kako bi postigao određeno dobro ili se zaštitio određenog zla, jer je čovjeku teže kada ga pogodi zlo prethodno se ne pripremvši za njega, od zla za koje se on prethodno pripremio i oslonuo na Allaha, subhanehu ve te'ala, Onoga u čijim je rukama sva vlast! A Allah, subhanehu ve te'ala, je uzvišen i Onaj Koji najbolje poznaje sve stvari!

Nastavit će se, inšaAllah ...

Vojna osvajanja za vrijeme Muavije

Muavija, radijallahu 'anhu, krajem 47. god. po Hidžri, šalje prvu izvidnicu, koja je imala za zadatak da pronade što lakši i kraći put do Konstantinopolisa. Malik b. Hubejre Es-Sukuni, vođa vojne izvidnice, uspio je zajedno sa svojim snagama da boravi čitavu zimu na teritorijama Vizantije, tako da je 49. god. Konstantinopolis doživio prvi vojni udar od strane muslimanskih snaga

Piše: Cokoja Saudin, prof.

Muavija b. Ebi-Sufjan, radijallahu 'anhuma, nakon što je uspostavio čvrstu i jedinstvenu vlast na svakom društvenom i vjerskom nivou, svoja razmišljanja okreće prema starom i isprobanom da'vetskom načinu izvođenja ljudi iz mraka neznanja na svjetlost upute, a to je slanje muslimanskih vojnih formacija prema drugim državama, čiji su narodi živjeli u totalnom neznanju i bezvlašću, s jedinstvenim ciljem da svaki muslimanski vojskovođa i vojnik, svojim islamskim ponašanjem i pravednošću pokaže vrline i blagodati islama, koje do tada nisu imali priliku osjetiti drugi narodi. Svjestan da mu je vojska sa kojom je raspolagao, bila sačinjena od velikog broja ashaba i njihovih sinova, zatim onih kojih su od njih direktno učili kodekse ponašanja prilikom ratovanja, Muavija, radijallahu 'anhu, nakon čvrstog oslonca na Allaha, nimalo nije sumnjao u to

da će njegova vojska ostvariti dobre rezultate i ostaviti lijep i pozitivan dojam kod svakog naroda. To je bila vojska, čiji cilj nije bio širenje islama sabljom, nego prvenstveno izvršavanje Božije naredbe da se na Zemlji uspostavi Zakon Onoga Koji je te ljude stvorio, kao bi ti isti ljudi osjetili blagodat dunjalučkog i kasnije ahiretskog života. Muslimani kroz historiju uglavnom su ratove i bitke vodili radi samoodbrane ili kontranapada. Nikada nisu vodili ratove zbog osvajanja teritorija, protjerivanja lokalnog stanovništva, ubijanja, pljačkanja, ili drugih vidova ratovanja, što će kasnije postati prepoznatljivi način ratovanja krstaških zemalja. Zemlje koje su bile osvojene od strane muslimanskih vojnika, u njima je vladala potpuna pravednost za svakoga, bez obzira na rasu i vjeru. Pripadnici drugih vjera, bili su zaštićeni zakonom, imali su pravo ispoljavati svoje

vjerovanje, nisu bili prisiljavani da prihvate islam, a ono što su bili obavezni, jeste simbolični godišnji porez državi. Dakle, uživali su sve povlastice kao građani svoje države, a mnogi narodi su sa velikom radošću dočekivali muslimansku vojsku, jer su čuli o njihovoj pravednosti. Sjetimo se samo koliko su muslimanska pravedna osvajanja doprinijela razvoju nauke, kulture, i ostalih društvenih nauka. Jedan takav naučni i kulturni procvat doživjela je Španija (Endelus), a kao dokaz pravednosti muslimanskog vojnika, koji je došao da svakom dobrom čovjeku ponudi Uputu, jeste i slučaj turskog vojnika koji je nakon što su turske snage ušle u Beograd, ubrao jabuku iz jedne bašte čiji je vlasnik bio srbini, nakon što je pojeo jabuku, za granu s koje ju je ubrao, svezao je onoliko novaca koliko košta ta jedna jabuka. Sa ovakvom pravednošću i plemenitošću, muslimanska vojska nije osvajala samo zemlje, nego i ljudska srca.

Značajnija vojna osvajanja koja su se desila za vrijeme vladavine, Muavije, radijallahu 'anhu, mogu se podijeliti u tri grupe:

- > Vojni pohodi protiv Bizanta (Vizantije).
- > Vojna osvajanja na sjeveru Afrike
- > Vojna osvajanja na istočnom dijelu Emevijskog hilafeta.

Stanje koje je bilo na terenu, pokazivalo je da najveća opasnost po islamsku državu dolazi od Bizanta. Pored toga što su izgubili najvažnija područja na istoku, Šam i Egipat, Bizantinci su i dalje bili veoma jaki. Njihova prijestolnica bila je netaknuta, njihova imperija bila je jaka u Srednjoj Aziji, Europi i Sjevernoj Africi.

Prijestolnica - Konstantinopolis

Nakon analiziranja vojnog stanja na terenu, Muavija, radijallahu 'anhu, zajedno sa svojim vojskovođama, uvjerio se u slabe i ranjive tačke kod svojih neprijatelja. Prvo što je uradio na vojnom planu, jeste slanje pomorskih vojnih izvidnica, čiji je zadatak bio prikupljanje podataka o kretanju Rimljana, te preciznost informacija o njihovim namjerama.

Ostrva koja su se nalazila na istočnom dijelu Sredozemnog mora, bila su od velikog strateškog značaja, pa je zbog toga Muavija, radijallahu 'anhu, povećao izgradnju vojnih brodova, kako bi se mogao suprostaviti neprijatelju na moru.

Vojna djelovanja, Muavija, radijallahu 'anhu, otpočeo je potpunom dominacijom na ostrvu Kipar, kojeg su muslimanske snage zauzele 28. god. po Hidžri, i uspostavljanjem glavne komande za dalje pomorske napade na Rimljane. Zatim osvaja ostrvo Rodos (52. god. po Hidžri). Nakon zauzimanja ostrva Rodos, naređuje izgradnju velikog vojnog utvrđenja i šalje skupinu muslimana kako bi čuvali sigurnost ostrva od eventualnih upada i napada. Želeći lokalnom stanovništvu svako dobro, Muavija, radijallahu 'anhu, šalje im grupu da'ija, na čijem je čelu bio učenjak fikha, Mudžahid b. Džebr, kako bi ljude podučili osnovama vjere i učenju Kur'ana. Nakon toga dolazi do osvajanja ostrva Ervad (54. god), i ostrva Krit (55. god). Sve ove osvajačke akcije bile su pod vojnim komandovanjem Džunada b. Ebi-Umejje. U međuvremenu, Muavija, radijallahu 'anhu, odlučno je pripremao prve veće vojne izvidnice, koje su imale zadatak da pokucaju po prvi put na vrata Vizantijske prijestolnice - Konstantinopolisa.

Muavija, radijallahu 'anhu, krajem 47. god. po Hidžri, šalje prvu izvidnicu, koja je imala za zadatak da pronađe što lakši i kraći put do Konstantinopolisa. Malik b. Hubejre Es-Sukuni, vođa vojne izvidnice, uspio je zajedno sa svojim snagama da boravi čitavu zimu na teritorijama Vizantije, tako da je 49. god. Konstantinopolis doživio prvi vojni udar od strane muslimanskih snaga. U tom trenutku, u bizantinskim vojnim redovima, pobunila su se dvojica velikih vojskovođa, što je dalo povoda da Muavija, radijallahu 'anhu, pošalje dodatne snage, kako kopnom tako i morem i to pod vođstvom: Fadalete b. Ubejd El-Lejsa, Sufjana b. Auf El-Amira i Jezida b. Šedžere. Muslimanske snage su opsadu grada započele kopnenim putem od Azijskog dijela, želeći grad oštetiti kamenim kuglama (katapult) i na taj način prisiliti ih na predaju. Ali, ubrzo nakon toga muslimanske borbe zahvatila je zarazna bolest, kozice (takozvane boginje), koje su

se širile velikom brzinom, a od koje je veliki broj muslimanskih boraca izgubio život. Pored zarazne bolesti, muslimanske snage suočile su se sa još jednim velikim problemom, a to je jaka i žestoka zima. Pa je zbog svega toga, vojskovođa muslimanskih snaga na kopnu, Fadalete b. Ubejd, zatražio pomoć u ljudstvu od Muaviye, radijallahu 'anhu. Na njegov zahtjev, Muavija šalje dodatne snage u čijim redovima su se nalazili ugledni ashabi poput: Abdullaha b. Omera, Abdullaha b. Zubejra, Abdullaha b. Amra b. El-Asa, Ebu-Ejuba el-Ensarije i mnogi drugi. Glavni zapovjednik novih snaga, bio je Muavijin sin, Jezid. Kada je Jezid stigao sa svojim snagama, pridružio se vojsci koja je već neko vrijeme držala grad pod opsadom i vršila napade slabijeg intenziteta. Ne gubeći vrijeme, svi su zajedno navaljivali na zidine Konstantinopolisa. Opsada je bila

teška i trajala je šest mjeseci. U ovom vojnom pohodu, Jezid je, kako su zabilježili historičari, pokazao veliku hrabrost. Pobjeda je bila na domaku, da muslimansku vojsku nije zadesilo nekoliko nedaća, kao što su velike hladnoće i razne bolesti, što je dovelo do nedostatka hrane i veoma teškog stanja. Zbog novonastale situacije, vojskovođe su jednoglasno odlučili da se sa vojskom vrate u Šam, tako da je ovaj vojni napad na Konstantinopolis ostao bez uspješne završnice. U ovom prvom napadu na Konstantinopolis, preselio je ugledni ashab, Ebu-Ejub El-Ensari. Umro je u zemlji Rimljana, i ukopan je kod zidina ovog grada, gdje mu se i danas nalazi mezar, a dženazu mu je klanjao Jezid b. Muavija, radijallahu 'anhuma. Razlog zbog kojeg je u ovom vojnom pohodu učestvovao veliki broj uglednih ashaba, jeste hadis Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, u kojem je

rekao: "Prva vojska iz moga ummeta, koja bude učestvovala u napadu na Kajsar (Cezarov grad), oprošteno će joj biti". (Buhari).

Druga opsada Konstantinopolisa

Muavija, radijallahu 'anhu, sa prije osvojenog ostrva Ervad, 54. god. šalje ogromnu muslimansku flotu prema Konstantinopolisu, s ciljem da pokuša ponovo zauzeti ovaj strateški veoma značajan grad. Muslimanske pomorske snage, ovaj put provele su šest godina (54 - 60) pokušavajući slomiti odbranu grada. Borbe bi započinjale ujutru, a završavale naveče. I pored toga što je bizantinska vojska bila dovedena na rub iznemoglosti, muslimani ni ovaj put nisu uspjeli da zauzmu zidine ovog grada. Mnogo je razloga koji su doveli do neuspjeha da se osvoji ovaj grad. Spomenut ćemo samo neke:

- Upotreba vatrenih kugli, koje su bile napravljene od nafte i sumpora. Ova stvar je bila smrt za muslimanske vojne brodove, a što je bilo najčudnije, plamen bi se povećao pri dodiru sa vodom. Spravu za bacanje ovakvih vatrenih kugli, napravio je sirijski inženjer Kalinekus, koji je od muslimana pobjegao i stavio se u službu Rimljanima.
- Ogromni željezni lanci, koji su bila velika prepreka za prolaz brodova od Azijskog dijela.
- Unutrašnji i vanjski zidovi koji su bili visoki i ogromne debljine, sa velikim tornjevima i osmatračnicama.
- Muslimani nisu baš imali veliko iskustvo kada je u pitanju opsada gradova morskim putem, a ni odgovarajuće oružje za ovakav način ratovanja. Konstantinopolis će ostati u rukama Bizantinaca sve do briljantnog napada Muhammeda El-Fatiha (1452/857), kada je bizantijsku prijestolnicu učinio islamskim gradom u svakom pogledu.

Kraj sire (životopisa) o Muaviji u slijedećem broju, inšAllah....

Kazivanje o slonu i tadašnjoj vjeri u Mekki

Piše: Bilal Bosnić

Hvala Allahu koji je počastio ovaj ummet sa ovim plemenitim Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve sellem, poslao ga je Allah, subhanehu ve te'ala, iz milosti svim svjetovima. Rođenje mu je bilo 570. gregorijanske godine. Godina u kojoj su Ahbaši napali na Mekku, ali su poraženi od strane Allaha, subhanehu ve te'ala, Koji spusti na njih poraz i poniženje a odbrani Kabu i učini je zaštićenom i sigurnom. Ovaj slučaj Allah, subhanehu ve te'ala, opisuje u suri *El-Fil* kada kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "Zar nisi čuo šta je sa slonovima Gospodar tvoj uradio! Zar lukavstvo njihovo nije omeo i protiv njih jata ptica poslao koji su, na njih grumenje od gline pečene bacali pa ih on kao lišće koje su crvi istočili učinio?" (*El-Fil*, 1-5)

El-Kasimi, rahmetullahi 'alejh, je rekao: "El-Kašani kaže: 'Priča o drugovima slona je poznata. Dogodila se prije samog rođenja Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i ona je jedan od dokaza Allahove, subhanehu ve te'ala, moći, kao i odraz Njegove, dželle ve ala, srdžbe na onoga koji se usudi da naruši

Njegove svetosti."

Istaknuti učenjak Abdurrahman b. Nasir es-Sa'di, rahmetullahi 'alejh, komentarišući ovu plemenitu suru kaže: "Tj. Zar nisi vidio Allahovu, subhanehu ve te'ala, moć, veličinu Njegove brige i milosti po Svoje robove, dokaze Njegove, tebareke ve te'ala, jednoće, istinitost Njegova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, u onome što je Allah učinio sa drugovima slona koji su namjeravali da poruše Ka'bu. Pripremili su

se za rušenje Ka'be, pojačali slonom i svim narodima koji su živjeli u blizini Arapa, od stanovnika Habeše i Jemena. Kada su se približili nadomak Mekke, Arapi, stanovnici Mekke, nemoćni i prestravljeni napustiše Mekku, ali Allah, subhanehu ve te'ala, posla na drugeve slona ptice *Eba-Bil*, tj. raštrkana jata ptica koja su nosila užarena grumenja gline i njima ih gađale. Niko se nije mogao spasiti. Postadoše poput lišća koje su crvi istočili. Allah, subhanehu ve te'ala, je suzbio njihovo zlo.

Njihove zavjere vratio im je samima, u njihova grla.

Priča o drugovima slona je poznata.

Dogodila se u

godini u

kojoj

je

rođen i Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, i kao takva postala jedan od nagovještaja dolaska Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i njegova poslanstva. A Allahu neka je sva hvala!" (*Tejsir El-Kerimi Er-Rahmani*, 1037)

Uistinu, pojedini islamski učenjaci kažu da je slučaj sa slonom jedan od svjedočanstava i dokaza vjerovjesništva. Od tih islamskih učenjaka je i El-Maverdi, rahmetullahi 'alejh, koji kaže: "Dokazi Vladara, subhanehu ve te'ala, su nenadmašivi! Nagovještaji vjerovjesništva su vidljivi! Počeci bivaju dokazani završecima! Nemoguće ja da se laž pomiješa sa istinom! Nemoguće je da se istina krivo pripiše! Od njene jačine i rasprostranjenosti zavisit će i njene radosne vijesti ali i opomene! Kada se

približilo rođenje Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, uvećali su se nagovještaji njegova poslanstva od kojih je, možda i najveći, najočitiји, najjasniji bio slučaj sa Drugovima slona... Vidljivi

nagovještaj

vjerovjesništva u

ovom slučaju jeste

taj što je u to vrijeme

Allahov poslanik, sallallahu

'alejhi ve sellem, bio u stomaku

svoje majke a ona je bila od

stanovnika Mekke. Rodila ga je pedesetak dana nakon događaja sa slonom. Dakle, nagovještaj njegova poslanstva u ovom slučaju ogleda se u dvije stvari:

1. Da su Drugovi slona ostvarili svoje namjere, porobili bi stanovnike Mekke, odveli bi ih kao roblje, pa ih je Allah, subhanehu ve te'ala, uništio iz zaštite prema Svom poslaniku, kako on, Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ne bi postao rob u majčinom stomaku kao i nakon svog rođenja.

2. Kurejšije nisu bili od Sljedbenika Knjige, već su obožavali kipove, vjerovali u idole, poricali su proživljenje. Ibnu-Tejmijje, rahmetullahi 'alejh, kaže: "Događaj sa Drugovima slona dogodio se u godini u kojoj je rođen i Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem. Ljudi koji su stanovali u blizini Ka'be, njeni susjedi, bili su mušrici-višebošci, obožavali su kipove i tadašnja vjera kršćana bila je bolja od njihove. Kada se ovo zna, onda se može shvatiti da ovaj dokaz, ovaj događaj, nije se dogodio radi tadašnjih susjeda Ka'be, već radi same Ka'be ili radi Vjerovjesnika, alejhisselam, koji je rođen iste godine

Tražio je Abdul-Mutalib od Ebrehe da ne oskrnavi čast Mekke i Harema, koju je Ebreha imao u njetu porušiti. Ovo nam liči na današnje stanje muslimana koji su se udaljili od vjere tušeći se u neznanju i zabranama, a s druge strane vape i mole nevjernike da ih ostave na miru misleći da nevjernici imaju sluha za njihove molbe.

u blizini Ka'be, ili zbog obadvoga. Zbog čega god da se dogodio ovaj događaj, on je od nagovještaja poslanstva Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem." (*El-Maverdi, E'alamu en-nubuvveti, 85. str*) Ibnu-Kesir, rahmetullahi 'alejh, govoreći o ovom slučaju kaže: "Tj. O Kurejšije! Allah vas nije pomogao zbog toga što ste vi bolji od Ahbaša, već zbog zaštite Svete Kuće čiju ćemo veličinu, ugled i čast povećati slanjem nepismena vjerovjesnika, Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, pečata svih vjerovjesnika." (*Ahmed Šakir, Umdetu et-tefsir, 3/729; Alija Muhammed es-Sallabi, Es-Siretu en-Nebevijje, 44. str*) Arapi su pridavali veliku pažnju ovom događaju pa su ga, između ostalog, spominjali i kao historijsku odrednicu za mnoge druge događaje. Govorili bi: "To se dogodilo u Godini slona", "Taj i taj se rodio u Godini slona", "To se desilo nakon Godine slona za toliko i toliko" i sl. (*Es-Siretu en-Nebevijje li En-Nedevi, 82. str.; Alija Muhammed es-Sallabi, Es-Siretu en-Nebevijje, 44. str*)

Već smo spomenuli da Kurejšije nisu ispovijedali ispravnu vjeru, već su bili višebošci. Pored Allaha, subhanehu ve te'ala, obožavali su druga, lažna božanstva iako se nekada na Arapskom poluostrvu praktikovala vjera Ibrahima, alejhi-s-selam, koja je ustvari bila čisti tevhid u Allaha, subhanehu ve te'ala. Na koji način dolazi do obožavanja kipova od strane Kurejša? Na koji način izmijeniše vjeru Ibrahima, alejhi-s-selam? Odgovor se nalazi u osam tačaka:

◊ Ljudi u Mekki su znali za Allaha, subhanehu ve te'ala, ali su postepeno uzimali kipove za svoje posrednike smatrajući da će ih oni približiti Allahu Svevišnjem.

◊ Iskrivili su Allahova imena i savršena svojstva slijedeći svoje strasti i oslanjajući se na ograničeni razum. Pripisali su Allahu, subhanehu ve te'ala, dijete, rekli su za njih da su melec ženskog roda, uzeli su džine za posrednike.

◊ Oslanjajući se na svoj razum zanijekali su kader i želja im je bila da se raspravljaju sa Allahom, subhanehu ve te'ala.

◊ Zanijekali su proživljenje govoreći da

Allah neće proživjeti mrtve.

◊ Ibadeti su im bili s ciljem ispoljavanja oholosti, ismijavanja i puno su surađivali sa džinima.

◊ Prinosili su žrtve uzdižući na taj način kipove koje su obožavali, zaklinjali se umjesto Allahom, subhanehu ve te'ala, Latom i Uzom.

◊ Dunjaluk je našao velikog mjesta u njihovim srcima, uzdizali su dunjaluk i hvalili bogataše, ponosili se kipovima, i svojatali Mesdžidul-Haram.

◊ Pretjerivanje u jelu, piću, veselju i proricanju sudbine proširilo se među njima.

Pouke, poruke i propisi

1. Tražio je Abdul-Mutalib od Ebrehe da ne oskrnavi čast Mekke i Harema, koju je Ebreha imao u nijetu porušiti. Ovo nam liči na današnje stanje muslimana koji su se udaljili od vjere tušeći se u neznanju i zabranama, a s druge strane vape i mole nevjernike da ih ostave na miru misleći da nevjernici imaju sluha za njihove molbe. Međutim na sceni vidimo ponižavanje muslimana, njihove progone, ubistva, silovanja i rušenja njihovih gradova i svetinja. Bilježi Ebu-Davud od Sevbana, radijallahu 'anh, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "*Bojati se da se okupe protiv vas narodi sa svih strana kao što se okupe gladni oko sofre.*" Rekoše: "O Allahov Poslaniče, hoćemo li mi toga dana biti malobrojni?" Odgovori: "*Ne. Ali ćete biti poput mulja kojeg voda nosi, u vašim srcima će biti vehn, a strah vaših neprijatelja od vas odstranit će se iz njihovih srca.*" Upitaše: "A šta je vehn, o Allahov Poslaniče?" Odgovori: "*Ljubav prema dunjaluku a preziranje smrti.*" (*Sahihu El-Džamia*) Ovo poniženje koje preživljavaju muslimani danas slično je onom u vrijeme napada na Mekku kada se obraća Ebrehe vladaru Arapa pa mu kaže: "Zadivio si me kada sam te vidio, zatim bio sam skroman prema tebi kada si me ubjeđivao, ubjeđuješ me sa stotinu deva, nudiš mi tu soluciju želeći da odustanem od rušenja Kabe, i onoga čemu se vi klanjate zato ne pokušavaj da me ubiješ jer moje su namjere rušenje Kabe."

2. Ponovna nastojanja iskriviti put našem ummetu. Zar nismo u situaciji danas da se suočavamo sa pojedincima ili grupacijama koji tumače Kur'an po svom nahođenju i bez znanja. Tumače Kur'an i Sunnet na način kako to nisu tumačile prve generacije dajući prednost razumu nad šerijatskim dokazima želeći na taj način opravdati zablude u koje su upali. Uzvišeni je rekao, kako stoji u prijevodu značenja: "**Ima li onda nepravедnijeg od onoga koji ne znajući istinu izmišlja laži o Allahu da bi ljude u zabludu doveo. Allah sigurno neće ukazati na pravi put ljudima koji su neprevedni.**" (*El-En'am, 144*)

Kao što vidimo sličnosti su mnoge između paganskog doba i doba u kome mi danas živimo. Mnogi običaji su daleko od onoga što je Allah objavio i kada se upozorava na ta odstupanja čujemo poznatu izreku: „A šta će narod kazati?“. Zar nismo očevici da ljudi prinose žrtvu kada kupe novo auto, naprave kuću ili im se desi neka sreća u životu. Odakle ovo sve potiče ako nije iz paganskih vremena. I danas često čujemo da kada se neko razboli da je neminovno zaklati kurban, zatim to meso zakopati na nekoliko mjesta. Da ne govorimo o ubacivanju para u turbeta i mnoge ceremonije koje su paganskog datuma vezane za mrtve i ono što slijedi poslije preseljenja na onaj svijet. Miješanje muškaraca i žena ili daljnje familije je pravi paganski običaj, brijanje brade a puštanje velikih brkova vuče korijene iz paganskog doba. Svi kamatni vidovi su iz paganizma, miješanje naziva alkoholu kao što su nazivi: piće za stomak, piće pred jelo ima sličnosti sa paganizmom. I na kraju kao što Islam kada se vrati na svoje osnove bez razlike u kojem se vremenu nalazimo potpuno je srodan prvom Islamu. Takav je slučaj i sa džahilijetom, bio prvi ili drugi on je ustvari džahilijet kao što je Islam prvih generacija i Islam današnjih generacija ako je utemeljen na Kur'anu i Sunnetu - Islam. Molimo Allaha, dž.š., da na najljepši način povрати muslimane u lijepi Islam, molimo Ga da nas sačuva od džahilijeta, da nas ustabilu na izvornom Islamu koji se nalazi u Kur'anu i Sunnetu, da pomogne muslimane ma gdje oni bili a ponizi nevjernike zbog njihove nevjere. Hvala Allahu na početku i na kraju.

Opšta pravila islamskog buđenja

Uviđa se kod pripadnika ovoga buđenja da su pojurili sa islamskim vjerskim saosjećanjima, što je bez sumnje dobro, jer ukoliko ne bude saosjećanja i žara, neće biti ni odlučnosti, međutim, samo saosjećanje nije dovoljno. Naprotiv mora biti i znanje po kojem će čovjek hoditi u svome djelu i da'vi

Autor: Muhammed b. Salih el-Usejmin, rahimehullahu te'ala. Prijevod: Osman Smajlović, prof.

Zaista je islamsko buđenje, hvala Allahu, opšte i sveobuhvatno u svim islamskim krajevima. Međutim, ono mora biti na čvrstim temeljima iz Kur'ana i Sunneta, jer ukoliko ne bude tako, onda će biti žestoko i nepromišljeno. Možda će rušiti više nego što će da gradi. A ukoliko bude izgrađeno na Kur'anu i Sunnetu, njegovi tragovi će biti djelotvorniji u islamskim krajevima, a i van njih. Kada bi se islamski ummet vratio istinskoj vjeri, podanici i poglavari, uzimajući mu'mine za prijatelje i nevjernike za neprijatelje, zasigurno bi zavlado cijelom zemaljskom kuglom. Ne bi pobjeđivali zbog svoje nacionalnosti, ličnosti ili pripadnosti određenoj grupaciji, već radi prakticiranja Allahove subhanehu ve te'ala, vjere, jer je On Uzvišeni uzeo na sebe obavezu da će uzvisti Svoju vjeru iznad svih drugih: "On po Poslaniku Svome šalje uputstvo i vjeru istinitu, da bi je uzdigao iznad svih vjera, makar ne bilo pravo mnogobošcima." (Prijevod značenja As-Saff, 9) S tim da između uzdizanja vjere i njenog prakticiranja postoji neraskidiva veza.

Međutim, na koji način biva povratak Allahovoj, subhanehu ve te'ala, Knjizi? Temeljnim izučavanjem Allahove knjige i radom po tome. Uzvišeni je rekao, kao što stoji u prijevodu značenja: "Knjigu koju ti objavljujemo blagoslovljena je, da bi oni o riječima njezinim razmislili i da bi oni koji

A na koji način biva povratak Sunnetu Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem? Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, Sunnet je zapisan i sačuvan, čak i onaj koji je izmišljen ili slagan na njega sallallahu 'alejhi ve sellem. Učenjaci su pojasnili vjerodostojni, a i onaj lažni. Tako je Sunnet jasan i sačuvan, i svaki čovjek je u mogućnosti da dođe do njega putem knjiga ili pitanjem učenjaka.

Na koji način da spojimo povratak Kur'anu i Sunnetu i ljude koji slijede napisane knjige u mezhebima, i koji govore: 'Ja sam tog i tog mezheba!' Naime, svi mi izgovaramo šehadet. Ulema kaže da riječi "I svjedočim da je Muhammed Allahov poslanik", znače pokornost u onome što je naredio, ostavljanje onoga što je zabranio, vjerovanje u ono o čemu nas je obavijestio i da ne obožavamo Allaha, subhanehu ve te'ala, osim sa onim sa čime je došao Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem. Tako, onome ko kaže ja sam tog i tog mezheba, reci: ovo je Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, govor i nemoj mu se suprostavljati sa bilo čim. Čak i sami imami - predvodnici poznatih mezheba su govorili: "Ukoliko se sazna istina, obavezan je povratak njoj!"

su razumom obdareni pouku primili." (Sad, 29) U tome je sreća dunjaluka i ahireta: "I onaj ko bude slijedio uputu Moju neće zalutati i neće nesretan biti. A onaj ko okrene glavu od Knjige Moje, taj će teškim životom živjeti i na Sudnjem danu ćemo ga slijepim oživjeti." (Prijevod značenja Ta-ha, 123 i 124.)

Međutim, cilj ovog govora nije da se umanjí vrijednost knjiga fikha i učenjaka... Sticanje znanja se neće postići osim sa povratkom tim knjigama radi okorištavanja i spoznaje načina i puteva kojima se uzimaju propisi i shvataju dokazi. Tako da nalazimo dosta pogreški kod onih koji ne uče kod učenjaka, jer takvi gledaju na učenjake s prezirom i omalovažavanjem, umjesto s poštovanjem. Uzimaju, na primjer, 'Buharijin Sahih' i tumače ono na što ukazuju hadisi, iako u samom 'Sahihu' postoje hadisi koji su opšti ili određeni, neograničeni ili ograničeni ili čak opovrgnuti. Međutim, oni to ne poznaju i tako dolazi do velikih grešaka i propusta

Znanje i oštroumnost

Nužno je znanje o Allahovom, subhanehu ve te`ala, šerijatu, koje je stečeno iz dva temeljna izvora vjere Kur`ana i Sunneta, kao što je Uzvišeni Allah rekao a stoji u prijevodu značenja: **"A tebi objavljujemo Kur'an da bi objasnio ljudima ono što im se objavljuje, i da bi oni razmislili."** (*An-Nahl*, 44) I rekao je: **"Tebi Allah objavljuje Knjigu i mudrost, i uči te onome što nisi znao; velika je Allahova blagodat prema tebi."** (*Prijevod značenja An-Nisa*, 113) Znanje je temelj da`ve i njen materijal, te nemoguće je da se da`va upotpuni u obliku sa kojim je Allah, subhanehu ve te`ala, zadovoljan, osim da ta da`va bude izgrađena na znanju. Imam Buharija, Allah mu se smilovao, je u svom Sahihu spomenuo poglavlje u ovom obliku: **Znanje prije govora i rada**, uzimajući dokaz za to riječi Uzvišenog: **"Znaj da nema boga osim Allaha! Traži oprost za svoje grijehe."** (*Prijevod značenja Muhammed*, 19) Tako da u svakoj da`vi koja bude bez znanja mora doći do odstupanja i zablude. Zbog toga je Poslanik, sallallahu `alejhi ve sellem, i upozorio na tu stvar kada je rekao: **"Kada nestane uleme i ostanu prvaci neznalice, izdavat će fetve bez znanja, zapadajući u zabludu i odvođeci druge u nju."** (*Buhari*, 100; *Muslim* 2673)

Uviđa se kod pripadnika ovoga buđenja da su pojurili sa islamskim vjerskim saosjećanjima, što je bez sumnje dobro, jer ukoliko ne bude saosjećanja i žara, neće biti ni odlučnosti, međutim, samo

saosjećanje nije dovoljno. Naprotiv mora biti i znanje po kojem će čovjek hoditi u svome djelu i da`vi. Zbog toga je rekao Poslanik, sallallahu `alejhi ve sellem: **"Dostavite od mene, pa makar i ajet!"** (*Buharija*, 3461) S tim da ne možemo dostaviti od Poslanika, sallallahu `alejhi ve sellem, osim ukoliko znamo da je to od njegove upute, jer značenje **"dostavite od mene"** znači da nas je on opunomoćio da dostavimo samo ono što je došlo od njega, sallallahu `alejhi ve sellem. Da`ija mora poznavati ono čemu poziva, ispravnim znanjem koje je koncentrisano na Kur`anu i Sunnetu, jer svako stečeno znanje mimo Kur`ana i Sunneta mora se vratiti na njih, prihvatajući ono što se slaže sa njima, a odbacujući ono što im je suprotno, ma od koga došlo. Ibn Abbas, radijallahu `anhuma, je rekao: "Skoro da vas je pogodilo kamenje sa nebesa... kažem vam Poslanik, sallallahu `alejhi ve sellem!", je rekao a vi govorite Ebu-Bekr i Omer su rekli". Pa ukoliko se odbacuje mišljenje Ebu-Bekra i Omera, radijallahu `anhuma, ukoliko je suprotno govoru Poslanika, sallallahu `alejhi ve sellem, šta je onda sa govorom onoga koji je niži od njih u znanju, bogobojznosti, Poslanikovom druženju i hilafetu. Allah, subhanehu ve te`ala, je rekao, kao što stoji u prijevodu značenja, po istom pitanju: **"Neka se pripaze oni koji postupaju suprotno naređenju Njegovom, da ih iskušenje (fitna) kakvo ne stigne ili da ih patnja bolna ne snađe."** (*An-Nur*, 63) Kao što je rekao imam Ahmed, rahimehullah: "Da li znaš šta je iskušenje (fitna)? Fitna je širk. Možda čovjek odbaci nešto od Poslanikovog, sallallahu `alejhi ve sellem, govora i da se desi u njegovom srcu pokvarenost, pa da tako strada."

Da`va bez znanja je suprotna onome na čemu je bio Poslanik, sallallahu `alejhi ve sellem i njegovi sljedbenici. Obratite pažnju na ajet u kojem Allah, subhanehu ve te`ala, naređuje svome Poslaniku, sallallahu `alejhi ve sellem: **"Reci: Ovo je put moj, ja pozivam k Allahu, imajući jasne dokaze, ja, i svaki onaj koji me slijedi, i neka je hvaljen Allah, ja Njemu nikoga ne smatram ravnim"** (*Prijevod značenja Jusuf*, 108) Poslanikovi, sallallahu `alejhi ve sellem, sljedbenici moraju

pozivati Allahu, subhanehu ve te`ala, sa znanjem, a ne sa neznanjem. Razmisli o riječi "besira-znanje, jasni dokazi", i to u tri stvari:

Prvo: U onome čemu poziva, mora poznavati šerijatski propis kojim poziva, jer će možda pozivati nečemu misleći za njega da je vadžib, dok ono u šerijatu nije vadžib. Tako se može desiti da obaveže Allahove, subhanehu ve te`ala, robove sa onim sa čime ih On nije obavezao, ili da ih pozove da ostave nešto smatrajući ga haramom dok ono u šerijatu nije haram, zabranjujući Allahovim, subhanehu ve te`ala, robovima ono što im je dozvolio. Isto tako smatra neke stvari da su vadžibi, na osnovu svoga pogrešnog idžtihada, ne ograničavajući se na to, već svoje ubjeđenje izgrađeno na te`vilu (pogrešnom tumačenju) i sumnju čini sredstvom za ljubav ili mržnju. Mrzi čovjeka suprotnog mišljenja, iako je sâmo njegovo mišljenje oprečno onome što iziskuju kur`anski i sunnetski dokazi, dok onog koji se slaže sa njim u mišljenju voli, iako taj isti ima novatarije. Međutim, on je voljen kod njega zato što se slaže sa njim u mišljenju. Kao što neki vole onoga ko mu izda fetvu onako kakvo on ima ubjeđenje da je istina ili se odriče osobe koja mu je izdala fetvu oprečno onome što on smatra da je istina. Dok osoba koja izdaje fetve ne čini to kako bi bio pohvaljen, voljen ili mrzak, već to čini shodno onome što smatra da je Allahov, subhanehu ve te`ala, šerijat. Muftija pojašnjava Allahovu, subhanehu ve te`ala, vjeru i Njegove propise, te je obaveza na njega da gleda gdje će staviti svoje 'stopalo' prije nego 'zakorači' i da zna da je to šerijat prija nego što izda fetvu, jer on govori u ime Allahovog, subhanehu ve te`ala, šerijata.

Drugo: Poznavanje onoga koga poziva. Poslanik, sallallahu `alejhi ve sellem, govori Mu`azu, radijallahu `anhui, prilikom njegovog slanja u Jemen: **"Odlaziš narodu od Ehli-Kitaba ...."** (*Buharija*, 1395; *Muslim*, 19), kako bi znao njihovo stanje i pripremio se za njih. Zar ćeš pozivati osobu nepoznavajući njegovo stanje? Možda on posjeduje znanje s kojim će te zaustaviti na početku da`vetskog puta, iako si ti na **Nastavak na sl. strani -->**

istini. Moraš poznavati njegov obrazovni stepen i spremnost na raspravu, kako bi se pripremio za diskusiju. Jer ukoliko diskutuješ sa onim čiji je stepen obrazovanja visok kao i njegova spremnost za raspravu, i situacija bude protiv tebe zbog njegove jačine u raspravi, zasigurno će predstavljati veliku katastrofu za istinu, čemu si ti razlog. Nemoj misliti da sljedbenik neistine ne uspijeva u svakoj situaciji. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: **"Vi se parničite kod mene i možda je neko od vas rječitiji u raspravi, a ja presudim na osnovu onoga što slušam. Onome kome sam presudio neko pravo njegova brata, neka ga ne uzima, jer sam mu dodijelio komad vatre."** (Buharija, 2680; Muslim, 1713) Hadis ukazuje da parničar, iako je na neistini, biva rječitiji u raspravi od drugoga koji je na istini, i da ta rječitost može biti uzrok njegove pobjede.

Treće: Poznavanje kakvoće da've. Stvar koju su izgubili pojedine da'ije. Nalaziš ih da posjeduju ljubomoru, žar i zanos, ali na takav način da zbog njih prave propuste i greške u samoj metodologiji da've. Pozivaju Allahu, subhanehu ve te'ala, bez mudrosti, a Uzvišeni je rekao, kao što stoji u prijevodu značenja: **"Na put Gospodara svoga, mudro i lijepim savjetom pozivaj i s njima se na najljepši način raspravljaj"** (An-Nahl, 125) Dobri da'ija koji je ispunio svoje srce ljubomorom prema svojoj vjeri, ne ovladajući sobom, nailazi na ljude koji prelaze granice Šerijata i krše njegove propise, te ih napada kao što ptica napada na meso, nerazmišljajući o posljedicama koje će proisteci iz toga, a koje će se ticati upravo njega ili njemu sličnih da'ija. Poznato je da istina ima neprijatelje: **"Isto tako smo i dali da svakom vjerovjesniku nevaljalci neprijatelji budu"** (Prijevod značenja El-Furkan, 31) Da'va svakog poslanika, alejhisselam, je imala neprijatelje od zločinaca. Zbog toga je obaveza na da'iji da prije nego se pokrene, razmisli o posljedicama i da odmjeri stvari, jer će možda njegova reakcija, u dotičnom trenutku, ugasiti plamen njegove ljubomore, ali neće postići pravi cilj. Međutim, sa trezvenošću i mudrošću njegov

postupak će isto tako ugasiti vatru njegove ljubomore i ljubomore drugih muslimana, a uz to i postići, sa Allahovom pomoći, pravi cilj i to u bliskoj budućnosti. Podstičem moju braću da'ije da upotrebljavaju trezvenost i mudrost, jer znamo da je Allah, subhanehu ve te'ala, rekao kako stoji u prijevodu značenja: **"On daruje mudrost onome kome On hoće, a onaj kome je mudrost darovana - darovan je blagom neizmjernim."** (El-Bekara, 269) I rekao je Uzvišeni: **"Na put Gospodara svoga mudro i lijepim savjetom pozivaj i s njima se na najljepši način raspravljaj"** (Prijevod značenja An-Nahl, 125) Tako ukoliko je da'ija naoružan ispravnim znanjem, koje je izgrađeno na Kur'anu i Sunnetu, vidjeće onda da je to ono na što ukazuje zdrav razum, u kojem nema strasti i sumnji. Kako da pozivaš Allahu, a ne poznaješ put koji će te dovesti do Njega, niti poznaješ Njegov Šerijat. Osoba, ukoliko nije znana, obavezna je da se poduči, a zatim da poziva. Ukoliko bi rekli, tvoj govor je suprotan Poslanikovim, sallallahu 'alejhi ve sellem, riječima: **"Dostavite od mene pa makar i ajet."** (Buharija, 3461), odgovor je: Ne, nije suprotan. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: **"Dostavite od mene ..."**, što znači da ono što dostavljamo mora doći od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Ne tražimo od da'ije kada kažemo, 'Da'ija treba znanje', da on dostigne veliki stepen u znanju, nego da poziva onome što dobro poznaje, a ne govori o onome što ne poznaje.

Razumijevanje

Od pravila islamskog buđenja (sahve) je razumijevanje Allahova, subhanehu ve te'ala, i Poslanikova, sallallahu 'alejhi ve sellem, cilja. Nije dovoljno da se zapamti i nauči Kur'an ili hadisi bez razumijevanja. Moramo znati šta Allah, subhanehu ve te'ala i Njegov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, hoće. Koliko ljudi uzima neke tekstove za dokaze suprotno onome što Allah i Poslanik hoće, i tako prave greške koje vode zabludi. Jer, ponekad pogrešno razumijevanje je teže od neznanja. Neznalica zna da ne zna i pokušava se obrazovati, dok onaj koji pogrešno

razumije smatra sebe učenjakom i smatra da je to Allahov i Poslanikov cilj. Uzvišeni je rekao kako stoji u prijevodu značenja: **"I učinismo da Sulejman pronikne u to (da bolje razumije), a obojici smo mudrost i znanje dali."** (Al-Enbija, 78) U ovome ajetu je Allah dao Sulejmanu, 'alejhisselam, prednost nad Davudom, 'alejhisselam, po ovom pitanju radi razumijevanja, i u tome nema mahane za Davuda, 'alejhisselam, jer ih je Uzvišeni obojicu pohvalio kada je rekao, kako stoji u prijevodu značenja: **"A obojici smo mudrost i znanje dali."** (Al-Enbija, 78) Evo jednog primjera koji ukazuje na to koliko je važno razumijevanje. Zamislimo da imamo dvije posude od kojih je u jednoj hladna, a u drugoj topla voda. Postavlja se pitanje: 'Kojom se vodom bolje okupati od dženabeta, s obzirom da je zimski period?' Pojedini su odgovorili: 'Bolje je kupanje sa hladnom vodom jer u sebi sadrži poteškoću, a Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: **"Hoćete li da vam ukažem na ono sa čime će vam Allah izbrisati pogreške i uzdignuti vam stepene? Rekli su: 'Da, o Allahov poslanice.' Propisno uzimanje adbasta čak i sa neugodnostima."** (Muslim, 251). Da li je greška u znanju ili razumijevanju? Očito da je u krivom razumijevanju, jer Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nije rekao abdesti se hladnom vodom... Ispravno značenje hadisa bi bilo: 'Nemoj da te hladnoća vode spriječi od potpunog uzimanja adbasta.' Da li Allah, subhanehu ve te'ala, hoće Svojim robovima lahkoću ili poteškoću? Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao, kao što stoji u prijevodu značenja: **"Allah želi da vam olakša, a ne da poteškoće imate"** (Al-Bekara, 185) I Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: **"Zaista je vjera olakšana."** (Buharija, 39)

Mudrost

Pozivanje Allahu, subhanehu ve te'ala, biva postepeno. Prvo je mudrost, a zatim lijep savjet, a onda rasprava na lijep način, a zatim djelo koje će odvratiti nasilnika itd. Dokaz za prethodno nalazimo u riječima Uzvišenog: **"Na put Gospodara svoga mudro i lijepim savjetom pozivaj i s njima se na najljepši način"**

raspravljaj." (Prijevod značenja An-Nahl, 125) I Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao, kako stoji u prijevodu značenja: "I sa sljedbenicima Knjige raspravljajte na najljepši način - ne sa onima među njima koji su nepravedni" (Al-Ankebut, 46) Mudrost je preciznost i upotpunjavanje stvari, tako što će se sve staviti na svoje mjesto. Nije od mudrosti da požuruje, želeći od ljudi da se promjene iz njihovog stanja u kojem su, u stanje u kojem su bili ashabi u toku dana i noći. Ko želi tako on je umno nestabilan i dalek od mudrosti. Allahova, subhanehu ve te'ala, mudrost odbacuje to, i na to ti ukazuje Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kojem je objavljena knjiga, kojem je šerijat objavljivao postepeno, kako bi se ustabilio i upotpunio u srcima ljudi. Namaz, kada je objavljen i u kojem obliku? Trinaest godina od njegove naredbe, postepeno se upotpunjavao u oblik kojeg mi poznajemo. Zekat, koji je propisan druge godine po hidžri, prolazi kroz razne oblike, da bi Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, u devetoj godini po hidžri, izaslao one koji su ga prikupljali. Isto to se dešavalo i sa postom. Mudrost odbacuje da se svijet izmjeni u toku dana i noći. Prihvati od svoga brata kojeg pozivaš ono što posjeduje od istine danas i idi sa njim postepeno, da bi ga izbavio iz neistine. Nemoj sve ljude smatrati iste, jer postoji razlika između neznalice i prkosnika.

Primjeri mudrosti

Uzmimo Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, postupak sa pustinjačkom koji se pomokrio u mesdžidu. Na koji se način Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, postavio? Poziva ga nakon što je završio, obraćajući mu se: "Zaista u ovim mesdžidima ne priliči mokrenje ili nečistoća. Oni su, doista, samo za spominjanje i veličanje Allaha, namaz i učenje Kur'ana." (Muslim, 285) I običavao je reći svojim drugovima: "Zaista ste izaslani da bi olakšali, a ne da bi otežali." (Hadis je vjerodostojan: Ebu Davud, Ahmed, Tirmizi) A ovo su riječi pustinjača nakon što je spoznao: "Prišao mi je Poslanik, iskupio bi ga svojim ocem i majkom, i nije me psovao, niti korio, niti udario." (Hadis je vjerodostojan: Ibnu Madže, 529; Sahih Albani) Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, postupak prema onome koji je nosio zlatni prsten. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ga je strgao sa njegove ruke i bacio ga na zemlju govoreći: "Neko od vas pribjegava žeravici, stavljajući je na svoju ruku." (Muslim, 2090) Naravno da u ovom postupku ima žestine, jer je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, taj koji je strgao prsten čovjeku i zaprijetio mu. Uviđamo razliku u Poslanikovom, sallallahu 'alejhi ve sellem, postupku prema pustinjaču i onome koji nosi zlatni prsten, jer situacija oblikuje postupak. Treba se koristiti mudrošću u onome u čemu se može. Čak i ako se malo

zakasni u otklanjanju pogreške, jer će završetak biti pohvaljen. Dok, ukoliko se postupa suprotno mudrošću, nema sumnje da ćemo se privremeno radovati, a kraj će rezultirati velikim problemom. Ali, ukoliko se razmisli i postupa trezveno, nastat će veliki hajr i sačuvat ćemo se mi i nama slični od ružne završnice. Upražnjavanje mudrosti u pozivanju Allahu, uklanjanje pogreški i naređivanje na dobro je ono što iziskuje Šerijat, međutim, dragi moj brate, ti ne sprovodiš Šerijat na osnovu svoje strasti već na osnovu Šerijata: "Na put Gospodara svoga mudro i lijepim savjetom pozivaj i s njima se na najljepši način raspravljaj." (Prijevod značenja An-Nahl, 125) Ljubomora je bolja od smrti srca. Međutim, mudrost je bolja od svega. Ostavljanje činjenja dobra je tako mi Allaha zlo, i to nije od osobina islamskog ummeta. Islamski ummet naređuje dobru i odvraća od zla, i poziva Allahu, subhanehu ve te'ala, međutim neupotreba mudrosti je takođe zlo. Upražnjavanje mudrosti sa živim srcem i pokretanje radi istine je zasigurno dobro. Ne govorim vam, nemojte se pokretati, ne pozivajte, ostavite ljude, pokvarenjaka pokvarenjakom, pokornog pokornim, naprotiv, kritizirajte zlo, učvrstite dobro, pozivajte Allahu, subhanehu ve te'ala, koliko možete noću i danju: "O vjernici, budite strpljivi i izdržljivi, na granicama bdijte i Allaha se bojte, da biste postigli ono što želite" (Prijevod značenja Alu-Imran, 200)

DALI STE ZNALI?

- Da li ste znali da je životinja koja ugiše od električnog udara, prije nego što se zakolje na šerijatski ispravan način, obična stvina čije je meso strogo zabranjeno, dok, ukoliko se zakolje na šerijatski način dok je još u životu, njeno meso je dozvoljeno.
(Islamski pravni kolegij u Mekki, 1408. H.G)

- Da li ste znali da je dozvoljeno koristiti želatin biljnog porijekla, kao i životinjskog porijekla, ali samo od životinja koje su dozvoljene i koje su zaklane na šerijatski način, dok je strogo zabranjena upotreba želatina dobivenog od zabranjenih životinja, poput želatina dobivenog iz svinjske kože, svinjskih kostiju i drugih zabranjenih životinja i zabranjenih supstanci.
(Islamski pravni kolegij u Mekki, 1419. H.G)

PITANJE: Kako da bolesnik obavi namaz?

ODGOVOR: Islamski učenjaci su složni da onaj koji nije u mogućnosti da obavi namaz u stojećem položaju da može da to učini i sjedeći, pa ukoliko nije u mogućnosti da to učini ni sjedeći, onda može da obavi namaz u ležećem položaju okrenut svojim licem prema Kibli. Poželjno je da legne na svoju desnu stranu. Ukoliko, pak, ne bude u mogućnosti da ni na ovakav način obavi namaz, klanjat će ležeći na svome potiljku zbog riječi Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, 'Imranu b. Husajnu, radijallahu te'ala 'anh: *"Klanjaj stojeći. Ukoliko ne budeš u mogućnosti, onda sjedeći. A ukoliko ne budeš ni tako u mogućnosti, onda ležeći na strani."* (Buharija) Dok Imam Nesaija u svome predanju bilježi dodatak: *"Pa, ukoliko ne budeš mogao ni tako (ležeći na strani), onda ležeći na potiljku."*

Onaj koji bude u mogućnosti da klanja stojeći, ali ne bude mogao da podnese (zbog bolesti) ruku'u i sedždu, ne spada s njega obaveza stajanja u namazu, tako da će klanjati stojeći i u stojećem položaju išaretom glave obaviti ruku'u, a zatim će sjesti i u sjedećem položaju išaretom glave obaviti sedždu zbog riječi Uzvišenog Allaha: **"... i pred Allahom ponizno stojte."** (Prijevod značenja El-Bekara, 238) I zbog riječi Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: *"Klanjaj stojeći!"* Kao i zbog općih riječi Allaha, subhanehu ve te'ala: **"... i Allaha se bojte koliko možete!"** (Prijevod značenja Et-Tegabun, 16) Ukoliko čovjek bude imao pri sebi bolest očiju i kažu mu povjerljivi doktori da ako bude klanjao ležeći na potiljku, njegovo liječenje se može uspješno privesti kraju dok u suprotnom, njegovo liječenje bi bilo otežano, na takvom čovjeku je da klanja ležeći na potiljku.

Onaj ko ne bude mogao obaviti ruku'u i sedždu, obaviti će ih išaretom glave, tako što će pri činjenju sedžde samo više spustiti glavu. Ako ne bude u mogućnosti obaviti samo sedždu, onda će obaviti ruku'u normalno, dok će sedždu obaviti išaretom glave. Ako ne bude mogao da povije svoja leđa pri tome, onda će poviti svoju glavu, tj. vrat. Ukoliko mu leđa budu povijena, tj. bude izgleda kao da je na ruku'u, pri odlasku na ruku'u samo će još malo se pognuti, a svoje lice više približiti zemlji dok bude obavljao sedždu, za razliku od ruku'a. Ako, pak, ne bude u mogućnosti da išareti glavom, dovoljni su mu nijjet i riječi.

Obaveza namaza ne spada s bolesnika sve dok bude pri sebi, zbog prethodnih dokaza. Ukoliko čovjek u toku namaza postane sposoban da obavi nešto što prije nije bio u mogućnosti od stajanja, sjedenja, ruku'a, sedžde ili išareta glavom, preći će na takvo izvršavanje namaza.

Ako bolesnik ili bilo ko drugi prespava namaz ili ga zaboravi, klanjat će ga kada se probudi ili sjeti da ga je propustio. Nije mu dozvoljeno da odgodi propušteni namaz do sljedećeg istog vremena pa da ga tada klanja zbog riječi Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: *"Ko prespava namaz ili ga zaboravi, neka ga klanja onda kada ga se sjeti, osim ovoga po njega nema druge otkupnine!"* – da bi nakon toga proučio riječi Uzvišenog: **"... i molitvu obavljaj da bih ti uvijek na umu bio."** (Prijevod značenja Ta Ha, 14)

Čovjeku ni u kom slučaju nije dozvoljeno da ostavi namaz. Naprotiv, obaveza mu je da se u danima bolesti više trudi u obavljanju namaza nego u danima zdravlja. Sve dok je pri sebi, dok je razuman, nije mu dozvoljeno da ostavi propisani namaz i odgodi ga iz njegovog vremena. Na njemu je da obavlja namaz kako je u mogućnosti. Ukoliko svjesno ostavi namaz, a pri sebi je, poznaje šerijatski propis i u mogućnosti je da ga obavi makar išaretom glave, počinio je grijeh. Pojedini islamski učenjaci su stava da je takav, zbog svog ostavljanja namaza, postao nevjernik, o čemu i Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: *"Ugovor između nas i njih je namaz, pa ko ga ostavi nevjernik je postao."* Rekao je takođe: *"Glavna stvar je islam. Njegov stub je namaz. A vrhunac mu je džihad."* Takođe: *"Između čovjeka i višeboštva ili nevjerstva je ostavljanje namaza."* (Muslim) I ovaj stav je ispravniji zbog spomenutih hadisa kao i ajeta koji govore o ovome.

Ukoliko mu obavljanje svakog namaza u njegovom vremenu bude predstavljalo poteškoće, na njemu je da spoji podne i ikindiju namaz u podnevskom ili ikindijskom vremenu, kao i akšam i jaciju namaz u akšamskom ili jacijskom vremenu, onako kako mu je najlakše. Međutim, što se tiče sabah namaza, neće ga spajati s prethodnim (jacijom) namazom ili narednim (podne) namazom, jer je vrijeme sabah namaza odvojeno od vremena prethodnog i narednog namaza.

Ovo su neki od propisa vezanih za stanje bolesnika i njegovo obavljanje namaza. Allaha Uzvišenog molimo da izliječi bolesne muslimane, da im oprostí grijehe i pređe preko njihovih loših postupaka, da svima nama podari zdravlje i uspjeh i na dunjaluku i na ahiretu, doista je On Uzvišeni darežljiv i plemenit. Neka je Allahov salavat i selam na našeg vjerovjesnika, Muhammeda, na njegovu porodicu, sve ashabe i one koji ih slijede u dobru.
Abdul-Aziz b. Abdullah b. Baz, rahmetullahi te'ala 'alejhi

Preljepa životinja Burak

Ja sam Burak, prelijepa životinja koja je nosila Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, na njegovom putovanju na nebesa prije mnogo godina. Na tom putovanju sa Allahovim Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve sellem, ja sam vidio mnoga čuda. Kurejšije, nevjernici, nisu vjerovali da ja postojim. Međutim, to je istina i moja priča se nalazi u Kur'anu. Potraži je, a i ja ću da ti je ispričam.

Prošlo je dvanaest godina od kako je Allahov poslanik, Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, dobio prvu objavu od Uzvišenog Allaha. U međuvremenu je on doživio puno tuge i bola pozivajući ljude u Islam. Njegov amidža Ebu-Talib, koji mu je uvijek pomagao, umro je, a i njegova draga žena Hatidža. Njegovo putovanje u Taif, gdje je pozvao ljude da vjeruju u Allaha, isto tako nije bilo uspješno. Ljudi i djeca su ga u Taifu napala i vrijeđala. SubhanAllah! Međutim, Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je ostao miran i molio Allaha: *"Allahu moj, daj mi snage da budem strpljiv."*

Nakon nekoliko godina, Allah je počastio Svog poslanika sa putovanjem Isre, to jeste putovanjem iz Mekke u Kuds, a zatim i Miradžom - putovanjem na nebesa. Melek Džibril je dobio zadatak od Allaha, da Poslanika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, sprovede iz Bejtul-Harama do Bejtul-Makdisa. Odatle je otišao do Sidretul Munteha: sveto Lotusovo drvo u Džennetu! To je bila 27. noć mjeseca Redžepa.

U ovoj noći je došao Džibril po Allahovoj naredbi sa nebesa da Resulullah, sallallahu 'alejhi ve sellem, povede do Bejtul Harama, Svete Kabe, gdje sam ga ja Burak čekao. Sjeo je Resulullah, sallallahu

'alejhi ve sellem, na moja leđa, te smo uz Allahovu pomoć velikom brzinom i nakon kratkog vremena stigli u Bejtul-Makdis. Resulullah, sallallahu 'alejhi ve sellem, me svezao za jedan veliki kamen koji još uvijek postoji, a zatim je ušao u džamiju Al-Aksa, gdje su ga drugi Allahovi poslanici čekali. Onda im je on, 'alejhissalatu vesselam, klanjao kao imam, a drugi poslanici iza njega poredani u saffove. Nakon namaza Džibril je Resulullahu, sallallahu 'alejhi ve sellem, pokazao nebesa. Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je došao na prvo nebo. Tamo ga je srdačno dočekao Adem, 'alejhisselam, otac svih ljudi. Na drugom nebu su ga dočekali poslanici 'Isa i Jahja, 'alejhisselam. Na trećem nebu ga je dočekao poslanik Jusuf, 'alejhisselam, sin Jakubov. Na četvrtom nebu ga je dočekao poslanik Idris, 'alejhisselam. Na petom nebu Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, je dočekao poslanik Harun, 'alejhisselam, sin Imranov. Na šestom nebu ga je dočekao poslanik Musa, 'alejhisselam, a na sedmom nebu ga je dočekao poslanik Ibrahim, 'alejhisselam. Svaki poslanik je Resulullahu dočekao riječima: "Dobro došao Poslaniče. Dobro došao odabrani bratel!" Onda je Resulullah, sallallahu 'alejhi ve sellem, došao do mjesta zvanog Sidretul-Munteha - svetog drveta u Džennetu, odmah ispod Allahovog prijestolja. Resulullah, najodabraniji poslanik, je učinio sedždu Allahu da pokaže zahvalnost Allahu, a zatim je i razgovarao sa Uzvišenim Allahom. Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je jedini poslanik koji je došao tako blizu Allahu. To je momenat kada je Allah zadužio muslimane da obavljaju pet dnevnih namaza.

Onda sam odnio Resulullahu, sallallahu 'alejhi ve sellem, opet na zemlju. To je kraj našeg putovanja Isre i Miradža. Sljedeći dan je Poslanik, sallallahu

'alejhi ve sellem, otišao u Kabu. Ispričao je narodu o svom putovanju Isre i Miradža. Niko od nevjernika Kurejšija, a naročito oholi Ebu-Džehl, mu nije povjerovao. Oni rekoše: "Muhammede nama treba mjesec dana da odemo u Kuds i mjesec da se vratimo. Kako to ti možeš za jednu noć?" I još rekoše: "Muhammede, ako si bio u Al-Aksa džamiji, onda nam je opiši kako izgleda?"

Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je uz Allahovu, dželle ša'nuhu, pomoć opisao džamiju Kurejšijama do najmanjeg detalja, kao da je u tom momentu pred njom stajao. To je izazvalo čuđenje jer, oni su znali da Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, nikada tamo nije bio. Zatim je Resulullah, sallallahu 'alejhi ve sellem, ispričao da je uz put vidio karavanu na putu za Mekku, te je istu karavanu u detalje opisao. Kad je karavana kasnije stigla u Mekku, sve je bilo onako kako je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, opisao. Mnogi mu ipak nisu vjerovali. Kada je to čuo Ebu-Bekr, radijallahu 'anhu, reče: "Ako Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže da je putovo na nebesa onda je to zasigurno istina!" Svi su se ušutili. "Rekao si istinu Poslaniče. Ja sam uvijek vjerovao u sve što si rekao," uzviknu Ebu-Bekr, radijallahu 'anhu. "Ti si Es-Siddik", odgovori mu na to Resulullah. Toga dana je Ebu-Bekr, radijallahu 'anhu, dobio taj lijepi nadimak Es-Siddik, što znači istinoljubivi, čovjek koji uvijek vjeruje u ono što Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže.

To je moja priča, priča Buraka, u blagoslovljenoj noći Isre i Miradža. O tome Allah Uzvišeni kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: **"Hvaljen neka je Onaj koji je u jednom času noći preveo Svoga roba iz Hrama časnog u Hram daleki, čiju smo okolinu blagoslovili kako bismo mu neka znamenja Naša pokazali. - On, uistinu, sve čuje i sve vidi."** (Sura Al-Isra', 1)

Savjeti za kupovinu računara

Savjeti za kupovinu računara
II dio

U prošlom broju smo vam dali nekoliko savjeta koji vam mogu koristiti pri kupovini računara. U ovom broju nastavljamo inšallah sa korisnim savjetima.

Hard disk

Od veličine hard diska zavisi koliko ćete imati prostora za smeštanje podataka (programa, predavanja, ilahija ...) na računaru. Trenutna standardna veličina hard diska je 80-120GB. Brzina rada je 7200 obrtaja, mada postoje hard diskovi i sa većim brojem obrtaja, ali za standardnu konfiguraciju vam to nije potrebno. Po načinu vezivanja i brzini prenosa podataka postoje nekoliko vrsta, mi ćemo spomenuti: PATA i SATA hard disk. SATA hard diskovi su nijansu skuplji i brži, mada za njihovu ugradnju morate odabrati matičnu ploču sa SATA kontrolorom na sebi.

Memorija

Optimalna veličina memorije za današnje računare je 512 MB ram-a. Vrlo je lahko kasnije dodati memorijske module po potrebi. Veličina ram memorije drastično može uticati na performanse računara. Ako zbog svog budžeta morate da birate između memorije i procesora onda je bolje da kupite računaru sa nešto više memorije, a nešto slabijim procesor, naročito u slučaju kada ste izabrali ploču sa integrisanom grafičkom karticom koja ne poseduje svoju radnu memoriju nego skida sa ram-a. Trenutna brzina memorije je 400MHz, postoje i brže, mada su skuplje i morate posedovati matičnu ploču koja može da radi sa bržom memorijom, u principu razlika u brzini je neprimjetna i ne utiče toliko na performanse računara.

Grafička kartica

Grafička kartica je takođe veoma bitna stvar prilikom kupovine računara, ponajprije ukoliko želite da radite sa zahtjevnim grafičkim programima ili da igrate 3D igrice. Trenutno su aktuelne dvije vrste kartica i to: kartice sa ATI-jevim čipom (Radeon) koje imaju nešto kvalitetniji prikaz slike na monitoru i tv-u i kartice sa N-Vidia čipom (G-force) pogodnije za igrice.

Standardni modeli ATI kartica su Ati Radeon 9200 i 9600, a kod N-Vidia FX5200 i FX5600, mada postoje i jači modeli kartica, ali su dosta skuplji. Za sada većina kartica koristi AGP slot za montažu na ploči, a za nešto brži rad možete odabrati karticu koja se ugrađuje na PCI Express slot, samo što u tom slučaju morate odabrati matičnu ploču koja poseduje pomenuti slot i izdvojiti više para za kupovinu. Postoje varijante sa integrisanim grafičkim karticama, grubo rečeno kartica je zalemljena na matičnu ploču i ne može se zamijeniti; grafičke mogućnosti takvih računara su veoma oslabljene. Veličina memorije na grafičkim karticama u većini slučajeva znači i brži rad kartice (veoma je bitna i brzina same kartice), i za standardne konfiguracije ona iznosi 128 MB ram-a.

Kućiste

Dijele se u dvije vrste po svom izgledu i funkcionalnosti, i to: desktop (položeno) i tower (uspravno). U većini slučajeva se koriste tower kućišta od kojih možemo naći 3 vrste svrstane po veličini: mini tower, midi tower i big tower. U nedostatku prostora, možete se opredijeliti za desktop, tj. položeno kućište. Veličina kućišta nije bitna za kvalitet i snagu računara, već je bitna snaga i kvalitet napajanja u kućištu. Veličina je bitna u smislu da je cirkulacija vazduha manje ometena kablovima koji se nalaze u računaru, tako da će hlađenje u većem kućištu biti bolje. Prosječna snaga na kućištu danas iznosi 300-350W i dovoljna je za stabilan rad računara, u slučaju da u računaru stavite veći broj komponenti (dodatni hardisk, cd, dvd..) preporučljivo je uzeti kućište sa napajanjem snage 350W ili jače.

An-Nisa

Online-shop islamske odjece

Arapski parfemi za zene

€ 3,00

Misvak-zubna pasta

€ 4,00

Kibla-kompas

€ 6,00

€ 5,50

€ 5,00

Nudimo vam kvalitetnu islamsku odjeću
za žene i muškarce po povoljnim cijenama!

Kontakt:

Mob.: 0031-6-4908-6668

E-mail: info@an-nisa.net

Država: Holandija

www.an-nisa.net

€ 8,00

€ 8,00

€ 8,00

€ 8,00

€ 3,00

€ 10,00

Carakutava ulje

€ 40,00

€ 45,00

€ 45,00

€ 45,00

€ 65,00

ISLAMSKA ODJEĆA

- Ženski mantili
- Haljine
- Kompleti (bluza + suknja)
- Kompleti (tunika + suknja)
- Hidžabi i šalovi
- Razna muška islamska odjeća
- Djecija muška i ženska odjeća
- Sobni mirisi
- Arap. parfemi za žene
- Arap. henna (krna) i surma
- Razni proizvodi od Carakuta
- Kape, mirisi, misvaci itd.

www.an-nisa.net

Pitanja i Odgovori

Nakit kod muškaraca
Es selamu alejkum. Da li je muškarcu dozvoljeno nositi nakit od srebra kao što su ogrlica, narukvica, prsten, itd? Neka vas Allah, subhanehu ve te'ala, nagradi svakim hajrom!
pročitaj više...

Da li je Ebu Bekr kratio bradu?
Selamun alejkum ve rahmetullahi ve berakatuhi! U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog! Da li bi mi mogli odgovoriti na ovo: Što je dozvolio Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, samo Ebu-Bekru, es-Siddik, radijallahu anhu, da smije skraćivati bradu? I drugo pitanje: Kako se ispravno piše: Muhammed ili Mohammed? Neka vas Allah nagradi! Selamun alejkum.
pročitaj više...

Nakit kod muškaraca
Es selamu alejkum. Da li je muškarcu dozvoljeno nositi nakit od srebra kao što su ogrlica, narukvica, prsten, itd? Neka vas Allah, subhanehu ve te'ala, nagradi svakim hajrom!
pročitaj više...

Za sve uzraste ...

Nakit kod muškaraca
Es selamu alejkum. Da li je muškarcu dozvoljeno nositi nakit od srebra kao što su ogrlica, narukvica, prsten, itd? Neka vas Allah, subhanehu ve te'ala, nagradi svakim hajrom!
pročitaj više...

Vaktija 2007
BOSNA & HERCEGOVINA I AUSTRIJA

Bismillahir - rahmanir - rahim! Poštovana brat i sestre bismo sebi djelimično olakšali kupovinu halal namirnica, što smo i dužni, nudimo vam ovaj program koji bi pri tome trebao predstavljati Primjetno je da mnoge namirnice sadrže substance nepasne ili sumnja da je najbolje kupovati one za koje smo uvjereni da su zaista halal.

Program je namijenjen za mobilite koji podržavaju "javu". Velika prečista smo pri kupovini u mogućnosti odmah saznati da li je dobitni uredu ili ne. Ovim prilikom dužnost nam je napomenuti korisnik predstavljala samo smjernicu i govori o najčešćim načinima dobivanja dodatka hrani, a najsigurnije je svaka namirnica napravljena od brat i sestre na eng.

novi DESIGN

www.ummet.at

Početna strana Downloads Mesdžid Tewishid Kontakt

Islamski Dawetski Portal

NAVIGACIJA

- Ummet.at
- Šartovi Islama
- Imanski šartovi
- Akida
- Tefsir Kur'ana
- Tefsir Fatihe
- O Poslaniku
- Pitanja i odgovori
- Fetve
- Poslanikova medicina
- Muslima
- Da li ste znali...

DOWNLOADS

- Prijevod Kur'ana
- Audio
- Video
- Knjige
- Emulgatori
- Pocket Kur'an

DAWET

- Islam - Put tvog spasa
- Ilustrierter Wegweiser
- Sura Merjem

OSTALO

ZADNJE OBJAVLJENO

- Islamski dawetski portal
- Poslanik kao posrednik
- Dzini - Dzenet
- Učenje Kur'ana mrtvima
- Hamajlije
- 8. mart
- Izgovaranje nijeta naglas
- Šala
- Vrijedjanje uleme
- Knjige sa Kur'anskim ajetima
- Ulazak muslimana u crkvu
- Onaj ko cuje ezan...

IZDAJAMO

radovi u toku!

Proljetna Umra/April 07

Vodič za Hadž

Ummet.at

Predavanja

Predavanje

Predavanja od Hajrudin Ahmetovića, prof. su prebačena sa stare stranice. Nalaze se u lijevom meniju pod Audio > Predavanja > Hajrudin Ahmetović, prof. Radi se na prebacivanju i ostalih predavanja.

Ostavljanje posla zbog harama

Knjige

Oglas

Fetve

Neki ljudi se suprotstavljaju onim ljudima koji Aktiviran je spisak knjiga koje su dozvoljene ostave posao gdje se čine neki grijesi i našim članovima. Knjige možete pregleđati zabrane; govore da je to brza odluka sa Allahom na sili "Knjige" (nalaze se na desnoj njihovoj strane i bacanje u propast. Da li je strani u modulu "Arhive") nasefa u rukama ljudi?

ca. 13Gb Free Download

Predavanja na bosanskom i njemačkom jeziku, dokumentarni filmovi, učenje i tefsir Kur'ana, fetve, pitanja i odgovori, ilahije i još mnogo toga...

bujrum, posjetite nas i Vi...

Budite i vi dio ummeta koji redovno prati www.ummet.at